ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ
អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម

german
cooperation
DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

គោលការណ៍ណែនាំស្តីអំពី

ការនាំចេញមៀនប៉ៃលិនពីប្រទេសកម្ពុជាទៅប្រទេសចិន

បោះពុម្ពដោយ giz Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

ព័ត៌មានបោះពុម្ព

សហការបោះពុម្ពផ្សាយដោយ

អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្មនៃ
ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ
អគារ៥៤B/៤៩F ផ្លូវ៣៩៥-៦៥៦ សង្កាត់ទឹកល្អក់៣
ខណ្ឌទួលគោក រាជធានីភ្នំពេញ កម្ពុជា
ទូរស័ព្ទ៖ ០២៣ ៨៨៣ ៤២៧
I https://gda.maff.gov.kh/
F https://www.facebook.com/gda.maff.gov.kh

Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

ការិយាល័យចុះបញ្ជី៖
Bonn and Eschborn, Germany

គម្រោង៖ ការគាំទ្រកិច្ចសហប្រតិបត្តិការសេដ្ឋកិច្ចថ្នាក់តំបន់
នៅអាស៊ី (SRECA)

កម្ពុជា
ការិយាល័យ GIZ ASEAN Regional Economic Integration មជ្ឈមណ្ឌលពាណិជ្ជកម្ម Delano ជាន់ទី២ មហាវិថីសាធារណរដ្ឋឆែក(១៦៩) កែងផ្លូវលេខ ១៣៤ សង្កាត់វាលវង់ ខណ្ឌ៧មករា ភ្នំពេញ (១២២៥៣) កម្ពុជា

ចិន
Tayuan Diplomatic Office Building 1-14-1
Liangmahe Nanlu No 14
Beijing 100600, Chaoyang District
T + 86 10 8532 1857 F + 86 10 8532 5774
E sreca@giz.de
I www.connecting-asia.org
I www.giz.de/en/worldwide/34101.html

និពន្ធដោយ/ចងក្រងដោយ
Nikolaus Schall
អ្នកកែសម្រួល
GIZ, GDA
រចនា/រៀបចំ
Nikolaus Schall
កម្មសិទ្ធិរូបភាព
GDA
Alibaba.com (Packaging examples)
aam-sutra.blogspot.com (mango-packaging)

សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ
ឯកសារណែនាំស្តីពីការនាំចេញផ្លែមៀនប៉ៃលិនចេញទៅកាន់ប្រទេសចិនត្រូវបានបង្កើតឡើងរួមគ្នាដោយ អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម និងគម្រោង “ការគាំទ្រកិច្ចសហប្រតិបត្តិការសេដ្ឋកិច្ចថ្នាក់តំបន់នៅតំបន់អាស៊ី” (SRECA) អនុវត្តដោយអង្គការ GIZ តំណាងឱ្យក្រសួងសហព័ន្ធអាល្លឺម៉ង់សម្រាប់កិច្ចប្រតិបត្តិការ និងអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច (BMZ)។

សេចក្តីអះអាង
ទស្សនៈ និងយោបល់ដែលបានលើកឡើងដោយអ្នកនិពន្ធនៅក្នុងសៀវភៅនេះមិនបានឆ្លុះបញ្ចាំង ឬបង្ហាញពីទស្សនៈរបស់ GIZ ឡើយ។ GIZ ទទួលខុសត្រូវលើខ្លឹមសារនៃការបោះពុម្ពផ្សាយនេះ។ សៀវភៅណែនាំនេះត្រូវបានចងក្រងជាឧបករណ៍គាំទ្រ។ មិនមានការទទួលខុសត្រូវផ្នែកច្បាប់ណាមួយត្រូវបានទទួលយកសម្រាប់ការខូចខាតណាមួយដែលកើតឡើងពីព័ត៌មានមិនត្រឹមត្រូវនៅក្នុងសៀវភៅណែនាំនេះទេ។

ភ្នំពេញ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២០

មាតិកា

អំពីឯកសារនេះ ០១

១. ទិដ្ឋភាពរួមនៃការនាំចេញមៀនប៉ៃលិនទៅកាន់ប្រទេសចិន ០២

១.១ ការណែនាំអំពីទីផ្សារផ្លែឈើរបស់ប្រទេសចិន ០២

១.២ គោលបំណងរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាក្នុងការលើកស្ទួយការនាំចេញផ្លែឈើទៅប្រទេសចិន ០២

១.៣ ផលិតកម្មមៀនប៉ៃលិននៅកម្ពុជា ០៤

២. សារតានៃគោលនយោបាយនាំចេញ និងនាំចូលផ្លែមៀនប៉ៃលិនកម្ពុជា-ចិន ០៥

២.១ កិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មសេរីកម្ពុជា-ចិន និង អាស៊ាន-ចិន (ព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មសេរី FTA) ០៥

២.២ បច្ចុប្បន្នមិនមានពិធីសារភូតគាមអនាម័យរវាងកម្ពុជាចិនសម្រាប់នាំចេញផ្លែមៀនប៉ៃលិនស្រស់ ០៦

៣. នីតិវិធីក្នុងការនាំចេញផ្លែមៀនប៉ៃលិនតាមជំហាននីមួយៗ ០៨

៣.១ ការចុះបញ្ជីអ្នកដាំដុះមៀនប៉ៃលិន និងទីតាំងវេចខ្ចប់ជាមួយអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម ០៩

៣.២ វិញ្ញាបនបត្រ និងស្តង់ដារ ០៩

៣.២.១ ការទទួលបានវិញ្ញាបនបត្រអនាម័យ និងភូតគាមអនាម័យ ០៩

៣.២.២ ការគ្រប់គ្រងចម្ការ ១២

៣.៣ ការប្រកាសពន្ធគយ និងឯកសារគាំទ្រ ១២

៣.៣.១ នីតិវិធីគយ/ការទទួលបានអាជ្ញាប័ណ្ណនាំចេញ ១២

៣.៣.២ លិខិតបញ្ជាក់ប្រភពដើម ១៣

៣.៤ ការដឹកជញ្ជូនមៀនប៉ៃលិន និងការទូទាត់ប្រាក់ ១៤

៣.៤.១ ការរៀបចំផ្លែមៀនប៉ៃលិនសម្រាប់នាំចេញ ១៤

៣.៤.២ ការវេចខ្ចប់ និងបិតស្លាកសញ្ញាលើផ្លែមៀនប៉ៃលិន ១៤

៣.៤.៣ ការដឹកជញ្ជូនផ្លែមៀនប៉ៃលិនពីប្រទេសកម្ពុជាទៅកាន់ប្រទេសចិន ១៧

៣.៤.៤ ការបង្កើត និងអភិវឌ្ឍន៍ទំនាក់ទំនងពាណិជ្ជកម្មជាមួយក្រុមហ៊ុនដឹកជញ្ជូនសម្រាប់ការនាំចេញ ១៨

៣.៤.៥ ភ្នាក់ងារ និងអ្នកចែកចាយ ១៨

៣.៤.៦ នីតិវិធីទូទាត់ប្រាក់ ១៩

៤. លក្ខខណ្ឌតម្រូវជាក់លាក់សម្រាប់ការនាំចូលទៅប្រទេសចិន ២១

៤.១ ទិដ្ឋភាពទូទៅនៃបទប្បញ្ញត្តិ និងច្បាប់ និងតួនាទីរបស់ GACC ២២

៤.២ បទប្បញ្ញត្តិ និងច្បាប់សម្រាប់ការនាំចូលផ្លែឈើស្រស់ ២៤

៤.២.១ ការធ្វើអធិការកិច្ច ការធ្វើតេស្ត និងការត្រួតពិនិត្យគុណភាព ២៤

៤.២.២ គោលនយោបាយកម្រិតសំណល់ជាតិពុលកសិកម្មអតិបរមារបស់ប្រទេសចិន ២៥

៤.២.៣ បញ្ជីឯកសារដែលត្រូវការសម្រាប់ការដឹកជញ្ជូនផ្លែឈើស្រស់ចូលមកប្រទេសចិន ២៦

៤.២.៤ ដំណើរការប្រកាសពន្ធគយ និងភូតគាមអនាម័យ ២៧

៤.២.៥ ការធ្វើអធិការកិច្ចគយ និងភូតគាមអនាម័យ និងនីតិវិធីនៃការធ្វើតេស្ត ២៩

៥. ការណែនាំសម្រាប់ផលិតកម្ម និងទីផ្សារប៉ៃលិន ៣០
៥.១ ផលិតកម្មមៀនប៉ៃលិន ៣០
៥.២ ការផ្តោតសំខាន់លើគុណភាព ៣១
៥.៣ ការស្រាវជ្រាវទីផ្សារ ៣១
៥.៤ ភាពជាដៃគូក្នុងស្រុក ៣២
៥.៥ ការធ្វើទីផ្សារ និងការកសាងម៉ាកយីហោ ៣២
៥.៦ ការធ្វើទីផ្សារ ៣២
៥.៧ ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យ ៣៤
៦. បញ្ជីពិព័រណ៍ពាណិជ្ជកម្មពាក់ព័ន្ធនៅក្នុងប្រទេសចិន ៣៤
៧. ឧបសម្ព័ន្ធ ៣៥

បញ្ជីឧបសម្ព័ន្ធ

១ : ជំហាន/ដំណើរការនៃការដាក់ពាក្យសុំវិញ្ញាបនបត្រភូតគាមអនាម័យ
២: ការប្រកាសពន្ធគយ (កម្ពុជា)
៣: គំរូទម្រង់/ឯកសារសម្រាប់នាំចេញសំខាន់ៗ
៤: ទីភ្នាក់ងាររដ្ឋាភិបាលដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និងភាគីពាក់ព័ន្ធនានា
៥: បញ្ជីភ្នាក់ងារ និងអាជ្ញាធរនៅកម្ពុជា-ចិន
៦: កម្រិតសំណល់ជាតិពុលអតិបរមាលើផលិតផលមៀនប៉ៃលិន

អំពីឯកសារនេះ

ការកើនឡើងប្រាក់ចំណូល និងជីវភាពប្រជាជនថ្នាក់កណ្តាលបានដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់នៅក្នុងតម្រូវការមិនចេះរីងស្ងួតរបស់ប្រទេសចិននូវផ្លែឈើស្រស់ដែលដាំដុះក្នុងស្រុក និងផ្លែឈើនាំចូលដែលមានគុណភាពខ្ពស់។ យោងតាមស្ថិតិផ្លូវការ ប្រាក់ឈ្នួលរបស់ប្រជាជននៅទីក្រុងប្រចាំឆ្នាំក្នុងប្រទេសចិនជាមធ្យមបានកើនឡើង ១៦៥% ចន្លោះឆ្នាំ២០០៩ ដល់ ២០១៨ ពីប្រមាណ ៣២ ២៤៤ យ័ន (៤ ៥៦៩ ដុល្លារអាមេរិក) ទៅ ៨២ ៤៦១ យ័ន (១១ ៦៨៤ ដុល្លារអាមេរិក។ ក្នុងរយៈពេលដូចគ្នា តម្លៃនៃការនាំចូលផ្លែឈើស្រស់របស់ចិនបានកើនឡើងជាង ៤៨៧% ពីក្រោម ១,២ពាន់លានដុល្លារអាមេរិកដល់ជាង ៦,៩ ពាន់លានដុល្លារអាមេរិក។ រដ្ឋាភិបាលចិនបានសម្របសម្រួលការរីកចម្រើនយ៉ាងឆាប់រហ័សក្នុងការនាំចូលទាំងនេះ តាមរយៈការពង្រីកទំនាក់ទំនងពាណិជ្ជកម្មជាមួយបណ្តាប្រទេសនាំចេញផ្លែឈើរួមមានតាមរយៈ ការបង្កើតកិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មសេរី និងការបង្កើនជាលំដាប់នូវចំនួនផ្លែឈើស្រស់ ដែលអនុញ្ញាតឱ្យនាំចូលមកប្រទេសចិនបាន។

តួលេខផ្លូវការពីឆ្នាំ២០១៨ បង្ហាញថា ប្រទេសចិននាំចូលផ្លែមៀនជិត ៤៥៧ ០០០តោន ដែលមានតម្លៃជាង ៣៦៥,៦លានដុល្លារអាមេរិក។ ក្នុងរយៈពេល ៥ឆ្នាំចុងក្រោយ ប្រទេសវៀតណាម និងប្រទេសថៃជាប្រទេសដែលនាំចេញផ្លែមៀនផ្តាច់មុខទៅកាន់ប្រទេសចិន។ ប្រទេសឡាវបាននាំចេញផ្លែមៀន ១១៥ តោន ទៅប្រទេសចិនក្នុងឆ្នាំ២០១៧។ ផ្លែមៀនរបស់ប្រទេសថៃ និងវៀតណាមចូលទៅកាន់ប្រទេសចិនតាមច្រកផ្សេងគ្នា ហើយទទួលបានតម្លៃនាំចូលខុសគ្នាខ្លាំងដែរ។ ផ្លែមៀនប៉ៃលិនកម្ពុជាមានសក្តានុពលទីផ្សារយ៉ាងខ្លាំងក្នុងការនាំចូលទៅកាន់ប្រទេសចិន[1]។

គម្រោង «ការគាំទ្រកិច្ចសហប្រតិបត្តិការសេដ្ឋកិច្ចថ្នាក់តំបន់នៅអាស៊ី (SRECA)» ផ្តួចផ្តើមដោយក្រសួងសហព័ន្ធសម្រាប់សហប្រតិបត្តិការ និងអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច (BMZ) និងអនុវត្តដោយ Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH ធ្វើការជាមួយរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ឡាវ ម៉ុងហ្គោលី ចិន និងវៀតណាមក្នុងបរិបទនៃយន្តការសហប្រតិបត្តិការអនុតំបន់ដូចជា គំនិតផ្តួចផ្តើម Greater Tumen (GTI) នៅអាស៊ីខាងកើត ឬតំបន់ពាណិជ្ជកម្មសេរីអាស៊ាន-ចិនក្នុងតំបន់អាស៊ាន។ ឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការរបស់សហគ្រាសកម្ពុជា GIZ បានសហការជាមួយអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្មនៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ក្នុងការផ្តល់សៀវភៅណែនាំស្តីពីការនាំចេញមៀនប៉ៃលិនទៅកាន់ប្រទេសចិន ដើម្បីជួយសម្របសម្រួលដល់ពាណិជ្ជកម្មរវាងប្រទេសទាំងពីរជាពិសេសសម្រាប់អ្នកនាំចេញ។

សៀវភៅណែនាំស្តីពីការនាំចេញមៀនប៉ៃលិនទៅកាន់ប្រទេសចិននេះ គឺជាគោលការណ៍ណែនាំលម្អិតសម្រាប់សហគ្រាសឯកជននៅកម្ពុជា ដែលមានបំណងនាំចេញផលិតផលរបស់ពួកគេទៅកាន់ប្រទេសចិន។

---

[1] Tropical Fresh Fruit Exporter's Guide to China, March 2020, Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH, Support of Regional Economic Cooperation in Asia (SRECA), Cambodia.

១. ទិដ្ឋភាពរួមនៃការនាំចេញមៀនប៉ៃលិនទៅកាន់ប្រទេសចិន

១.១ ការណែនាំអំពីទីផ្សារផ្លែឈើរបស់ប្រទេសចិន

ប្រទេសចិនជាប្រទេសដែលផលិត នាំចូល និងបរិភោគផ្លែឈើស្រស់ធំជាងគេនៅលើពិភពលោក។ កំណើនសេដ្ឋកិច្ចយ៉ាងឆាប់រហ័ស និងប្រាក់ខែជាមធ្យមប្រចាំឆ្នាំនៅតំបន់ទីក្រុងនៅប្រទេសចិនបានកើនឡើងយ៉ាងគំហុកពីប្រមាណ ៤ ៥០០ ដុល្លារអាមេរិកនៅឆ្នាំ២០០៩ រហូតដល់ច្រើនជាង ១១ ០០០ដុល្លារអាមេរិកនៅឆ្នាំ២០១៨[2]។ អ្នកប្រើប្រាស់ និងអ្នកបរិភោគនៅប្រទេសចិនមានលទ្ធភាពចំណាយច្រើនជាងមុន និងចាប់ផ្តើមចាប់អារម្មណ៍អំពីបញ្ហាសុខភាព។ ការលក់ផ្លែឈើស្រស់បានក្លាយជាចំណុចផ្តោតដ៏សំខាន់នៅតាមបណ្តាទីផ្សារនានានៅប្រទេសចិន។ ក្នុងរយៈពេលមួយទសវត្សរ៍កន្លងមកនេះ តម្លៃនៃការនាំចូលផ្លែឈើស្រស់បានកើនឡើងពីក្រោម ១ ២០០ លានដុល្លារអាមេរិកនៅឆ្នាំ ២០០៩ រហូតដល់លើសពី ៦ ៩០០លានដុល្លារអាមេរិកនៅឆ្នាំ២០១៨ ដែលក្នុងនោះមានផ្លែឈើជាង ២០០ប្រភេទមកពីប្រទេសចំនួន ២៤ ដែលអនុញ្ញាតឱ្យនាំចូលនៅឆ្នាំ២០១៩។

ក្នុងឆ្នាំ២០១៦ ប្រទេសចិនផលិតផ្លែមៀនបានជាង ១,៩ លានតោននៅលើផ្ទៃដីដាំដុះ ៣១០ ០០០ហិកតាដែលបង្ហាញអំពីកំណើនដែលយឺតតែឡើងសន្សឹមៗទាំងបរិមាណផលិត និងផ្ទៃដីដាំដុះធៀបនឹងរយៈពេល២ឆ្នាំចុងក្រោយ។ ដើមមៀនជាទូទៅត្រូវបានគេដាំនៅរដូវផ្ការីក និងរដូវស្លឹកឈើជ្រុះ ហើយត្រូវការរយៈពេលពី ៣ ទៅ ៤ឆ្នាំដើម្បីចេញផ្លែ។ ផ្លែមៀនរបស់ប្រទេសចិនត្រូវបានប្រមូលផល និងមានលក់នៅលើទីផ្សារក្នុងស្រុកចាប់ពីខែកក្កដា ដល់ ខែតុលា។ ការដាំដុះផ្លែមៀននៅប្រទេសកម្ពុជាគ្របដណ្តប់ផ្ទៃដីចំនួន ៨ ៨១៦ហិកតា ដែលភាគច្រើននៅខេត្តបាត់ដំបង និងខេត្តប៉ៃលិន ដែលផ្ទៃដីសរុបរបស់ខេត្តទាំងពីរស្មើនឹងជិត ៨០%នៃផ្ទៃដីផលិតផ្លែមៀនសរុបនៅក្នុងប្រទេស។

ផ្លែមៀនប៉ៃលិនដែលផលិតបាននៅប្រទេសកម្ពុជាភាគច្រើននាំចូលទៅប្រទេសថៃ ហើយចំនួនដែលនៅសល់ត្រូវបានលក់នៅក្នុងស្រុក។ ផលិតកម្មផ្លែមៀនប៉ៃលិនមានការកើនឡើងដោយសារមានតម្រូវការខ្លាំងពីប្រទេសថៃ។ ផ្លែមៀនប៉ៃលិនដែលមានគុណភាពខ្ពស់ស្ទើរតែទាំងអស់ត្រូវដឹកជញ្ជូនទៅកាន់ប្រទេសថៃ ហើយត្រូវកែច្នៃ និងវេចខ្ចប់សម្រាប់ការនាំចេញទៅកាន់ប្រទេសចិន។ ក្នុងឆ្នាំ២០២០ ផ្លែមៀនប៉ៃលិនមួយគីឡូក្រាមមានតម្លៃប្រមាណ ៤ ០០០រៀល (១ដុល្លារអាមេរិក) នៅលើទីផ្សារអន្តរជាតិ ទន្ទឹមនឹងនៅកម្ពុជា អ្នកបរិភោគទិញត្រឹមតម្លៃតែ ២ ៥០០រៀលប៉ុណ្ណោះ។ ដើម្បីបង្កើនការនាំចេញផ្ទាល់ទៅកាន់ប្រទេសចិន សហគមន៍កសិកម្មផលិតផ្លែមៀនប៉ៃលិននៅក្នុងខេត្តប៉ៃលិនដែលជាទីតាំងផលិតធំមានផែនការសាងសង់រោងចក្រកែច្នៃមួយកន្លែង ដើម្បីបង្កើនលទ្ធភាពនៃការនាំចេញនៅពេលដែលតម្រូវការផលិតផលមានការកើនឡើង។

១.២ គោលបំណងរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាក្នុងការលើកស្ទួយការនាំចេញផ្លែឈើទៅប្រទេសចិន

ប្រទេសកម្ពុជាជាទីផ្សារដ៏ទាក់ទាញសម្រាប់វិនិយោគិនបរទេស ជាពិសេសពីប្រទេសចិនដោយសារទីតាំងភូមិសាស្ត្រ និងគោលនយោបាយ និងបរិយាកាសវិនិយោគអំណោយផល។ ទន្ទឹមនឹងនេះដែរ កម្ពុជាត្រូវតែទាញយកផលប្រយោជន៍ ឱ្យអស់ពីលទ្ធភាពពីឱកាសទីផ្សារនេះ និងស្វះស្វែងពង្រីកបរិមាណនាំចេញផលិតផលកសិកម្មដើម្បីជួយបង្កើនកំណើនសេដ្ឋកិច្ចក្នុងប្រទេស។ រាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាចាប់អារម្មណ៍យ៉ាងខ្លាំងក្នុងការគាំទ្រអ្នកផលិត និងនាំចេញផ្លែឈើទីកាន់ទីផ្សារអន្តរជាតិក្នុងគោលបំណងបង្កើនបរិមាណនៃការនាំចេញផ្លែឈើ ដោយមានប្រទេសចិនជាទីផ្សារចម្បង

[2] Markets for Cambodian Crops with Promising Prospects, Bastiaan Bijl Consultancy GMBH, on behalf of CAVAC, May 2020.

សម្រាប់ការនាំចេញផ្លែមៀនប៉ៃលិនរបស់ប្រទេសកម្ពុជា។ សេចក្តីសង្ខេបអំពីភ្នាក់ងារសំខាន់ៗរបស់រដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និងអ្នកពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗទៀតសម្រាប់ការនាំចេញផ្លែឈើត្រូវបានបញ្ចូលក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី៤ នៃឯកសារនេះ។

រាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបានកំណត់គោលនយោបាយ និងបទប្បញ្ញត្តិជាច្រើនសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍវិស័យកសិកម្ម និងការនាំចេញផលិតផលកសិកម្មជាក់លាក់។ យុទ្ធសាស្រ្តចតុកោណដំណាក់កាលទី៤ និងផែនការយុទ្ធសាស្រ្តអភិវឌ្ឍថ្នាក់ជាតិ ២០១៩-២០២៣ ជាគោលនយោបាយរួមបញ្ចូលថ្នាក់ជាតិពីរ ដែលលម្អិតអំពីគោលដៅក្នុងការពង្រីកការអភិវឌ្ឍនូវគ្រប់អនុវិស័យកសិកម្មតាមរយៈការបង្កើនផលិតភាព ការធ្វើទំនើបកម្ម និងពាណិជ្ជកម្ម។ ការអភិវឌ្ឍវិស័យកសិកម្មនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាត្រូវបានគូសបញ្ជាក់នៅក្នុង **ផែនការយុទ្ធសាស្រ្តវិស័យកសិកម្ម ២០១៩-២០២៣ និងផែនការមេសម្រាប់វិស័យកសិកម្មឆ្នាំ២០៣០** ដែលមានបំណងលើកកម្ពស់ការប្រកួតប្រជែង កំណើនប្រកបដោយបរិយាប័ន្ន និងវិស័យកសិកម្មទំនើបប្រកបដោយចីរភាព និងភាពបត់បែន[3] ។

ជាពិសេស នៅក្នុងអនុវិស័យដំណាំ **ផែនការមេសម្រាប់ផលិតកម្មដំណាំឆ្នាំ២០១៦-២០៣០** ប្រមើលមើលកម្ពុជាជា «ប្រភពដែលអាចទុកចិត្តបានសម្រាប់ផលិតដំណាំដែលមានគុណភាពខ្ពស់ សុវត្ថិភាព និងមានការប្រកួតប្រជែងនៅក្នុងសេដ្ឋកិច្ចសកលលោក ទន្ទឹមនឹងការធានាបាននូវបរិមាណគ្រប់គ្រាន់នៃអាហារដែលមានសុវត្ថិភាពដើម្បីបំពេញនូវសុវត្ថិភាពចំណីអាហារ និងអាហារូបត្ថម្ភនៃប្រជាជនខ្លួនប្រកបដោយចីរភាព និងបត់បែនតាមលក្ខខណ្ឌអាកាសធាតុ»។ នៅក្រោមផែនការគោលនេះ ដំណាំសក្តានុពលចំនួន៨ និងខ្សែច្រវ៉ាក់ផលិតកម្មរបស់ដំណាំទាំងនោះត្រូវបានកំណត់សម្រាប់ការបញ្ជាក់បន្ថែមទៅលើគោលនយោបាយសម្រាប់ការធ្វើអន្តរាគមន៍ (ដំណាំមៀនប៉ៃលិនមិនត្រូវបានរាប់បញ្ចូលក្នុងដំណាំអាទិភាពឡើយ)។

ដោយទទួលស្គាល់អំពីភាពសំខាន់របស់អនុវិស័យសាកវប្បកម្ម និងមានការតាំងចិត្តក្នុងការលើកកម្ពស់អនុវិស័យនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលកំពុងបង្កើតនូវ**យុទ្ធសាស្រ្តសាកវប្បកម្ម** ដែលមាន៨សមាសភាពចូលរួម រួមមានការស្រាវជ្រាវនិងអភិវឌ្ឍន៍ ការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវផលិតកម្មនិងផលិតភាព ការគ្រប់គ្រងក្រោយប្រមូលផល ទីផ្សារនិងការនាំចេញ ការកែច្នៃនិងបន្ថែមតម្លៃ ការអភិវឌ្ឍនធនធានមនុស្ស ក្រុមអ្នកផលិតនិងអ្នកប្រើប្រាស់/អ្នកបរិភោគ និងការសហការណ៍និងចងបណ្តាញជាមួយស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធដទៃទៀត។

នៅកម្រិតផលិតកម្ម **ច្បាប់សហគមន៍កសិកម្ម** និង **អនុក្រឹត្យស្តីពីកសិកម្មកិច្ចសន្យា** មានបំណង «ពង្រឹងការទទួលខុសត្រូវ និងកសាងទំនុកចិត្ត» រវាងកសិករ និងអ្នកទិញផ្អែកទៅលើគោលការណ៍ «សមភាព និងភាពយុត្តិធម៌»។ ការអនុវត្តកសិកម្មកិច្ចសន្យា គឺដើម្បីធានាតម្លៃ គុណភាព និងបរិមាណនៃការផ្គត់ផ្គង់ផលិតផលកសិកម្ម ហើយ «បង្កើនការទិញ ការកែច្នៃ និងការនាំចេញផលិតផលកសិកម្ម»។ នៅក្រោមអនុក្រឹត្យនេះ កសិករធ្វើការផ្ទាល់ជាមួយអ្នកទិញក្រោមការសម្របសម្រួលរបស់ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ។ បន្ថែមពីលើនេះទៀត **ប្រកាសស្តីពីការអនុវត្តកសិកម្មល្អ** ក៏ត្រូវចងក្រងផ្អែកទៅលើបទដ្ឋានការអនុវត្តកសិកម្មល្អរបស់បណ្តាប្រទេសក្នុងតំបន់អាស៊ីអាគ្នេយ៍ ដែលចេញវិញ្ញាបនបត្របញ្ជាក់គុណភាពបន្លែ ផ្លែឈើ និងកសិដ្ឋានទាំងឡាយ។ មកដល់សព្វថ្ងៃ នៅប្រទេសកម្ពុជាមានកសិដ្ឋានប្រមាណជា៥០ ដែលទទួលបានវិញ្ញាបនបត្រដែលភាគច្រើនជាកសិដ្ឋានដាំដុះផ្លែឈើ។ **គោលនយោបាយផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម** ដែលបាន

[3] Source: GIZ; Mapping Actors in Trade/Export of Agriculture Produce in Cambodia, 31 July 2020, BDTrus consultancy

អនុវត្តតាំងពីឆ្នាំ២០១៥ មានបំណងគាំទ្រកសិករដើម្បីទទួលបាននូវចំណេះដឹង ជំនាញ ព័ត៌មាន និងបច្ចេកវិទ្យាកាន់តែទូលំទូលាយដើម្បីពង្រឹងផលិតភាពកសិកម្ម ពិពិធកម្ម និងពាណិជ្ជកម្ម។

មកដល់ពេលបច្ចុប្បន្ន ប្រទេសកម្ពុជានិងប្រទេសចិនមិនទាន់បានចរចា ឬចុះហត្ថលេខាលើពិធីសារស្ដីអំពីតម្រូវការភូតគាមអនាម័យសម្រាប់ការនាំចេញផ្លែមៀនប៉ៃលិនស្រស់ពីប្រទេសកម្ពុជាទៅកាន់ប្រទេសចិននៅឡើយ។ បច្ចុប្បន្ន យើងស្ថិតក្នុងដំណាក់កាលជំរុញការនាំចេញផ្លែមៀនប៉ៃលិនពីប្រទេសកម្ពុជាទៅចិននៅឡើយ។

១.៣ ផលិតកម្មមៀនប៉ៃលិននៅកម្ពុជា

ផ្លែមៀនមានឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ *Dimocarpus longan Lour* មានលក្ខណៈស្រដៀងទៅនឹងប្រភេទផ្លែឈើ *Arilloid* ដែលជាប្រភេទផ្លែឈើដាំដុះនៅតំបន់អាស៊ី និងស្ថិតក្នុងគ្រួសារ *Sapindaceae*។ ផលិតកម្មផ្លែមៀននៅលើសកលលោកបានកើនឡើងប្រមាណ ៦% គិតជាបរិមាណនៅចន្លោះឆ្នាំ២០១៦ និងឆ្នាំ២០១៧ ក្រោយពីមានតម្រូវការខ្លាំងនៅក្នុងប្រទេសចិន និងប្រទេសថៃ ដែលជាប្រទេសផលិតផ្លែមៀនធំជាងគេ។ សរុបមក ផលិតកម្មផ្លែមៀននៅលើពិភពលោកត្រូវបានរំពឹងថាមានការកើនឡើងដល់ ៣,៦លានតោននៅឆ្នាំ ២០១៧។ ដោយមានប្រភពចេញភាគខាងត្បូងនៃប្រទេសចិន ផ្លែមៀនត្រូវបានដាំដុះពាសពេញទ្វីបអាស៊ី រាប់បញ្ចូលទាំងតំបន់ផ្សេងៗក្នុងប្រទេសឥណ្ឌា ប្រទេសស្រីលង្កា និងប្រទេសមីយ៉ាន់ម៉ា។ ទោះជាយ៉ាងនេះក្ដី ផលិតកម្មខ្នាតធំត្រូវបានគេអនុវត្តនៅតែប្រទេសចិន ប្រទេសថៃ និងប្រទេសវៀតណាមប៉ុណ្ណោះ ដែលបច្ចុប្បន្នប្រទេសទាំងនេះមានចំណែកផលិតកម្ម ៥០% ៣០% និង១៥% រៀងៗខ្លួននៃផលិតកម្មសកលលោក។ ដោយមានទំនាក់ទំនងយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយផ្លែគូលេន ផលិតកម្មផ្លែមៀននៅលើសកលលោកត្រូវបានគេមើលឃើញថាមានរីកដុះដាលយ៉ាងលឿននៅក្នុង ទសវត្សរ៍ចុងក្រោយនេះ ជាមួយនឹងកំណើនប្រចាំឆ្នាំជាមធ្យមប្រមាណ ៤,៦% នៅចន្លោះឆ្នាំ២០០៧ ដល់ ឆ្នាំ២០១៦។ កំណើនតម្រូវការនៅក្នុងប្រទេសចិន គឺជាដើមហេតុចម្បងនៃកំណើននេះ ហើយប្រទេសចិនខ្លួនឯង និងប្រទេសថៃ (ដែលជាប្រទេសនាំចេញធំជាងគេទៅប្រទេសចិន) បានវិនិយោគយ៉ាងក្រាស់ក្រែលក្នុងការពង្រីកផលិតកម្មដំណាំនេះ។ ផ្លែមៀនរបស់ថៃជាប្រភេទផ្លែមៀនដែលអតិថិជនស្វែងរកច្រើនជាងគេនៅប្រទេសចិន និងមានតម្លៃថ្លៃដោយសារគុណភាពដ៏ល្អរបស់ផ្លែមៀន បើធៀបនឹងផ្លែមៀនដែលដាំក្នុងស្រុក។ ការនាំចូលផ្លែមៀនដោយប្រទេសចិនបានឈានដល់ប្រមាណ ៤៩ ០០០ តោនក្នុងឆ្នាំ២០១៧ ដែលស្មើនឹងប្រមាណ ១៤០% នៃកំណើនប្រចាំឆ្នាំ។

នៅក្នុងខេត្តប៉ៃលិន មៀនពូជ *Edaw* និង *Biew Kiew* ជាពូជដែលពេញនិយមបំផុតដោយគ្របដណ្ដប់ប្រមាណ ៩៥%នៃផ្ទៃដីដាំដុះសរុប។ ការដាំដុះពូជមៀនដែលចេញផ្កាខុសរដូវ និងការប្រើប្រាស់សារធាតុគីមីក្នុងការជំរុញការចេញផ្កាលើពូជមៀនដែលចេញផ្កាតាមរដូវ ត្រូវបានអនុវត្តដោយមានជំនួយផ្នែកចំណេះដឹងពីកសិករថៃ។ ក្នុងលក្ខខណ្ឌធម្មជាតិ ការចេញផ្ការបស់ផ្លែមៀនពឹងលើអាកាសធាតុ។ រយៈពេលនៃអាកាសធាតុត្រជាក់និងក្ដៅ គឺសមស្របសម្រាប់ការចេញផ្ការបស់មៀន។ ដើមមៀនមានប្រតិកម្មខ្លាំង បើធៀបទៅនឹងលក្ខខណ្ឌអាកាសធាតុដែលអាចឱ្យទិន្នផលប្រែប្រួលតាមឆ្នាំ។ នៅក្នុងអំឡុងពេលដែលដើមមៀនមិនទាន់ធំគេអាចប្រើប្រាស់រួមគ្នានូវជីសរីរាង្គ និងជីអសរីរាង្គ ដើម្បីជំរុញការលូតលាស់។ ជាមួយនឹងការណែនាំឱ្យមានការប្រើប្រាស់ជី Potassium Chlorate ក្នុងការជំរុញការចេញផ្កាមៀន កសិករថៃ និងកម្ពុជាបានប្រើប្រាស់ជីនេះដោយបញ្ជ្រាបទៅក្នុងដីដោយកម្រិតប្រើប្រែប្រួលទៅតាមទំហំរបស់ដើម។

ដើមមៀនប៉ៃលិនផ្ដល់ផលបានច្រើនជាងដើមគូលែន ហើយការប្រមូលផលអាចត្រូវបានពន្យាពេលដោយមិនប៉ះពាល់ដល់គុណភាពផ្លែ ហើយផ្លែមៀនសម្ងួរទៅដោយវីតាមីនសេ។ ប្រសិនបើគិតអំពីតម្រូវការដែលចេះតែកើនឡើងនៅ

ក្នុងប្រទេសចិន និងគុណប្រយោជន៍ផ្សេងទៀតធៀបជាមួយផ្លែគូលែនរួមនឹងផលចំណេញផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច ផ្លែមៀនមានសក្តានុពលខ្លាំងក្នុងការពង្រីកការដាំដុះបន្ថែម។ កត្តានេះបានផ្តល់ជាការលើកទឹកចិត្តទៅដល់អ្នកដែលកំពុងដាំដុះផ្លែមៀនស្រាប់ និងអ្នកដែលចង់ចាប់ផ្តើមវិនិយោគលើដំណាំនេះ។

ផ្លែមៀនជាទូទៅត្រូវបានគេទទួលទានស្រស់ដូចផ្លែគូលែនដែរ។ ប៉ុន្តែផ្លែមៀនស្រស់អាចរក្សាទុកបានខ្លីជាង។ ដើម្បីពន្យាពេលក្នុងការប្រើប្រាស់ ផ្លែមៀនត្រូវបានគេបង្កក ច្រកដាក់កំប៉ុង ឬសំងួត។ ផ្លែមៀនអាចត្រូវបានគេបង្កកទាំងសម្បកក្នុងឡាំងដែលគ្មានខ្យល់។ ក្រោយពេលបង្កក ផ្លែមៀនកកអាចទទួលបានដូចផ្លែមៀនស្រស់ដែរ ដោយគ្មានការបាត់បង់គុណភាពឡើយ។ ផ្លែមៀនអាចច្រកដាក់កំប៉ុងដោយប្រើប្រាស់ទឹកដែលលាយចេញពីសាច់របស់វាផ្ទាល់ដោយគ្រាន់តែបន្ថែមស្ករបន្តិច ឬមិនថែមសោះ ដោយសារផ្លែមៀនមានសាច់ដែលអាចលាយបាន។ គេច្រើនប្រើពូជដែលមានផ្លែធំហើយគ្រាប់តូច ព្រោះសមស្របបំផុតសម្រាប់ការច្រកកំប៉ុង។ ផ្លែមៀនកំប៉ុងនៅរក្សាបានរសជាតិដើមល្អជាងផ្លែគូលែន និងសាវម៉ាវកំប៉ុង។ ការសំងួតផ្លែមៀនទាំងមូល ឬតែសាច់ផ្លែ ដែលគ្មានសម្បកអាចរក្សាផ្លែមៀនបាន។ សាច់ផ្លែដែលសំងួតហើយមានពណ៌ខ្មៅ និងមានរសជាតិដូចផ្លែឈើបន្ទុំ មានក្លិនឈ្ងុយត្រូវបានគេប្រើប្រាស់ភាគច្រើនសម្រាប់ធ្វើភេសជ្ជៈរំសាយភាពតានតឹង។ ភេសជ្ជៈប្រភេទនេះមានភាពពេញនិយមក្នុងចំណោមជនជាតិចិន។ គ្រាប់ផ្លែមៀនត្រូវបានប្រើប្រាស់សម្រាប់ធ្វើសាប៊ូកក់សក់ដូចផជាសាប៊ូ *(Sapindus saponaria L.)* ដោយសារមានជាតិសាផូនីន (Saponin)។ ស្លឹកមៀនស្រស់ដែលមានជាតិ Quercetin និង Quercitrin ក៏ដូចជាផ្ការបស់មៀនត្រូវបានគេលក់ក្នុងទម្រង់ជាឱសថបុរាណចិន[4]។

រូបភាពទី១ ៖ ផ្លែមៀនប៉ៃលិន

២. សាវតានៃគោលនយោបាយនាំចេញ និងនាំចូលផ្លែមៀនប៉ៃលិនកម្ពុជា-ចិន

២.១ កិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មសេរីកម្ពុជា-ចិន និង អាស៊ាន-ចិន (កិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មសេរីFTA)

ប្រទេសកម្ពុជា និងប្រទេសចិនបានចុះហត្ថលេខាលើកិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មសេរី (FTA) ដោយជោគជ័យកាលពីថ្ងៃទី០៥ ខែតុលា ឆ្នាំ២០២០។ កិច្ចព្រមព្រៀងនេះនឹងផ្តល់លទ្ធភាពឱ្យប្រទេសកម្ពុជាចូលទៅកាន់ទីផ្សារកាន់តែទូលំទូលាយ។

[4] FAO; 2000, Prof. Wong Kai Choo, Longan Production in Asia

លើសពីនេះទៀត ទំហំពាណិជ្ជកម្ម និងការវិនិយោគរវាងប្រទេសទាំងពីរនឹងត្រូវបានពង្រីកបន្ថែមទៀត។ កិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មសេរី (FTA) គឺជាគំនិតផ្តួចផ្តើមដ៏សំខាន់មួយសម្រាប់ប្រទេសកម្ពុជាក្នុងការចូលរួមកាន់តែស៊ីជម្រៅជាមួយប្រទេសចិនទាក់ទងនឹងការជំរុញពាណិជ្ជកម្មទ្វេភាគី និងការវិនិយោគផ្ទាល់ពីបរទេស(FDI)។ អត្ថប្រយោជន៍សំខាន់ពីរដែលកិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មសេរីនឹងផ្តល់ឱ្យប្រទេសកម្ពុជា រួមបញ្ចូលទាំងអ្នកនាំចេញផ្លែមៀនប៉ៃលិន។ អត្ថប្រយោជន៍សំខាន់ទី១ សេដ្ឋកិច្ចបានរីកចម្រើនយ៉ាងឆាប់រហ័សរបស់ប្រទេសកម្ពុជា ហើយជាពិសេសការនាំចេញផលិតផលកសិកម្មនឹងទទួលបានអត្ថប្រយោជន៍ចាប់ពីការទទួលបានទីផ្សារថ្មីៗទៅកាន់ទីផ្សារ ដែលកំពុងកើនឡើងនៅក្នុងប្រទេសចិន។ អត្ថប្រយោជន៍សំខាន់ទី២ កិច្ចព្រមព្រៀងនឹងជំរុញលំហូរពាណិជ្ជកម្ម និងការវិនិយោគកាន់តែខ្លាំងឡើងរវាងកម្ពុជា និងចិនតាមរយៈការកាត់បន្ថយ ឬការដកចេញរបាំងពន្ធ ឬមិនមែនរបាំងពន្ធ។ ពុំមានការបង់ពន្ធនាំចូលផ្លែឈើស្រស់ទៅកាន់ប្រទេសចិនឡើយ តាមរយៈកិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មសេរីអាស៊ាន-ចិន។ នៅទីបំផុតប្រទេសកម្ពុជានឹងទទួលបានអត្ថប្រយោជន៍ពីផលិតផលចម្រុះ និងមានតម្លៃទាបជាងមុនសម្រាប់នាំចូលទីផ្សារក្នុងស្រុក។ ស្របពេលជាមួយគ្នានេះ ពាណិជ្ជកម្ម និងការវិនិយោគនឹងផ្តល់ឱ្យអ្នកប្រើប្រាស់ និងអាជីវកម្មផ្សេងៗនូវលទ្ធភាពទទួលបានទំនិញ និងសេវាកម្មដែលមានតម្លៃសមរម្យ។ ពាណិជ្ជកម្ម និងការវិនិយោគនឹងជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ចបន្តទៀត ដែលនឹងជួយប្រទេសកម្ពុជាឱ្យសម្រេចគោលដៅរបស់ខ្លួន ដើម្បីក្លាយជាប្រទេសមានប្រាក់ចំណូលមធ្យមកម្រិតខ្ពស់នៅឆ្នាំ២០៣០ ។

អត្ថប្រយោជន៍ដែលគេរំពឹងទុកសម្រាប់ប្រទេសចិន គឺជួយប្រទេសចិនពង្រឹងចំណងទាក់ទងរបស់ខ្លួនជាមួយនឹងប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ផ្សេងទៀតរួមទាំងបណ្តាប្រទេសនៅអាស៊ីអាគ្នេយ៍។ ប្រទេសកម្ពុជាទទួលបានអត្រាកំណើនសេដ្ឋកិច្ច ៧% ប្រចាំឆ្នាំ ដែលនឹងជួយលើកកម្ពស់សមាហរណកម្មសេដ្ឋកិច្ចដ៏ទូលំទូលាយបន្ថែមទៀតនៅក្នុងតំបន់ ហើយនឹងអនុញ្ញាតឱ្យក្រុមហ៊ុនចិនដើរតួនាទីកាន់តែសកម្មនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា និងនៅក្នុងតំបន់ដែលមានទំនាក់ទំនងនយោបាយ និងសេដ្ឋកិច្ចរឹងមាំជាមួយប្រទេសចិន។

សារៈសំខាន់មួយ គឺសម្រាប់ប្រទេសកម្ពុជាក្នុងការត្រៀមខ្លួនដើម្បីពង្រីកឱកាសដែលកើតមានឡើងពីកិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មសេរី (FTA) ដើម្បីកាត់បន្ថយហានិភ័យ និងបញ្ហាធំៗឱ្យស្ថិតនៅកម្រិតទាបបំផុត ហើយបញ្ហាដែលប្រទេសកម្ពុជាអាចប្រឈមតាមរយៈលទ្ធផលនៃការបញ្ចប់កិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មសេរីនេះជាមួយ ប្រទេសមហាអំណាចសេដ្ឋកិច្ចចិន។ ពាណិជ្ជកម្មកម្ពុជា ជាពិសេសសហគ្រាសធុនតូច និងមធ្យមចាំបាច់ត្រូវមានភាពសកម្មជាងមុនក្នុងការស្វែងរកធនធាន ការរៀបចំដែលមានលក្ខណៈគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ ការស្រាវជ្រាវឱ្យបានម៉ត់ចត់លើឱកាស និងបញ្ហាប្រឈមនានាព្រមទាំងធានាបាននូវការកែលម្អគុណភាព ការប្រកួតប្រជែង និងផលិតភាពរបស់ផលិតផល។ រដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាត្រូវតែរៀបចំបង្កើតបរិយាកាសធុរកិច្ច ដែលមានលក្ខណៈអំណោយផលនៅក្នុងប្រទេសតាមរយៈការកែលម្អហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្ត លើកស្ទួយសេដ្ឋកិច្ចឌីជីថល និងអភិវឌ្ឍវិស័យធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុរបស់ខ្លួន។

២.២ បច្ចុប្បន្នមិនមានពិធីសារភូតគាមអនាម័យរវាងកម្ពុជាចិនសម្រាប់នាំចេញផ្លែមៀនប៉ៃលិនស្រស់

នាពេលបច្ចុប្បន្នមិនទាន់មានពិធីសារភូមគាមអនាម័យរវាងចិន និងកម្ពុជាទាក់ទងនឹងផ្លែមៀនប៉ៃលិននៅឡើយ។ ប្រទេសទាំងពីរកំពុងស្ថិតនៅក្នុងការពិភាក្សាសម្រាប់កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ។ យោងតាមក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ (MAFF) ប្រទេសកម្ពុជាសង្ឃឹមថានឹងអាចដឹកជញ្ជូនផ្លែមៀនប៉ៃលិនទៅកាន់ទីផ្សារធំជាងគេរបស់អាស៊ី (ប្រទេសចិន) នេះបាន ប៉ុន្តែរឿងនេះអាចធ្វើទៅកើតលុះត្រាតែពិធីសារភូមគាមអនាម័យត្រូវបានចុះហត្ថលេខាជាមុនសិន។

ទន្ទឹមពេលដែលព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាទទួលបានពិធីសារភូមគាមអនាម័យ សម្រាប់នាំចេញផ្លែមៀនប៉ៃលិនទៅកាន់ប្រទេសវៀតណាម ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជានៅកំពុងរង់ចាំភ្លើងបៃតងពីភាគីថៃ ដើម្បីចុះហត្ថលេខាលើពិធីសារភូមគាមអនាម័យជាមួយប្រទេសថៃ។

<u>កំណត់សំគាល់៖</u> គោលការណ៍ណែនាំសម្រាប់ការនាំចេញផ្លែមៀនទៅកាន់ប្រទេសចិននេះមិនបានរៀបរៀងឡើងផ្អែកលើពិធីសារភូមគាមអនាម័យរវាងប្រទេសកម្ពុជា និងចិនឡើយ។ ពង្រាងគោលការណ៍ណែនាំខាងក្រោមនេះគឺ ផ្អែកលើពិធីសារភូមគាមអនាម័យរវាងកម្ពុជា-វៀតណាម និងរវាងកម្ពុជា-ថៃ។ ឯកសារនេះនឹងត្រូវកែសម្រួលឡើងវិញនៅពេលដែលពិធីសារភូមគាមអនាម័យត្រូវបានចុះហត្ថលេខា។

នីតិវិធីក្នុងការនាំចេញផ្លែមៀនប៉ៃលិន តាមជំហាននីមួយៗ

ជំហានទី១	ការចុះបញ្ជីអ្នកដាំដុះមៀនប៉ៃលិន និងទីតាំងវេចខ្ចប់ជាមួយអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម
ជំហានទី២	វិញ្ញាបនបត្រ និងស្លាកដារ
ជំហានទី៣	ការប្រកាសពន្ធគយ និងឯកសារគាំទ្រ
ជំហានទី៤	ការដឹកជញ្ជូនមៀនប៉ៃលិន និងការទូទាត់ប្រាក់

៣.១ ការចុះបញ្ជីអ្នកដាំដុះមៀនប៉ៃលិន និងទីតាំងវេចខ្ចប់ជាមួយអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម

ជាទូទៅ ក្រុមហ៊ុនមួយមិនអាចនាំចេញកសិផលស្រស់ពីប្រទេសកម្ពុជាទៅកាន់ប្រទេសចិនបានទេ លុះត្រាតែពួកគេទទួលបានការអនុញ្ញាតពីអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម (GDA) នៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ និងអគ្គរដ្ឋបាលគយនៃប្រទេសចិន (GACC)។ ដូចនេះ ក្រុមហ៊ុនទាំងឡាយ (អ្នកដាំដុះ និងទីតាំងវេចខ្ចប់) ដែលមានបំណងនាំចេញត្រូវតែធ្វើការចុះបញ្ជីជាមួយអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម ហើយអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្មនឹងផ្ញើបញ្ជីអ្នកដាំដុះ និងទីតាំងវេចខ្ចប់ដែលបានចុះបញ្ជីរួចទៅកាន់អគ្គរដ្ឋបាលគយនៃប្រទេសចិន។ បន្ទាប់មកអគ្គរដ្ឋបាលគយនៃប្រទេសចិននឹងធ្វើទស្សនកិច្ចមកកម្ពុជាដើម្បីធ្វើអធិការកិច្ច និងធ្វើសវនកម្មក្រុមហ៊ុនដែលបានចុះបញ្ជីរួច។ មុនពេលចាប់ផ្តើមធ្វើពាណិជ្ជកម្ម អគ្គរដ្ឋបាលគយនៃប្រទេសចិននឹងបញ្ជូនអ្នកត្រួតពិនិត្យមកបញ្ជាក់ និងវាយតម្លៃការគ្រប់គ្រងការដាំដុះ ការវេចខ្ចប់ ការស្តុកទុក និងការដឹកជញ្ជូនមៀនប៉ៃលិន និងធ្វើការវាយតម្លៃភាពអាចតាមដានបាន និងប្រសិទ្ធភាពនៃប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យច្រកចេញ (Exit-Inspection System) របស់ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ។

៣.២ វិញ្ញាបនបត្រ និងស្តង់ដារ

៣.២.១ ការទទួលបានវិញ្ញាបនបត្រអនាម័យ និងភូតគាមអនាម័យ

៣.២.២ ការគ្រប់គ្រងចម្ការ

៣.២.១ ការទទួលបានវិញ្ញាបនបត្រអនាម័យ និងភូតគាមអនាម័យ

មុនពេលនាំចេញផ្លែមៀនប៉ៃលិនដែលវេចខ្ចប់រួច ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទត្រូវតែត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យត្រឹម ២% នៃផលិតផលសម្រាប់នាំចេញសរុប។ ប្រសិនផ្លែមៀនប៉ៃលិនទុំ ឬផ្លែមៀនមានប្រេះសម្បក ឬមានសមាសភាពចង្រៃភូតគាមអនាម័យហាមឃាត់របស់ប្រទេសចិនដែលត្រូវបានរកឃើញ នោះផ្លែមៀនប៉ៃលិននឹងមិនត្រូវបាននាំចេញទៅកាន់ប្រទេសចិនឡើយ។ ចំពោះការនាំចេញផ្លែមៀនប៉ៃលិនត្រូវអនុលោមតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវរបស់ប្រទេសចិន។ ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទនឹងចេញនូវវិញ្ញាបនបត្រភូតគាមអនាម័យ ដែលស្របទៅតាមស្តង់ដារអន្តរជាតិសម្រាប់វិធានការភូតគាមអនាម័យលេខ១២ (International Standard and Phytosanitary Measure No. 12) ដែលផ្តល់នូវលេខកុងតេន័រ លេខចុះបញ្ជីចម្ការនិងទីតាំងវេចខ្ចប់ក៏ដូចជាការប្រកាសបន្ថែមដូចខាងក្រោម៖ *«ទំនិញបញ្ញើដែលអនុលោមទៅតាមពិធីសារនៃលក្ខខណ្ឌតម្រូវការភូតគាមអនាម័យសម្រាប់ការនាំចេញផ្លែមៀនប៉ៃលិនពីប្រទេសកម្ពុជាទៅកាន់ប្រទេសចិន និងគ្មានសមាសភាពចង្រៃភូតគាមអនាម័យហាមឃាត់របស់ប្រទេសចិន»*។ ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទនឹងផ្តល់គំរូនៃវិញ្ញាបនបត្រភូតគាមអនាម័យទៅឱ្យ GACC ក្នុងគោលបំណងដើម្បីជាកំណត់ត្រា និងការបញ្ជាក់។ ជាធម្មតាត្រូវការចំណាយចន្លោះពី ១០ ទៅ ១២០ម៉ោង ក្នុងការទទួលបាននូវវិញ្ញាបនបត្រ។ ដំណើរការទាំងអស់នេះ ឬ ទាំង ៤ជំហាននៃសំណើត្រូវបានផ្តល់ជូនសេចក្តីលម្អិតនៅក្នុងតារាងឧបសម្ព័ន្ធនៃឯកសារនេះ និងសង្ខេបនៅក្នុងតារាងខាងក្រោម (ដូចគ្នានឹងឧបសម្ព័ន្ធ១)៖

ក្រាហ្វិកទី១ ៖ ដំណើរការទទួលបានវិញ្ញាបនបត្រអនាម័យ និងភូតគាមអនាម័យ

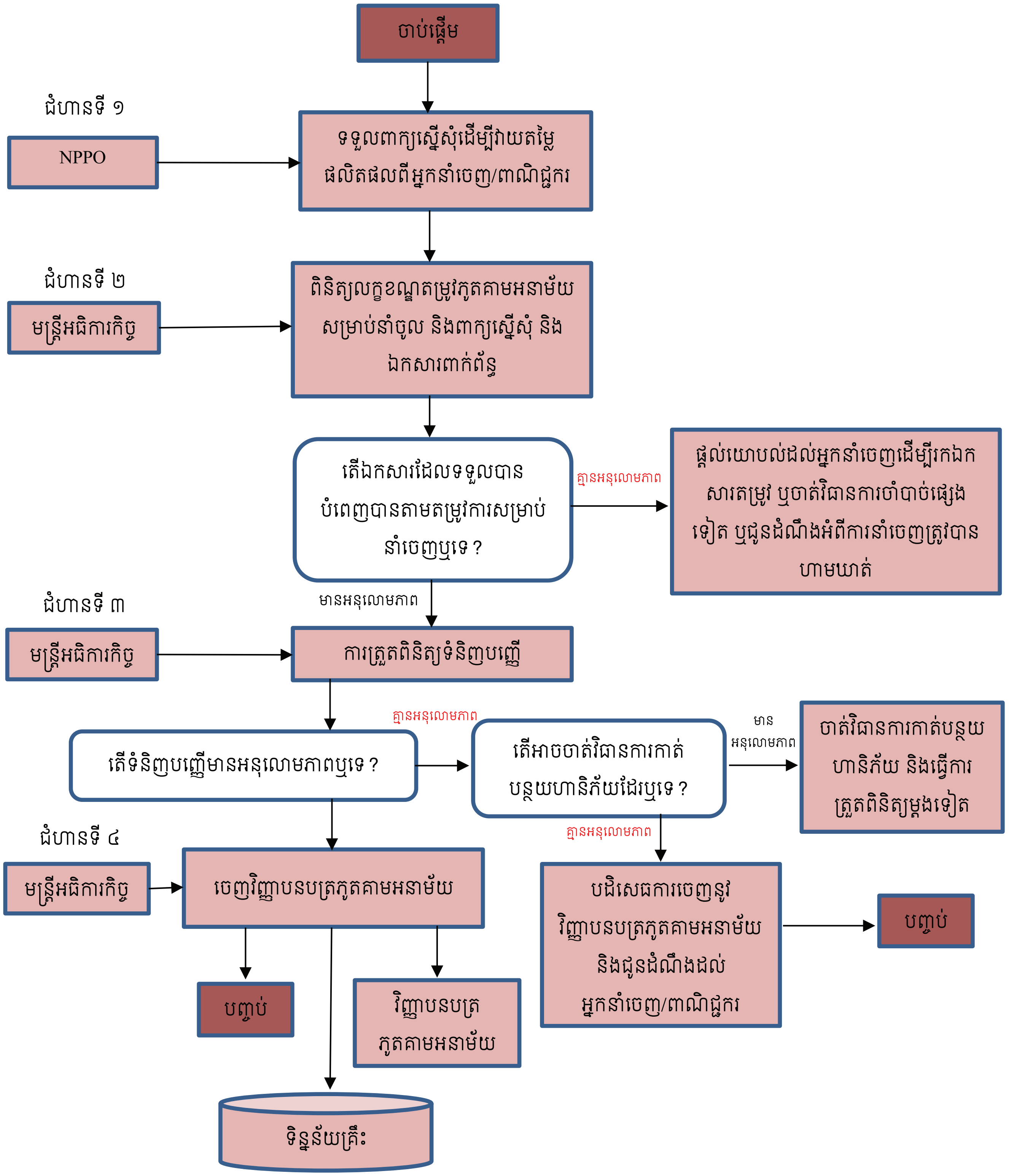

ជំហានទី១	**ការដាក់ពាក្យ** អ្នកនាំចេញ ឬពាណិជ្ជករត្រូវដាក់ពាក្យស្នើសុំសម្រាប់ការធ្វើអធិការកិច្ចភូតគាមអនាម័យ (Plant Quarantine Inspection) សម្រាប់ការនាំចេញទំនិញទៅនាយកដ្ឋានការពារដំណាំ អនាម័យ និងភូតគាមអនាម័យនៃអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម នៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ។ ពាក្យស្នើសុំត្រូវរួមបញ្ចូលឯកសារពាក់ព័ន្ធ៖ ○ ពាក្យស្នើសុំ (ទទួលពីន.ក.អ.ភ នៃ អ.ន.ក) ○ វិក្កយបត្រ ○ បញ្ជីវេចខ្ចប់ ○ បណ្ណប៉ាតង់ ○ វិញ្ញាបនបត្រចុះបញ្ជីអាករលើតម្លៃបន្ថែម ○ វិញ្ញាបនបត្រចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម ○ វិញ្ញាបនបត្រការធ្វើប្រព្រឹត្តកម្មភូតគាមអនាម័យ
ជំហានទី២	**ការពិនិត្យឯកសារ** មន្ត្រីទទួលពាក្យ និងពិនិត្យឯកសារលក្ខខណ្ឌតម្រូវភូតគាមអនាម័យនាំចូល និងពិនិត្យពាក្យស្នើសុំ និងឯកសារពាក់ព័ន្ធ។ ○ ប្រសិនបើពាក្យស្នើសុំ និងឯកសារពាក់ព័ន្ធទាំងអស់អនុលោមតាមច្បាប់ អ្នកនាំចេញ ឬអាជីវករត្រូវបង់ប្រាក់ ហើយបន្តទៅជំហានបន្ទាប់ ○ ប្រសិនបើពាក្យស្នើសុំមិនគ្រប់គ្រាន់ អ្នកត្រួតពិនិត្យនឹងផ្តល់ការណែនាំដល់អ្នកនាំចេញក្នុងការរកឯកសារឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់ ឬណែនាំនូវវិធានការផ្សេងទៀតដែលចាំបាច់ ឬប្រាប់អំពីការនាំចូលនូវផលិតផលទាំងនោះត្រូវបានហាមឃាត់
ជំហានទី៣ និងទី៤	**ការត្រួតពិនិត្យទំនិញបញ្ញើ** បន្ទាប់ពីទទួលបានពាក្យស្នើសុំ ប្រសិនបើឯកសារមានគ្រប់គ្រាន់ ប្រធាននាយកដ្ឋានការពារដំណាំ អនាម័យ និងភូតគាមអនាម័យនៃអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទនឹងចាត់តាំងមន្ត្រីអធិការកិច្ចភូតគាមអនាម័យ ដើម្បីចុះធ្វើអធិការកិច្ចទំនិញ និងត្រួតពិនិត្យលក្ខខណ្ឌតម្រូវភូតគាមអនាម័យសម្រាប់ការនាំចូល។ ○ តើទំនិញមានអនុលោមភាពតាមច្បាប់ដែរឬទេ ? ○ ប្រសិនបើមានអនុលោមភាព នោះនឹងអាចចេញវិញ្ញាបនបត្រភូតគាមអនាម័យ ? ○ ប្រសិនបើមិនមានអនុលោមភាព តើអាចចាត់វិធានការកាត់បន្ថយហានិភ័យបានឬទេ ? ប្រសិនបើមិនមានអនុលោមភាព ត្រូវបដិសេធក្នុងការចេញវិញ្ញាបនបត្រភូតគាមអនាម័យ ប្រសិនបើអាចអនុវត្តវិធានការកាត់បន្ថយហានិភ័យ និងត្រូវធ្វើអធិការកិច្ចម្តងទៀត។

នីតិវិធីនេះអនុវត្តតាមគោលការណ៍ណែនាំនៃស្តង់ដារអន្តរជាតិសម្រាប់វិធានការភូតគាមអនាម័យលេខ១២ (ISPM No.12) ដើម្បីធានាថាទូដាក់រុក្ខជាតិ ផលិតផល ឬទំនិញផ្សេងៗ ដែលបានឆ្លងកាត់នីតិវិធីនេះ គឺត្រូវបានអនុលោមតាមច្បាប់ភូតគាមអនាម័យនៃប្រទេសនាំចូល និងពិតជាអនុលោមតាមខ្លឹមសារដូចដែលបានពិពណ៌នានៅក្នុងគំរូវិញ្ញាបនបត្រ។

៣.២.២ ការគ្រប់គ្រងចម្ការ

ចម្ការមៀនប៉ៃលិនគួរតែអនុវត្តនូវកម្មវិធីគ្រប់គ្រងចម្ការដែលរៀបចំ និងត្រួតពិនិត្យដោយ MAFF និងលើកស្ទួយការអនុវត្តកសិកម្មល្អ (GAP) វិធានការចម្រុះគ្រប់គ្រងសមាសភាពចង្រៃ ដើម្បីបញ្ចៀសការកើតមានឡើងសមាសភាពចង្រៃកូតគាមអនាម័យហាមឃាត់របស់ប្រទេសចិន និងដើម្បីធានាសុវត្ថិភាពកូតគាមអនាម័យដែលតម្រូវដោយប្រទេសចិន ដែលរួមមានការត្រួតពិនិត្យជាប្រចាំនូវការកើតមាននូវសមាសភាពចង្រៃ ចាត់វិធានការគ្រប់គ្រងសមាសភាពចង្រៃ ការប្រើប្រាស់សារធាតុគីមីកសិកម្មប្រកបដោយសុវត្ថិភាព ការច្រកផ្លែនៅលើដើមក្នុងដំណាក់កាលផ្លែ និងការប្រមូលផលមុនពេលផ្លែទុំ។

ដំណាំមៀនទទួលរងការបំផ្លាញពីសមាសភាពចង្រៃជាច្រើនប្រភេទ។ សមាសភាពចង្រៃដែលបំផ្លាញធ្ងន់ធ្ងរជាងគេលើដំណាំមៀនប៉ៃលិន គឺស្រឹងគូលែន *(Tessaratoma javanica)* ដែលអាចបំផ្លាញផ្កាដែលកំពុងរីកឱ្យនៅសល់តិចតួច។ ស្រឹងពេញវ័យចុចបំផ្លាញស្រទបផ្កា ផ្លែខ្ចី និងត្រួយមៀនដែលទើបលាស់ថ្មីធ្វើឱ្យមានការខូចខាតធ្ងន់ធ្ងរ ហើយជ្រុះ។ ផ្លែដែលត្រូវបំផ្លាញនឹងឈប់លូតលាស់។ នៅប្រទេសថៃ ស្រឹងប្រភេទនេះបំផ្លាញខ្លាំងបំផុតនៅខែមីនា និងខែមេសា ដែលត្រូវនឹងរដូវចេញផ្កា និងផ្លែរបស់មៀនប៉ៃលិន។ វិធានការកម្ចាត់ដែលគេផ្តល់អនុសាសន៍ គឺកម្ចាត់ពង និងមេចំណាស់របស់ស្រឹង។ ជាធម្មតាស្រឹងបន្តពូជក្នុងខែកុម្ភៈ ដូចនេះដើមមៀនប៉ៃលិនត្រូវបានផ្តល់អនុសាសន៍ឱ្យបាញ់ថ្នាំសម្លាប់សត្វល្អិតដូចជា Azodrine ក្នុងកម្រិត ១០-២០មីលីក្រាមលាយជាមួយទឹក ២០លីត្ររៀងរាល់ ២-៣ សប្តាហ៍ម្តងពីខែកុម្ភៈ ដល់ខែមេសា។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ប្រជាកសិករសត្វល្អិតមានប្រយោជន៍នៅក្នុងចម្ការគួរតែរក្សាទុកនៅកម្រិតមធ្យម។ សត្វល្អិតមានប្រយោជន៍ដែលជាសត្រូវធម្មជាតិរបស់ស្រឹងគូលែនមានដូចជាពពួកឪម៉ាល់ *Anastatus sp.* ពពួកសត្វល្អិត *Micropanurus sp.* និងពពួកឪម៉ាល់ *Eupelmid sp.* ។ សត្វល្អិតចង្រៃផ្សេងទៀតដែលបំផ្លាញដំណាំមៀនប៉ៃលិនមានដូចជាពីងពាងក្រហម Erinose ពពួកស្កែល រុយចោះផ្លែ ពពួកចៃ ដង្កូវស៊ីរូងដើម ដង្កូវស៊ីស្លឹក ដង្កូវស៊ីផ្កា ចៃម្សៅ ស្រឹងអុចផ្លែកញ្ចែដំរី និងមេអំបៅចោះផ្លែ។ ជំងឺធ្ងន់ធ្ងរដែលបំផ្លាញទៅលើដំណាំមៀនប៉ៃលិន គឺជំងឺវីរុសកញ្ចុំស្លឹកមៀន (Rosette Shoot or Witches' Broom)។ តាមរបាយការណ៍បង្ហាញថាជំងឺនេះបង្កដោយវីរុស filamentous ដែលមានភ្នាក់ងារចម្លងដូចជាស្រឹង*Tessaratoma papillosa*, longan psylla និង *Cornegenapsylla sinica*។ ជំងឺនេះក៏អាចចម្លងតាមគ្រាប់ និងសរីរាង្គដាំដុះរបស់មៀនដែលមានផ្ទុកជំងឺ និងតាមរយៈវល្លិ៍មាស *(Cuscuta campestris)*[5]។

៣.៣ ការប្រកាសពន្ធគយ និងឯកសារគាំទ្រ

៣.៣.១ នីតិវិធីគយ/ការទទួលបានអាជ្ញាប័ណ្ណនាំចេញ

៣.៣.២ វិញ្ញាបនបត្របញ្ជាក់ប្រភពដើម

៣.៣.១ នីតិវិធីគយ/ការទទួលបានអាជ្ញាប័ណ្ណនាំចេញ

អ្នកនាំចេញថ្មីត្រូវតែចុះឈ្មោះចូលប្រព័ន្ធ ASYCUDA នៅអគ្គនាយកដ្ឋានគយ និងរដ្ឋាករកម្ពុជាមុនពេលដែលអាជ្ញាធរគយទទួលស្គាល់ការនាំចេញដោយស្វ័យប្រវត្តិ។ បន្ទាប់ពីទទួលបានវិញ្ញាបនបត្រភូតគាមអនាម័យ អ្នកនាំចេញ

[5] FAO; 2000, Prof. Wong Kai Choo, Longan Production in Asia

ត្រូវមានលិខិតអនុញ្ញាតពីនាយកដ្ឋានគ្រប់គ្រងនាំចេញ GDCE ឬនៅច្រកចេញ។ ឯកសារសំខាន់ៗសម្រាប់ការអនុញ្ញាតនេះរួមមាន៖ (ដំណើរការដាក់លាក់ត្រូវបានពិពណ៌នានៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី២)។

សម្រាប់រាល់ការដឹកជញ្ជូន	សម្រាប់ការដឹកជញ្ជូនតែម្តង
▪ វិក្កយបត្រ និងបញ្ជីវេចខ្ចប់ ▪ លិខិតស្នើសុំសម្រាប់ធ្វើអធិការកិច្ចទំនិញ (ក្នុងពេងចក្រតែប៉ុណ្ណោះ) ▪ លិខិតអនុញ្ញាតឱ្យជើងសារគេយ	▪ លិខិតចុះបញ្ជីក្រុមហ៊ុនពីក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ▪ បណ្ណប៉ាតង់ ▪ វិញ្ញាបនបត្រចុះបញ្ជីពន្ធ (អាករ)

(ឧទាហរណ៍នៃឯកសារភ្ជាប់មាននៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី៣)

នៅពេលដែលផ្លែឈើមកដល់កំពង់ផែប្រទេសចិន ប្រទេសនាំចេញតម្រូវឱ្យផ្តល់របាយការណ៍វាស់ស្ទង់សីតុណ្ហភាព និងកំណត់ត្រាសីតុណ្ហភាពក្នុងការធ្វើប្រព្រឹត្តិកម្មដល់មន្ត្រី GACC ដើម្បីធ្វើសវនកម្ម។

៣.៣.២ លិខិតបញ្ជាក់ប្រភពដើម

លិខិតបញ្ជាក់ប្រភពដើម (Certificate of Origin) គឺជាឯកសារដែលត្រូវបានប្រើក្នុងពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិ ដើម្បីបញ្ជាក់ថាទំនិញដែលផលិតនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាជាកន្លែងត្រូវបាននាំចេញ។ លិខិតបញ្ជាក់ប្រភពដើមត្រូវបានបំពេញដោយអ្នកនាំចេញ ហើយត្រូវបានបញ្ជាក់ដោយស្ថាប័នដែលទទួលបានការទទួលស្គាល់។ ក្នុងករណីព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ក្រសួងពាណិជ្ជកម្មមានតួនាទីបញ្ជាក់ថាទំនិញនៅក្នុងការដឹកជញ្ជូននាំចេញជាក់លាក់ណាមួយត្រូវបានដាំដុះ ផលិត ឬកែច្នៃនៅក្នុងប្រទេសជាក់លាក់ណាមួយ។ សម្រាប់លិខិតបញ្ជាក់ប្រភពដើមដែលមានសុពលភាព គឺត្រូវតែចុះហត្ថលេខាដោយអ្នកនាំចេញ និងមានសហហត្ថលេខាដោយក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម។ លិខិតបញ្ជាក់ប្រភពដើមបញ្ជាក់ថាទំនិញនៅក្នុងការដឹកជញ្ជូនណាមួយត្រូវមានប្រភពដើមជាក់លាក់ក្រោមនិយមន័យនៃកិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មសេរីទ្វេភាគី ឬពហុភាគីជាក់លាក់មួយ។ វិញ្ញាបនបត្រនេះត្រូវបានតម្រូវដោយអាជ្ញាធរគយរបស់ប្រទេសក្នុងការសម្រេចថាតើការនាំចូលគួរទទួលបានអត្ថប្រយោជន៍ពីការអនុគ្រោះស្របតាមតំបន់ពាណិជ្ជកម្មពិសេស ឬសហព័ន្ធគយដូចជា សហភាពអឺរ៉ុប អាស៊ាន ឬ កិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មសេរីអាមេរិកខាងជើង (NAFTA) ឬមុនពេលការយកពន្ធលើទំនិញត្រូវបានអនុវត្ត។

ដើម្បីដាក់ពាក្យស្នើសុំលិខិតបញ្ជាក់ប្រភពដើមសម្រាប់នាំចេញទៅប្រទេសចិនបាន អ្នកនាំចេញត្រូវការទម្រង់លិខិតបញ្ជាក់ប្រភពដើមអក្សរ(E)។ អ្នកនាំចេញត្រូវទៅនាយកដ្ឋាននាំចូល និងនាំចេញនៃអគ្គនាយកដ្ឋានសេវាកម្មពាណិជ្ជកម្ម។ ឯកសារចាំបាច់មាន៖

- លិខិតអនុញ្ញាតពីក្រុមហ៊ុនទៅក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម (ឧ. ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ៣)
- វិក្កយបត្រលក់ បញ្ជីវេចខ្ចប់ និងកិច្ចសន្យាលក់
- របាយការណ៍ត្រួតពិនិត្យពីមន្ត្រីពាណិជ្ជកម្ម
- វិក្កយបត្រដឹកទំនិញ/វិក្កយបត្រដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាស
- ការប្រកាសពន្ធគយ

បច្ចុប្បន្ន អ្នកនាំចេញអាចដាក់ពាក្យស្នើសុំវិញ្ញាបនបត្របញ្ជាក់ប្រភពដើមទំនិញតាមរយៈប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក និងតាមរយៈគេហទំព័ររបស់ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម៖ https://co.moc.gov.kh។

៣.៤ ការដឹកជញ្ជូនមៀនប៉ៃលិន និងការទូទាត់ប្រាក់

៣.៤.១ ការរៀបចំផ្លែមៀនប៉ៃលិនសម្រាប់នាំចេញ

៣.៤.២ ការវេចខ្ចប់ និងបិតស្លាកសញ្ញាលើផ្លែមៀនប៉ៃលិន

៣.៤.៣ ការដឹកជញ្ជូនផ្លែមៀនប៉ៃលិនពីប្រទេសកម្ពុជាទៅកាន់ប្រទេសចិន

៣.៤.៤ ការបង្កើត និងអភិវឌ្ឍន៍ទំនាក់ទំនងពាណិជ្ជកម្មជាមួយក្រុមហ៊ុនដឹកជញ្ជូននាំចេញ

៣.៤.៥ ភ្នាក់ងារ និងអ្នកចែកចាយ

៣.៤.៦ នីតិវិធីនៃការទូទាត់ប្រាក់

៣.៤.១ ការរៀបចំផ្លែមៀនប៉ៃលិនសម្រាប់នាំចេញ

អ្នកលក់ ឬអ្នកនាំចេញត្រូវរៀបចំកាលវិភាគផ្គត់ផ្គង់ ឬផលិតកម្មឱ្យបានទាន់ពេលវេលា និងធ្វើការយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយក្រុមហ៊ុនដឹកជញ្ជូនលើកាលបរិច្ឆេទទទួលទំនិញដែលបានព្រមព្រៀងគ្នា។ ប្រសិនបើអ្នកលក់ ឬអ្នកនាំចេញបានចុះកិច្ចសន្យាជាមួយអ្នកដាំដុះច្រើន អ្នកលក់ត្រូវកំណត់ពេលផ្គត់ផ្គង់ ឬផលិតកម្មរួមដោយផ្អែកលើបរិមាណផ្លែមៀនប៉ៃលិនដែលត្រូវដឹកជញ្ជូនម្តង។ ក្នុងករណីជាច្រើន(យោងតាមកិច្ចព្រមព្រៀង) សម្ភារៈវេចខ្ចប់សមស្របត្រូវតែអាចរកបានសម្រាប់អ្នកលក់/អ្នកនាំចេញ។ ដូច្នេះ សម្ភារៈទាំងនេះចាំបាច់ត្រូវផ្គត់ផ្គង់ឱ្យបានទាន់ពេលវេលា។ ទាំងនេះមានន័យថារាល់ផែនការដឹកជញ្ជូន និងការរៀបចំត្រូវតែធ្វើឱ្យច្បាស់លាស់ដោយមានយន្តការសមស្រប។

៣.៤.២ ការវេចខ្ចប់ និងបិតស្លាកសញ្ញាលើផ្លែមៀនប៉ៃលិន

រាល់រោងចក្រ និងទីតាំងវេចខ្ចប់ទាំងអស់ត្រូវតែបង្កើតប្រព័ន្ធតាមដានដើម្បីធានាថាផ្លែមៀនដែលបាននាំចេញអាចតាមដានត្រលប់មករកអំពីចម្ការដើម ដែលបានចុះបញ្ជីរួច។ ប្រសិនបើរោងចក្រវេចខ្ចប់មានទីតាំងដាច់ដោយឡែកពីកន្លែងធ្វើប្រព្រឹត្តកម្ម ការតាមដានត្រលប់មកវិញអាចធ្វើបានតាមរយៈកន្លែងធ្វើប្រព្រឹត្តកម្ម។ ការវេចខ្ចប់ និងកន្លែងធ្វើប្រព្រឹត្តកម្មផ្លែមៀនប៉ៃលិនបន្ទាប់ពីប្រមូលផលរួចត្រូវតែធ្វើឡើងក្រោមការពិនិត្យដ៏តឹងរឹងពីភាគីកម្ពុជា។

ការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់

នៅប្រទេសកម្ពុជាមិនមានស្តង់ដារគុណភាពសម្រាប់ផ្លែមៀនប៉ៃលិនទេ។ សម្រាប់ទីផ្សារនាំចេញ កសិករកម្ពុជាបានអនុវត្តតាមស្តង់ដារកសិកម្មផ្លែមៀនរបស់ប្រទេសថៃ ដែលរៀបរៀងដោយការិយាល័យជាតិនៃស្តង់ដារផលិតផលកសិកម្ម និងចំណីអាហារនៃក្រសួងកសិកម្ម និងសហករណ៍របស់ប្រទេសថៃ។ ក្នុងកំឡុងរដូវប្រមូលផល ពាណិជ្ជករថៃសហការណ៍ជាមួយសហគមន៍កសិករក្នុងការប្រមូលផលមៀនស្រស់ផ្អែកទៅតាមស្តង់ដារជាតិសម្រាប់ផ្លែមៀន។ ពណ៌របស់ផ្លែមៀន (បន្ថែមពីលើទំហំ) ជាកត្តាកំណត់តម្លៃ និងភាពសមស្របនឹងតម្រូវការស្តង់ដារសម្រាប់ទីផ្សារនាំចេញ។ ផ្លែមៀនពណ៌លឿងដូចមាសជាពណ៌ដែលគេចង់បាន ហើយផ្លែមៀនសម្រាប់នាំចេញចែកចេញជា ៤ចំណាត់ថ្នាក់។ តម្លៃ និងស្តង់ដារផលិតផលត្រូវបានកំណត់ដោយឈ្មួញថៃ ដែលតែងតែជាអ្នកកំណត់តម្លៃទីផ្សារសម្រាប់នាំចេញ។

ចំណាត់ថ្នាក់ផ្លែមៀនត្រូវបានរៀបរៀងដោយក្រសួងកសិកម្ម និងសហករណ៍នៃប្រទេសថៃទាក់ទងនឹងស្តង់ដារផ្លែមៀនរបស់ប្រទេសថៃ៖

ចំណាត់ថ្នាក់កំពូល៖ ផ្លែមៀននៅក្នុងចំណាត់ថ្នាក់នេះត្រូវតែជាផ្លែដែលមានគុណភាពល្អជាងគេ និងជាតំណាងឱ្យភាពល្អបំផុតរបស់ផ្លែមៀន។ ពណ៌របស់ផ្លែត្រូវតែមានឯកសណ្ឋានភាព និងគ្មានស្នាម ឬលើកលែងតែស្នាមដែលតិចតួចបំផុតស្ទើរមិនអាចមើលឃើញ ដែលមិនប៉ះពាល់ដល់រូបរាងរបស់ផលិតផល គុណភាពផ្លែ គុណភាពនៅពេលរក្សាទុក និងសណ្ឋានក្នុងការវេចខ្ចប់។

ចំណាត់ថ្នាក់លេខ១៖ ផ្លែមៀននៅក្នុងចំណាត់ថ្នាក់នេះត្រូវតែមានគុណភាពល្អ និងជាតំណាងឱ្យភាពល្អរបស់ផ្លែមៀន។ ពណ៌របស់ផ្លែត្រូវតែមានឯកសណ្ឋានភាព ដោយមានអាចឱ្យមានស្នាមតិចតួចដែលមិនប៉ះពាល់ដល់រូបរាងរបស់ផលិតផល គុណភាពផ្លែ គុណភាពនៅពេលរក្សាទុក និងសណ្ឋានក្នុងការវេចខ្ចប់។ ស្នាមនៅលើសម្បកមិនលើសពី ០,៥ស.ម^{២}។

ចំណាត់ថ្នាក់លេខ២៖ នៅក្នុងចំណាត់ថ្នាក់នេះរួមមានផ្លែមៀន ដែលមិនបានចាត់ថ្នាក់ចូលក្នុងគុណភាពល្អទាំងពីរខាងលើ។ ស្នាមតិចតួចនៅលើផ្លែអាចឱមាន តែផ្លែមៀននៅរក្សាបាននូវគុណភាពរបស់ផ្លែ គុណភាពនៅពេលរក្សាទុក និងសណ្ឋានក្នុងការវេចខ្ចប់។ ស្នាមនៅលើសម្បកគប្បីមិនលើសពី ០,៥ ស.ម^{២}។

ទីតាំងវេចខ្ចប់៖ ផ្លែមៀនត្រូវប្រមូលពីចម្ការ និងទីតាំងវេចខ្ចប់ដែលចុះបញ្ជីដោយ MAFF និងអនុញ្ញាតដោយ GACC ។ ឯកសារចុះបញ្ជីត្រូវមានឈ្មោះ អាសយដ្ឋាន និងកូដចុះបញ្ជីសម្រាប់ជានាការស្វែងរកប្រភពដើមក្នុងករណីផ្លែមៀនប៉ៃលិន ដែលមិនគ្រប់លក្ខណៈដែលបាននាំចេញទៅកាន់ប្រទេសចិន។ MAFF ត្រូវផ្តល់ឱ្យ GACC នូវបញ្ជីទីតាំងវេចខ្ចប់ដែលបានចុះបញ្ជីមុនពេលចាប់ផ្តើមរដូវនាំចេញ។

ទីតាំងវេចខ្ចប់ដែលបានចុះបញ្ជីត្រូវតែស្អាត និងរៀបរយ និងមានទីតាំងសម្រាប់ការសម្អាត និងជ្រលក់ថ្នាំសម្លាប់សមាសភាពចង្រៃ។ល ហើយផ្លែមៀនដែលវេចខ្ចប់រួចនឹងត្រូវរក្សាទុកដាច់ដោយឡែកនៅក្នុងលក្ខខណ្ឌត្រជាក់។ សម្ភារៈវេចខ្ចប់ត្រូវតែថ្មី និងស្អាត។

ស្លាកសញ្ញា៖ ប្រអប់វេចខ្ចប់នីមួយៗត្រូវភ្ជាប់ជាមួយឈ្មោះផលិតផល ប្រភពដើមនៃផលិតផល(ខេត្ត ឬរដ្ឋ) ឈ្មោះទីតាំងវេចខ្ចប់ ឬកូដចុះបញ្ជីផ្លែមៀនប៉ៃលិន។ល។ជាភាសាអង់គ្លេស។ ឡូតិ៍នីមួយៗត្រូវសរសេរជាភាសាចិន។ ការដឹកជញ្ជូនផ្លែមៀនប៉ៃលិនត្រូវអនុលោមទៅតាមតម្រូវការអនាម័យ និងគ្មានសមាសភាពចង្រៃកូតតាមអនាម័យហាមឃាត់របស់ប្រទេសចិន ក៏ដូចជាគ្មានមែក ស្លឹក និងដី។ល។

រូបភាពទី២៖ ឧទាហរណ៍នៃស្លាកសញ្ញា (ស្លាកសញ្ញារបស់ផលិតផលចេកពីប្រទេសកម្ពុជា)

ការណែនាំខ្លះៗសម្រាប់ការប្រមូលផល និងវេចខ្ចប់សម្រាប់ការដឹកជញ្ជូន

នាពេលបច្ចុប្បន្ន កម្ពុជាមិនមានកិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីពិធីសារភូតគាមអនាម័យជាមួយភាគីចិនសម្រាប់ការនាំចេញផ្លែមៀនប៉ៃលិនពីប្រទេសកម្ពុជាទៅប្រទេសចិនទេ។ ដូចនេះ ការនាំចេញផ្លែមៀនផ្ទាល់ទៅកាន់ប្រទេសចិនពីប្រទេសកម្ពុជាមិនទាន់អាចធ្វើបានឡើយ។ យ៉ាងណាមិញ ភាគច្រើននៃពាណិជ្ជកម្មផ្លែមៀនប៉ៃលិនរបស់កម្ពុជា និងប្រទេសថៃនៅមិនទាន់ផ្លូវការនៅឡើយ។ ផ្លែមៀនប៉ៃលិនរបស់កម្ពុជាដែលបាននាំចូលក្រៅផ្លូវការទៅកាន់ប្រទេសថៃត្រូវបានសម្អាត និងវេចខ្ចប់ឡើងវិញនៅក្នុងប្រទេសថៃ ដោយសារភាគីថៃមានបរិក្ខារយ៉ាងល្អសម្រាប់ការកែច្នៃ ការចាត់ថ្នាក់ និងវេចខ្ចប់ផ្លែមៀន។ ជាការប៉ាន់ស្មានប្រមាណ ៦០% នៃផ្លែមៀនប៉ៃលិនដែលបានផលិតនៅខេត្តផ្សេងៗរបស់ប្រទេសកម្ពុជាត្រូវបាននាំចេញទៅកាន់ប្រទេសថៃ។

តួលេខនេះប្រែប្រួលពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំផ្អែកទៅលើការប្រែប្រួលនៃតម្រូវការទីផ្សាររបស់ផ្លែមៀនប៉ៃលិន។ តម្រូវការនាំចេញផ្លែមៀនប៉ៃលិនទៅកាន់ប្រទេសថៃមានចំនួនច្រើន (សម្រាប់គ្រប់ចំណាត់ថ្នាក់នៃផ្លែមៀនទាំងអស់) ប៉ុន្តែមានតែផ្លែមៀនចំណាត់ថ្នាក់លេខ១ និងលេខ២ តែប៉ុណ្ណោះដែលត្រូវបានទិញដោយឈ្មួញថៃ។ នេះមានន័យថាបរិមាណដ៏ច្រើននៃផ្លែមៀននាំចេញ គឺមិនត្រូវតាមស្តង់ដារទីផ្សារ។ តម្រូវការផ្លែមៀនដែលមានគុណភាពល្អនៅតែមានកម្រិតខ្ពស់ ហើយឈ្មួញថៃប្រើប្រាស់ស្តង់ដារប្រទេសខ្លួនក្នុងការរើសផ្លែមៀន។ ចំណាត់ថ្នាក់ផ្លែមៀនប៉ៃលិននៅក្នុងប្រទេសថៃមាន៣ថ្នាក់ដូចជា កម្រិត A (៥៥-៧៥ផ្លែ/គីឡូក្រាម ឬ ១៤-១៨ក្រាម/ផ្លែ) កម្រិត B (៧៦-៨០ផ្លែ/គីឡូក្រាម ឬ ១២,៥-១៣,២ក្រាម/ផ្លែ) និងកម្រិត C (ច្រើនជាង ៨០ផ្លែក្នុង១គីឡូក្រាម)។ ចំណាត់ថ្នាក់ផ្សេងទៀតដែលរួមមានភាគច្រើនមៀនផ្លែតូចដែលគ្មានគ្រាប់ ដែលមិនត្រូវតាមតម្រូវការទីផ្សារនាំចេញត្រូវបានផ្គត់ផ្គង់ទៅកាន់ទីផ្សារក្នុងស្រុកក្នុងតម្លៃថោក។ ទីផ្សារក្នុងស្រុកត្រូវការផ្លែមៀនដែលនៅជាប់នឹងមែក[6]។ នៅពេលប្រទេសកម្ពុជាមានទាំងកិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីពិធីសារភូតគាមអនាម័យជាមួយប្រទេសចិនសម្រាប់ផ្លែមៀន និងបរិក្ខារទំនើបក្នុងការវេចខ្ចប់និងកែច្នៃ ការនាំចេញផ្លែមៀនប៉ៃលិនរបស់កម្ពុជានឹងទទួលបានផលប្រយោជន៍ពីតម្លៃថ្លៃពីប្រទេសចិន។

ផ្លែមៀនប៉ៃលិនត្រូវតែប្រមូលផលត្រឹមត្រូវស្របទៅតាមបទដ្ឋាននៃការប្រមូលផលក៏ដូចជា ប្រតិបត្តិការក្រោយពេលប្រមូលផល ដើម្បីសម្រេចបានកម្រិតគុណភាពដែលសមស្របទៅតាមពូជ និងទីតាំង។ ផ្លែមៀនប៉ៃលិនត្រូវតែចាស់ល្មម និងស្ថិតក្នុងលក្ខខណ្ឌដែលអាចទទួលយកបាននៅពេលទៅដល់គោលដៅ។ គ្រប់ចំណាត់ថ្នាក់ទាំងអស់នៃស្តង់ដារផ្លែមៀនប៉ៃលិនត្រូវតែជាផ្លែដែលនៅល្អ មិនមានការខូចខាត មិនមានស្នាមដែលងាយមើលឃើញ គ្មានសមាសភាពចង្រៃ ឬការបំផ្លាញបង្កដោយសមាសភាពចង្រៃ និងគ្មានក្លិននិងរសជាតិមិនប្រក្រតី លើកលែងតែក្លិនដែលកើតពីសារធាតុបន្ថែមលើចំណីអាហារដែលដាក់លើផ្លែ។ សម្រាប់ទំហំផ្លែត្រូវបានកំណត់ដោយចំនួននៃផ្លែក្នុងមួយគីឡូក្រាម ឬបរិមាត្រនៃមុខកាត់នៃផ្លែ។

ផ្លែមៀនប៉ៃលិនត្រូវតែលើកដាក់ប្រកបដោយការយកចិត្តទុកដាក់នៅពេលដឹកជញ្ជូនដើម្បីធានាថា ផ្លែមៀនទៅដល់គោលដៅដោយគ្មានស្នាមជាំ។ ការធ្វើឱ្យមានស្នាមកោស ដាច់រលាត់ និងជាំត្រូវតែចៀសវាងដាច់ខាតព្រោះកត្តាទាំងនេះបង្កើនល្បឿនទុំរបស់ផ្លែមៀន និងបង្កការរីវឌ្ឍនៃជំងឺ។ ផ្លែមៀនត្រូវតែរក្សានៅក្នុងសីតុណ្ហភាពត្រឹមត្រូវ ដែលអាចធ្វើឱ្យផ្លែមៀននៅស្រស់ និងបង្ការការទុំមុនកំណត់ និងភាពស្អុយរលួយ។

---

[6] An Assessment of Longan Value Chain in Pailin Province, Cambodia, 2013, Ra Thorng Neath Net Maria Theresa S. Medialdia, Mekong Institute Research Working Paper Series 2013 supported by New Zealand Aid

៣.៤.៣ ការដឹកជញ្ជូនផ្លែមៀនប៉ៃលិនពីប្រទេសកម្ពុជាទៅកាន់ប្រទេសចិន

បច្ចុប្បន្ននេះ ផ្លូវដឹកជញ្ជូនដោយផ្ទាល់ពីប្រទេសកម្ពុជាទៅកាន់ប្រទេសចិននៅមានកម្រិត។ ប្រទេសកម្ពុជាមិនមានព្រំដែនជាប់ជាមួយប្រទេសចិនទេ ហើយជាលទ្ធផលប្រទេសកម្ពុជាត្រូវពឹងផ្អែកលើកំពង់ផែទីក្រុងហូជីមិញ ដែលជាមជ្ឈមណ្ឌលដឹកជញ្ជូនផ្លែឈើរបស់ខ្លួនទៅកាន់ប្រទេសចិន។

ផ្លូវសំខាន់ៗនៃការដឹកជញ្ជូនផ្លូវការចំនួន៤ សម្រាប់ការដឹកជញ្ជូនផ្លែមៀនប៉ៃលិនទៅប្រទេសចិនមានដូចជា ផ្លូវគោក ផ្លូវសមុទ្រ ផ្លូវទន្លេ និងផ្លូវអាកាស។ តម្លៃសម្រាប់ការដឹកជញ្ជូនតាមរយៈផ្លូវទាំង៤នេះមានភាពខុសគ្នាច្រើន។ ការដឹកជញ្ជូនតាមកំពង់ផែដែលមានទំនាក់ទំនងល្អ និងមានកប៉ាល់ចូលចតញឹកញាប់មានតម្លៃទាប និងចំណាយពេលដឹកជញ្ជូនខ្លី។ កំពង់ផែដែលកប៉ាល់មិនសូវចូលចត ជាទូទៅត្រូវចំណាយថ្លៃ និងមានលទ្ធភាពដឹកជញ្ជូនតិច។ ផ្លូវដឹកជញ្ជូនកំពុងវិវឌ្ឍន៍យ៉ាងឆាប់រហ័ស ហើយព័ត៌មានខាងក្រោមនេះគ្រាន់តែជាការចង្អុលបង្ហាញអំពីផ្លូវ ដែលសមស្របសម្រាប់ការនាំចេញផ្លែមៀនប៉ៃលិន ដែលក៏អាចត្រូវបានប្រើសម្រាប់ការនាំចេញមៀនប៉ៃលិនផងដែរ។

ជម្រើសដឹកជញ្ជូន និងផ្លូវចំនួន៤ មានដូចខាងក្រោម៖

- **តាមផ្លូវគោក៖** ពីច្រកព្រំដែនកម្ពុជាទៅច្រកព្រំដែនវៀតណាម៖ **ក)** ពីច្រកបាវិតកម្ពុជាទៅច្រកម៉ុកបាយ (Moc Bai) ប្រទេសវៀតណាម **ខ)** ពីច្រកត្រពាំងផ្លុងកម្ពុជាទៅច្រកហ្សាមាត (Xa Mat) ប្រទេសវៀតណាម **គ)** ពីច្រកត្រពាំងស្រែកម្ពុជាទៅច្រកហាវលូ (Hoa Lu) ប្រទេសវៀតណាម។ ផ្លែឈើទាំងនេះនឹងដឹកជញ្ជូនពីប្រទេសវៀតណាមទៅកាន់ក្រុងពីងសៀង (Pingxiang) បន្ទាប់មកទៅកាន់ទីផ្សារធំៗនៅប្រទេសចិន។ ផ្លូវតូចៗផ្សេងទៀតរួមមាន៖ ពីច្រកអូយ៉ាដាវកម្ពុជាទៅឡឺត្រាញ់ (Le Tranh) ប្រទេសវៀតណាម ហើយបន្ទាប់មកឆ្ពោះទៅកំពង់ផែនានាក្នុងប្រទេសចិន។
- **តាមទន្លេ៖** ពីភ្នំពេញទៅហូជីមិញ។ ចំពោះការផ្ទេរពីទីក្រុងហូជីមិញមានផ្លូវដឹកជញ្ជូនជាច្រើនទៅប្រទេសចិន។ បច្ចុប្បន្នកំពង់ផែធំៗពីរនៅប្រទេសចិន ដែលទទួលការនាំចូលផ្លែមៀនប៉ៃលិន គឺកំពង់ផែសៀងហៃ (Shanghai) និងកំពង់ផែដាលៀន (Dalian)។
- **សេវាដឹកជញ្ជូនតាមសមុទ្រ៖** ពីភ្នំពេញ-ព្រះសីហនុ-ក្រុងសៀងហៃ។ បច្ចុប្បន្នផ្លូវនេះត្រូវចំណាយពេល ១៤ថ្ងៃ ហើយតម្រូវឱ្យឈប់នៅកំពង់ផែមួយផ្សេងទៀតនៅតាមផ្លូវ។ ក្រុមហ៊ុនចិនមួយចំនួនកំពុងរកមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនដោយផ្ទាល់ពីក្រុងព្រះសីហនុទៅកាន់ក្រុងសៀងហៃ ដែលចំណាយពេលត្រឹមតែ ៧ ថ្ងៃប៉ុណ្ណោះ ហើយរំពឹងថានឹងបើកនៅពេលក្រោយក្នុងឆ្នាំ២០២០។ ផ្លូវដឹកជញ្ជូនតែមួយប៉ុណ្ណោះពីក្រុងព្រះសីហនុទៅសៀងហៃ។ បច្ចុប្បន្នមានតែក្រុមហ៊ុនមួយតែប៉ុណ្ណោះ ដែលកំពុងប្រើប្រាស់ផ្លូវនេះ។
- **សេវាដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាស៖** ពីអាកាសយានដ្ឋានអន្តរជាតិភ្នំពេញទៅអាកាសយានដ្ឋានសៀងហៃ។ បច្ចុប្បន្ននេះមិនមានការដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាសទេ។ នៅពេលអនាគត ការនាំចេញមៀនប៉ៃលិនអាចត្រូវបានដឹកបញ្ជូនតាមអាកាសយានដ្ឋានសំខាន់ៗ ដែលពួកគេនឹងត្រូវដឹកបញ្ជូនទៅដូចជាក្រុងសៀងហៃ ក្រុងជាំងស៊ូ (Zhengzhou) និងក្រុងគួងចូវ (Guangzhou)។

កំពង់ផែធំៗនៅក្នុងប្រទេសចិនដែលទទួលបានផ្លែឈើពីទីក្រុងហូជីមិញ (ក្រៅពីក្រុងសៀងហៃ និងដាលៀន) រួមមាន៖ គីនចូវ (Qinzhou) សឹកគូ (Shekou) គីនដាវ (Qingdao) និងធានជីន (Tianjin)។ ច្បាស់ណាស់ថា មានកំពង់ផែជាច្រើនទៀតដែលអាចទទួលបានផ្លែឈើដែរ ប៉ុន្តែជាទូទៅក្នុងបរិមាណតិចតួចណាស់សម្រាប់ផ្លែឈើកម្ពុជា។

៣.៤.៤ ការបង្កើត និងអភិវឌ្ឍន៍ទំនាក់ទំនងពាណិជ្ជកម្មជាមួយក្រុមហ៊ុនដឹកជញ្ជូនសម្រាប់ការនាំចេញ[7]

ការដឹកជញ្ជូននាំចេញអាចត្រូវបានគេមើលឃើញថា ជាផ្នែកមួយបន្ថែមទៀតដល់ដំណើរការផលិតកម្មដំណាំមៀនប៉ៃលិនក្នុងស្រុករបស់ក្រុមហ៊ុននានាក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ន។ ការយល់អំពីកន្លែងដែលអាជីវកម្មរបស់ក្រុមហ៊ុនឈរនៅក្នុងខ្សែច្រវ៉ាក់ផ្គត់ផ្គង់ការនាំចេញនឹងជួយឱ្យក្រុមហ៊ុនកំណត់នូវដំណាក់កាលបន្ថែមទៀតអ្វីខ្លះ ដែលចាំបាច់ដើម្បីនាំយកផលិតផលផ្លែមៀនប៉ៃលិនរបស់ខ្លួនទៅកាន់ទីផ្សារនាំចេញ។ ដើម្បីឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព(និងប្រសិទ្ធិផល)លើការដឹកជញ្ជូន / ពាណិជ្ជករ/អ្នកនាំចេញត្រូវតែបង្កើតទំនាក់ទំនង និងធ្វើការរួមគ្នាជាមួយក្រុមហ៊ុនដឹកជញ្ជូន។ ចំណុចនេះចាំបាច់ណាស់មិនត្រឹមតែសម្រាប់ការដឹកជញ្ជូនប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែត្រូវធ្វើឱ្យបានកាន់តែឆាប់កាន់តែល្អ។ ការជ្រើសរើសជម្រើសត្រឹមត្រូវក្នុងការដឹកជញ្ជូនផ្លែមៀនប៉ៃលិនត្រូវតែជារឿងអាទិភាពបំផុត សម្រាប់ក្រុមហ៊ុនរបស់អ្នក ហើយពិតជាមានសារៈសំខាន់ណាស់ក្នុងការនាំចេញប្រកបដោយភាពជោគជ័យ។ ក្នុងការសម្រេចចិត្តនេះ កត្តាជាច្រើនដូចជាតម្លៃ និងវិធីសាស្ត្រនៃការទូទាត់គួរតែត្រូវយកមកពិចារណា។ ការមិនទទួលបានតម្លៃនាំចេញដែលអ្នកចង់បាន អាចបណ្តាលឱ្យមានការខាតបង់ដោយសារការចំណាយផ្សេងៗដែលមិនបានព្រាងទុក។ ដូចគ្នានេះដែរ ការទារលុយពីកូនបំណុលនៅក្នុងប្រទេសចិន គឺជាកិច្ចការដ៏លំបាកមួយ ដូច្នេះការជ្រើសរើសជម្រើសទូទាត់ប្រាក់ត្រឹមត្រូវសម្រាប់អាជីវកម្មនឹងកាត់បន្ថយហានិភ័យលើការមិនបង់ប្រាក់។

<u>បញ្ជីផ្ទៀងផ្ទាត់សម្រាប់ការដឹកជញ្ជូនទំនិញ</u>

- តើក្រុមហ៊ុនបានពិចារណាលើតម្រូវការដឹកជញ្ជូនសម្រាប់ការនាំចេញហើយឬនៅ? ឧ. តើនៅកន្លែងណាដែលក្រុមហ៊ុនស្ថិតនៅក្នុងខ្សែច្រវ៉ាក់ផ្គត់ផ្គង់នាំចេញ?
- តើក្រុមហ៊ុនបានស៊ើបអំពីហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្ត ដែលអាចរាំងស្ទះសក្តានុពលនាំចេញផ្លែមៀនប៉ៃលិន ឧ.ដូចជាទីតាំងកន្លែងវេចខ្ចប់ និងទីតាំងកំពង់ផែហើយឬនៅ?
- តើក្រុមហ៊ុនបានស៊ើបអំពីការប្រើប្រាស់សេវាកម្មផ្សេងៗរបស់ភ្នាក់ងារលក់ ឬអ្នកចែកចាយហើយឬនៅ?
- តើក្រុមហ៊ុនបានស៊ើប/ជួលអ្នកដឹកជញ្ជូនទំនិញ ឬភ្នាក់ងារគយ ដែលមានសក្តានុពលហើយឬនៅ?
- តើក្រុមហ៊ុនបានពិចារណាជម្រើសដឹកជញ្ជូនល្អបំផុតសម្រាប់អ្នកហើយឬនៅ? ឧ.ផ្លូវអាកាស ឬផ្លូវសមុទ្រ?
- តើក្រុមហ៊ុនបានកំណត់តម្លៃ និងយល់ថាតើតម្លៃនេះគួររួមបញ្ចូលអ្វីខ្លះហើយឬនៅ?
- តើក្រុមហ៊ុនមានការយល់ដឹងអំពីជម្រើសនៃការទូទាត់សម្រាប់ពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិ (បណ្ណឥណទាន ការទូទាត់តាមប្រព័ន្ធអ៊ីនធឺណិត) និងការគ្រប់គ្រងពាណិជ្ជកម្មក្រៅប្រទេសហើយឬនៅ?

៣.៤.៥ ភ្នាក់ងារ និងអ្នកចែកចាយ

ក្រុមហ៊ុននាំចេញផ្លែមៀនប៉ៃលិននឹងមិនគ្រប់គ្រងខ្សែច្រវ៉ាក់ផ្គត់ផ្គង់ទាំងមូលទេ ហើយពឹងផ្អែកលើភ្នាក់ងារ ឬអ្នកចែកចាយ ដើម្បីសម្រួលដល់សកម្មភាពនាំចេញរបស់ពួកគេ។ ភ្នាក់ងារ និងអ្នកចែកចាយមានតួនាទី និងទំនួលខុសត្រូវខុសៗគ្នា។ តួនាទី និងទំនួលខុសត្រូវទាំងនេះក៏មានភាពខុសគ្នាអាស្រ័យលើថាតើ ពួកគេដំណើរការនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា

[7] Sources: AusVeg, Horticulture Australia, 2019, Guide to the export readiness checklist

ឬប្រទេសចិន។ ការជ្រើសរើសភ្នាក់ងារ ឬអ្នកចែកចាយត្រឹមត្រូវ គឺសំខាន់ព្រោះក្រុមហ៊ុននឹងពឹងផ្អែកលើចំណេះដឹង និងជំនាញរបស់ពួកគេនៅក្នុងទីផ្សារនៅប្រទេសចិន។

តួនាទីរបស់ភ្នាក់ងារ និងអ្នកចែកចាយ

- ពួកគេមិនយកភាពជាម្ចាស់លើទំនិញទេ
- ពួកគេតំណាងឱ្យអ្នកផ្គត់ផ្គង់សម្រាប់អ្នកទិញ
- ពួកគេត្រូវបានជួលដោយអ្នកនាំចេញក្នុងបរិមាណទឹកប្រាក់ ដែលផ្អែកលើកម្រៃជើងសារនៃការលក់
- អ្នកនាំចេញទទួលខុសត្រូវចំពោះការចេញវិក្កយបត្រ និងប្រមូលការទូទាត់ពីអតិថិជនរបស់ពួកគេ។

តួនាទីរបស់អ្នកចែកចាយ

- ពួកគេកាន់កាប់ភាពជាម្ចាស់នៃទំនិញ ហើយបន្ទាប់មកលក់ទំនិញបន្ត
- ពួកគេបន្ថែមតម្លៃលើផលិតផលនៅពេលលក់បន្ត
- លុយដែលរកបានដោយអ្នកចែកចាយ គឺខ្ពស់ជាងភ្នាក់ងារព្រោះអ្នកចែកចាយកាន់បញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌផ្តល់ឥណទានសម្រាប់អតិថិជន និងទទួលខុសត្រូវផ្នែកទីផ្សារ។

អ្នកដឹកជញ្ជូនបន្ត និងជើងសារគយ៖

ប្រសិនបើក្រុមហ៊ុនមានបំណងគ្រប់គ្រងការផ្គត់ផ្គង់ដោយខ្លួនឯង ប៉ុន្តែក្រុមហ៊ុនខ្វះចំណេះដឹងក្នុងការយកផ្លែមៀនប៉ៃលិនទៅលក់នៅទីផ្សារអន្តរជាតិ ការប្រើជើងសារគយ ឬអ្នកដឹកជញ្ជូនទំនិញបន្ត គឺជាមធ្យោបាយដ៏មានប្រសិទ្ធភាពបំផុតដើម្បីដឹកជញ្ជូនផ្លែមៀនប៉ៃលិន។ ស្ថាប័នទាំងនេះជាទូទៅមានជំនាញឯកទេសក្នុងការដឹកទំនិញអន្តរជាតិ។ នៅពេលជ្រើសរើសអ្នកដឹកជញ្ជូនបន្ត ក្រុមហ៊ុនគួរតែពិចារណាទៅលើបទពិសោធន៍របស់ពួកគេក្នុងការគ្រប់គ្រងផលិតផលដែលងាយខូច[8]។

៣.៤.៦ នីតិវិធីទូទាត់ប្រាក់

មានវិធីទូទាត់ផ្សេងៗគ្នាជាច្រើនសម្រាប់ក្រុមហ៊ុនដូចជា៖

- **ការទូទាត់ដោយបង់ប្រាក់ជាមុន៖** អ្នកទិញបង់លុយមុនការដឹកជញ្ជូន (មិនសូវទូទៅសម្រាប់ពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិ)
- **បណ្ណឥណទាន (Letters of Credit)៖** ធនាគាររបស់អ្នកនាំចូលចេញនូវឯកសារដែលបញ្ជាក់ថាពួកគេនឹងបង់លុយឱ្យអ្នកនាំចេញនៅពេលដែលលក្ខខណ្ឌនៃលិខិតឥណទានត្រូវបានបំពេញ។
- **ការផ្ទេរតាមទូរគមនាគមន៍ (Telegraphic Transfer)៖** ការផ្ទេរប្រាក់តាមទូរគមនាគមន៍ (TT) គឺជាវិធីសាស្ត្រអេឡិចត្រូនិក ដែលការផ្ទេរប្រាក់ដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់យ៉ាងសំខាន់សម្រាប់ប្រតិបត្តិការក្រៅប្រទេស។ ជាធម្មតាការផ្ទេរប្រាក់តាមទូរគមនាគមន៍បានបញ្ចប់ក្នុងរយៈពេល ២ ទៅ ៤ ថ្ងៃនៃថ្ងៃធ្វើការអាស្រ័យលើប្រភពដើម និងទិសដៅនៃការផ្ទេរប្រាក់ក៏ដូចជាតម្រូវការប្តូររូបិយប័ណ្ណណាមួយ។
- **ការប្រមូលឯកសារ (Documentary Collection)៖** ប្រគល់ការគ្រប់គ្រងឯកសារពាណិជ្ជកម្មរបស់ក្រុមហ៊ុនទៅឱ្យធនាគាររបស់ក្រុមហ៊ុន។
- **លក្ខខណ្ឌឥណទាន (Credit Terms)៖** ការទូទាត់នឹងកើតឡើងបន្ទាប់ពីក្រុមហ៊ុនបានដឹកជញ្ជូនផ្លែមៀនប៉ៃលិន។

---

[8] A list of logistic service providers and freight forwarders can be provided by GIZ-SRECA project upon request: https://connecting-asia.org/activities/

ចំពោះការទូទាត់ថ្លៃផ្លែឈើស្រស់ ជាទូទៅវិធីសាស្ត្រទូទាត់តាមលិខិតឥណទានមិនត្រូវបានប្រើប្រាស់ទេ ព្រោះចំណាយពេលយូរដើម្បីបំពេញការទូទាត់ ឯកសារមានភាពស្មុគស្មាញ ហើយថ្លៃចំណាយខ្ពស់។ ជាទូទៅវិធីសាស្ត្រធ្វើការទូទាត់ប្រាក់ គឺតាមរយៈការផ្ទេរប្រាក់តាមទូរគមនាគមន៍ (Telegraphic-T/T) ដែលរាប់បញ្ចូលទាំង ១០០% T/T ជាមុន ឬ ៨០% T/T ជាមុន ២០% នៅពេលមកដល់។ ក្រោមរបៀបយកទំនិញជាមុនហើយបង់ប្រាក់ជាក្រោយ ជាធម្មតាគឺ ១០០% T/T នៅពេលមកដល់អាស្រ័យលើចំនួនផ្លែឈើដែលលក់បាន។ មានរបៀបទូទាត់ប្រាក់មួយបែបទៀតហៅថា ភាពជាដៃគូដែលតម្រូវឱ្យមានប្រាក់កក់ខ្លះជាមុន ហើយប្រាក់ដែលនៅសល់នឹងត្រូវទូទាត់នៅពេលលក់ផ្លែឈើបាន។

លក្ខខណ្ឌតម្រូវជាក់លាក់ សម្រាប់ការនាំចូលទៅប្រទេសចិន

ជំហានទី ៥	ទិដ្ឋភាពទូទៅនៃបទប្បញ្ញត្តិ និងច្បាប់ និងតួនាទីរបស់ GACC
ជំហានទី ៦	ការធ្វើអធិការកិច្ច ការធ្វើតេស្ត និងការត្រួតពិនិត្យគុណភាព

៤.១ ទិដ្ឋភាពទូទៅនៃបទប្បញ្ញត្តិ និងច្បាប់ និងតួនាទីរបស់ GACC

អគ្គរដ្ឋបាលគយចិន (GACC) គឺជាស្ថាប័នសំខាន់ដែលគ្រប់គ្រងគោលនយោបាយ បទប្បញ្ញត្តិ និងការធ្វើអធិការកិច្ចពាក់ព័ន្ធនឹងការនាំចូលផ្លែឈើស្រស់របស់ប្រទេស។

មុនការរៀបចំរចនាសម្ព័ន្ធរបស់រដ្ឋាភិបាលចិនឡើងវិញក្នុងឆ្នាំ២០១៨ កម្រិតភូតគាមអនាម័យសម្រាប់ការនាំចូល និងសុវត្ថិភាពចំណីអាហារនាំចូលថ្នាក់ជាតិ គឺជាការទទួលខុសត្រូវរបស់អគ្គរដ្ឋបាលត្រួតពិនិត្យគុណភាព អធិការកិច្ច និងចត្តាឡីស័ក (AQSIQ)។ នៅក្នុងការរៀបចំរចនាសម្ព័ន្ធឡើងវិញ ការទទួលខុសត្រូវក្នុងការត្រួតពិនិត្យ និងការអនុវត្ត និងបុគ្គលិកដែលទាក់ទងនឹងការនាំចូលផ្លែឈើស្រស់ត្រូវបានប្រគល់ឱ្យ GACC វិញ។ ការចាត់តាំងឡើងវិញរួមមានការផ្លាស់ប្តូរផ្នែកទាំងអស់នៃការិយាល័យបសុព្យាបាល និងរុក្ខជាតិ និងចត្តាឡីស័ក (动植物检疫司) ដើម្បីក្លាយជាផ្នែកមួយនៃ GACC។ ទន្ទឹមនឹងនេះដែរ ការិយាល័យអធិការកិច្ច និងចត្តាឡីស័ក (CIQ) ថ្នាក់មូលដ្ឋានដែលធ្លាប់គ្រប់គ្រងដោយ AQSIQ ត្រូវបានបញ្ចូលទៅក្នុងការិយាល័យគយក្នុងតំបន់របស់ចិន ហើយទីបំផុតត្រួតពិនិត្យដោយ GACC ។

មុខងាររបស់ GACC ទាក់ទងនឹងផ្លែឈើស្រស់ ដែលបាននាំចូលរួមមានដូចខាងក្រោម៖

បទប្បញ្ញត្តិ (ថ្នាក់ជាតិ)	ការអនុវត្តន៍ (ភាគច្រើនអនុវត្តដោយមន្ត្រីគយថ្នាក់ក្រោម)
• ផ្តល់សិទ្ធិ និងដកហូតសិទ្ធិចូលទីផ្សារសម្រាប់ផលិតផលបរទេស • កំណត់លក្ខខណ្ឌតម្រូវភូតគាមអនាម័យសម្រាប់ផលិតផល/ប្រទេសដោយផ្អែកលើការពិនិត្យទីតាំងជាក់ស្តែង និងវាយតម្លៃហានិភ័យ • ចុះហត្ថលេខា និងអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀង និងសន្ធិសញ្ញាអន្តររដ្ឋាភិបាលស្តីពីពិធីសារភូតគាមអនាម័យ • បោះពុម្ពផ្សាយបញ្ជីផ្លែឈើស្រស់ ដែលបានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព ហើយបានអនុម័តសម្រាប់ការនាំចូលទៅប្រទេសចិនក៏ដូចជាទីតាំងវេចខ្ចប់ និងចម្ការផ្លែឈើដែលបានចុះបញ្ជី។	• ដើរតួជាភ្នាក់ងារអធិការកិច្ចគយច្រកចូលកំពង់ផែ ដែលអាចរឹបអូសទំនិញក្នុងករណីឯកសារមិនគ្រប់គ្រាន់ ឬមិនត្រឹមត្រូវ • ប្រមូលពន្ធ និងអាករដែលពាក់ព័ន្ធរួមមានពន្ធលើតម្លៃបន្ថែមពន្ធ និងអាករផ្សេងៗ • ធ្វើអធិការកិច្ចភូតគាមអនាម័យនៅកំពង់ផែ និងចំណុចចូលប្រទេសចិន និងបដិសេធការដឹកជញ្ជូនដែលមិនអនុលោមតាមច្បាប់ • ជានានូវស្លាកសញ្ញាផលិតផលសមស្របសម្រាប់ការនាំចូល • រឹបអូសទំនិញដែលមានការសង្ស័យថារត់ពន្ធ និងការនាំចូលដែលរំលោភច្បាប់កម្មសិទ្ធិបញ្ញា។

ក្រាហ្វិកទី២ ៖ ទិដ្ឋភាពទូទៅនៃមុខងារភូតគាមអនាម័យ និងអធិការកិច្ចរបស់ GACC

Simplified Overview: Quarantine and Inspection Functions of GACC

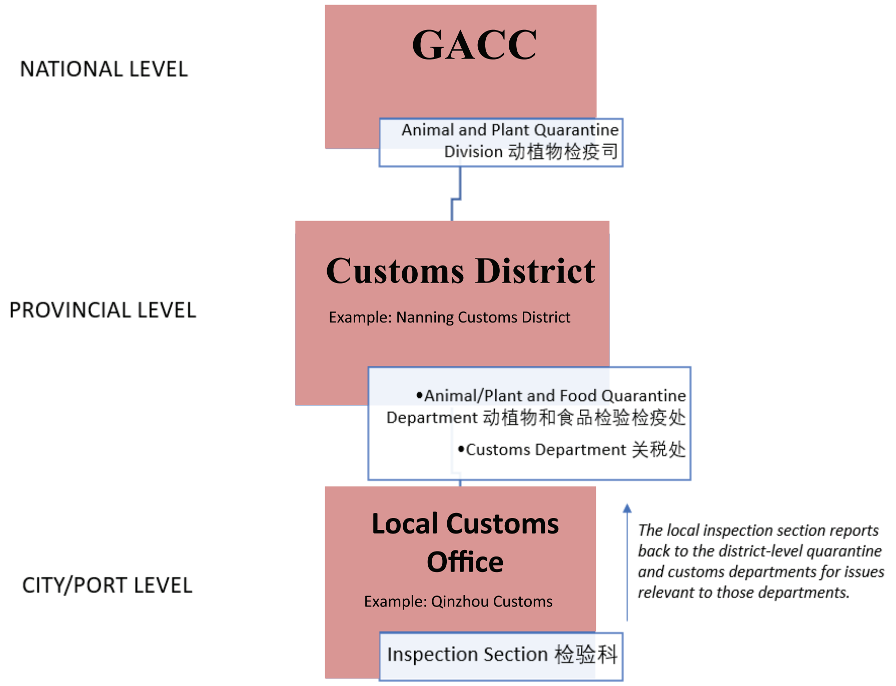

GACC គ្រប់គ្រងការិយាល័យគយថ្នាក់ស្រុកចំនួន៤២ ដែលភាគច្រើនទាក់ទងទៅនឹងផ្នែករដ្ឋបាលថ្នាក់ខេត្តរបស់ប្រទេសចិន។ ប៉ុន្តែខេត្តមួយចំនួនដែលមានកំពង់ផែច្រើន ឬបរិមាណពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិច្រើនមានសាខាគយថ្នាក់ស្រុកច្រើន។

ការិយាល័យគយថ្នាក់ស្រុកត្រូវបានគេដាក់ឈ្មោះតាមទីក្រុង ដែលមានការិយាល័យកណ្តាលស្រុកស្ថិតនៅ។ ជាធម្មតា ប្រសិនបើខេត្តមានតែការិយាល័យគយថ្នាក់ស្រុកតែមួយ នោះការិយាល័យគយស្រុកត្រូវបានដាក់ឈ្មោះតាមទីក្រុងរបស់ខេត្ត។ ឧទាហរណ៍ ការិយាល័យគយស្រុកណាននីង (Nanning Customs District) ដែលត្រូវបានគេដាក់ឈ្មោះថាជាទីរួមខេត្តក្វាងស៊ី(Guangxi)[9] ហើយដែលគ្របដណ្តប់ខេត្តក្វាងស៊ី(Guangxi)ទាំងមូល។ ខេត្តក្វាងទុង (Guangdong) ជាឧទាហរណ៍មួយនៃខេត្ត ដែលត្រូវបានបែងចែកទៅជាការិយាល័យគយថ្នាក់ស្រុកជាច្រើនដូចជា ទីក្រុងក្វាងចូវ (Guangzhou) ស្រុកហ៊ាំងពូ (Huangpu) (ផ្នែកមួយនៃក្រុងក្វាងចូវ) ទីក្រុងស៊ិនជិន (Shenzhen) និងទីក្រុងសានទូ (Shantou)។

ជារួម សាខាគយថ្នាក់ស្រុកទាំងនេះគ្រប់គ្រងការិយាល័យគយក្នុងស្រុកជាង ៥០០ កន្លែងនៅទូទាំងប្រទេសចិន ដែលមានបុគ្គលិកអធិការកិច្ចគយ និងចត្តាឡីស័កដាក់ស្លែងលើផ្លែឈើនាំចូលនៅកំពង់ផែចូលចត។ ឧទាហរណ៍ នៅខេត្តក្វាងស៊ី(Guangxi) ក្រោមការិយាល័យគយស្រុកណាននីង(Nanning) មានការិយាល័យគយតំបន់ឈ្មោះថា Qinzhou Customs (ដែលគ្រប់គ្រងលើកំពង់ផែ Qinzhou) ក៏ដូចជាគយច្រកមិត្តភាព (Friendship Gate Custom) ដែលគ្រប់គ្រងភាគច្រើនលើផ្លូវគោកឆ្លងកាត់រវាងស្រុកពីងសៀង (Pingxiang) និងប្រទេសវៀតណាម។

[9] Officially, Guangxi is not a province, but an autonomous region, and its formal name is the *Guangxi* Zhuang Autonomous Region (GZAR). However, it is a provincial-level administrative unit and for all practical reasons as applies to this report, its status is the same as a province. We therefore refer to it as such for the sake of simplicity.

៤.២ បទប្បញ្ញត្តិ និងច្បាប់សម្រាប់ការនាំចូលផ្លែឈើស្រស់

៤.២.១ ការធ្វើអធិការកិច្ច ការធ្វើតេស្ត និងការគ្រប់គ្រងគុណភាព

៤.២.២ គោលនយោបាយកម្រិតសំណល់ជាតិពុលកសិកម្មអតិបរមារបស់ប្រទេសចិន

៤.២.៣ បញ្ជីឯកសារដែលត្រូវការសម្រាប់ការដឹកជញ្ជូនផ្លែឈើស្រស់ចូលមកប្រទេសចិន

៤ ៤.២.ដំណើរការប្រកាសពន្ធគយ និងភូតគាមអនាម័យ

៤.២.៥ ការធ្វើអធិការកិច្ចគយ និងភូតគាមអនាម័យ និងនីតិវិធីនៃការធ្វើតេស្ត

ច្បាប់ បទប្បញ្ញត្តិ និងកិច្ចព្រមព្រៀងទ្វេភាគីមួយចំនួនដែលគ្រប់គ្រងដោយគោលនយោបាយរបស់ GACC សម្រាប់ការនាំចូលផ្លែឈើស្រស់រួមមាន៖

- ច្បាប់នៃសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិនស្តីពីការនាំចូល និងនាំចេញសត្វ និងភូតគាមអនាម័យ (អនុម័ត៖ ថ្ងៃទី១ ខែមេសា ឆ្នាំ១៩៩២)
    - បទប្បញ្ញត្តិស្តីពីការអនុវត្តច្បាប់នៃសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិនស្តីពីការនាំចូល និងនាំចេញសត្វ និងភូតគាមអនាម័យ (ថ្ងៃទី១ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៧)
- ច្បាប់ស្តីពីសុវត្ថិភាពចំណីអាហារនៃសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិន (កែសម្រួល៖ ថ្ងៃទី១ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៥)
    - បទប្បញ្ញត្តិស្តីពីការអនុវត្តច្បាប់អំពីសុវត្ថិភាពចំណីអាហារនៃសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិន (ថ្ងៃទី១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៩)
- GACC និងអនុក្រឹត្យ AQSIQ ដូចជាវិធានការណ៍រដ្ឋបាលស្តីពីការធ្វើអធិការកិច្ច ចត្តាឡីស័ក និងការត្រួតពិនិត្យផ្លែឈើនាំចូល (អនុក្រឹត្យ AQSIQ លេខ៦៨ ចុះថ្ងៃទី៥ ខែមករា ឆ្នាំ២០០៥)
- កិច្ចព្រមព្រៀងទ្វេភាគី និងអនុស្សារណៈដែលត្រូវបានចុះហត្ថលេខាដោយប្រទេសចិន និងប្រទេសនាំចេញ។

សេចក្តីជូនដំណឹងទាក់ទងនឹងគោលនយោបាយនិងច្បាប់ថ្មី ស្ថិតិគយ និងបញ្ជីឈ្មោះចម្ការនិងទីតាំងវេចខ្ចប់ដែលត្រូវបានចុះបញ្ជីជាផ្លូវការត្រូវបានបោះពុម្ពផ្សាយជាភាសាចិននៅលើគេហទំព័របសុព្យាបាល និងភូតគាមអនាម័យរបស់ GACC (http://dzs.customs.gov.cn/)។ សេចក្តីប្រកាសពាក់ព័ន្ធមួយចំនួនទៀតក៏ត្រូវបានបោះពុម្ពផ្សាយជាភាសាអង់គ្លេសនៃគេហទំព័រ GACC (http://english.customs.gov.cn/) ប៉ុន្តែមិនសូវមានលក្ខណៈទូលំទូលាយ បើប្រៀបធៀបទៅនឹងព័ត៌មានដែលបានបោះពុម្ពផ្សាយជាភាសាចិន។

៤.២.១ ការធ្វើអធិការកិច្ច ការធ្វើតេស្ត និងការត្រួតពិនិត្យគុណភាព

នីតិវិធីការត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យ និងការតេស្តរបស់ GACC មានគោលបំណងសំខាន់ពីរគឺ:

- <u>សុវត្ថិភាពភូតគាមអនាម័យ</u>
    - ធានាការដឹកជញ្ជូនមិនមានសមាសភាពចង្រៃពាក់ព័ន្ធ ឬភ្នាក់ងារបង្ករោគផ្សេងៗ ដែលអាចបង្កហានិភ័យដល់ដំណាំក្នុងស្រុក។
        - សមាសភាពចង្រៃពាក់ព័ន្ធដាក់លាក់ត្រូវបានចុះបញ្ជីនៅក្នុងពិធីសារនៃភូតគាមអនាម័យ។

- <u>សុវត្ថិភាពមនុស្ស</u>
  - ធានាថាកម្រិតកាកសំណល់លោហៈធ្ងន់ និងថ្នាំពុលកសិកម្មមិនលើសពីស្តង់ដារកំណត់ឡើយ។
    - ផ្លែឈើដែលបាននាំចូលត្រូវមានស្តង់ដារដូចគ្នាទៅនឹងផ្លែឈើដែលដាំក្នុងស្រុកដែរ។

> ដូចក្នុង*<u>ស្តង់ដារជាតិរបស់ប្រទេសចិនសម្រាប់កម្រិតសំណល់ជាតិពុលអតិបរមា (MRLs)</u>* ចំពោះថ្នាំពុលកសិកម្មនៅក្នុងផលិតផលកសិកម្ម ដូចដែលបានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពឆ្នាំ២០១៩។
>
> ក្នុងស្ថានភាពភាគច្រើន ប្រទេសចិនបានកំណត់តែស្តង់ដារសំណល់លោហៈធ្ងន់នៅក្នុងផ្លែឈើស្រស់សម្រាប់សារធាតុសំណ និងជាតិកាដមីញ៉ូមតែប៉ុណ្ណោះ។ ដែនកំណត់សម្រាប់ផ្លែឈើទាំងអស់គឺ ០,១ មីលីក្រាម/គ.ក្រ សម្រាប់សារធាតុសំណ និង ០,០៥ មីលីក្រាម /គ.ក្រ សម្រាប់កាដមីញ៉ូមនៅក្នុងផ្នែកដែលអាចបរិភោគបាននៃផ្លែឈើ។ ការបកប្រែជាភាសាអង់គ្លេសក្រៅផ្លូវការ (PDF) នៃ*<u>ស្តង់ដារសុវត្ថិភាពម្ហូបអាហារដែលពាក់ព័ន្ធ</u>* អាចរកបានសម្រាប់ទាញយកពីក្នុងផ្នែកសេវាកសិកម្មបរទេសនៃគេហទំព័រក្រសួងកសិកម្មអាមេរិក (USDA)។

  - ពិនិត្យរកភ្នាក់ងារបង្ករោគ សារធាតុគីមី ឬបញ្ហាសុវត្ថិភាពចំណីអាហារដែលល្មើសនឹងបទប្បញ្ញត្តិ សុវត្ថិភាពចំណីអាហារ ឬអាចបង្កហានិភ័យដល់អ្នកប្រើប្រាស់។

គួរកត់សម្គាល់ថា បន្ទាប់ពីផ្លែឈើនាំចូលបានទូទាត់ពន្ធគយ និងចូលដល់ប្រទេសចិន ការធ្វើតេស្តរកកម្រិតសំណល់ជាតិពុលកសិកម្ម (MRL) និងបញ្ហាសុវត្ថិភាពចំណីអាហារផ្សេងទៀតអាចត្រូវបានធ្វើឡើងដោយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចរបស់រដ្ឋាភិបាលនៅចំណុចផ្សេងទៀតនៅក្នុងខ្សែច្រវ៉ាក់ផ្គត់ផ្គង់រួមទាំងនៅកន្លែងលក់ដុំ និងលក់រាយ។

៤.២.២ គោលនយោបាយកម្រិតសំណល់ជាតិពុលកសិកម្មអតិបរមារបស់ប្រទេសចិន

គោលនយោបាយឯករាជ្យ៖

ប្រទេសចិនរក្សានូវគោលជំហរប្រើប្រាស់បញ្ជីកម្រិតសំណល់ជាតិពុលកសិកម្មអតិបរមា(MRLs)ថ្នាក់ជាតិខ្លួនឯងដោយមិនយោងតាមស្តង់ដារទីផ្សាររបស់ប្រទេសដទៃឡើយ។

លំនាំដើមនៃគោលនយោបាយកម្រិតសំណល់ជាតិពុលកសិកម្មអតិបរមា៖

ប្រទេសចិនមិនមានលំនាំដើមនៃគោលនយោបាយ MRLs ឡើយ។ ប្រទេសចិនបានចែង MRLs នៃថ្នាំពុលកសិកម្មក្រោមស្តង់ដារ GB2763 ដែលជាស្តង់ដារសុវត្ថិភាពចំណីអាហារថ្នាក់ជាតិស្តីអំពីសំណល់អតិបរមានៃជាតិពុលកសិកម្ម។ GB 2763-2019 ដែលជាកំណែថ្មីនៃស្តង់ដារនេះបានរាយឈ្មោះគ្រប់ថ្នាំកសិកម្មទាំងអស់ បានអនុម័តឱ្យប្រើប្រាស់នៅប្រទេសចិន។ GB 2763-2019 បានរួមបញ្ចូលសរុបទាំងអស់ ៧ ០០០ MRLs សម្រាប់ថ្នាំកសិកម្មចំនួន ៤៨៣ ប្រភេទ។ ប្រទេសចិនបានផ្តួចផ្តើមគំនិតក្នុងការពង្រីកស្តង់ដារនេះដើម្បីបញ្ចូលឱ្យបាន ១០ ០០០ MRLs ត្រឹមដំណាច់ឆ្នាំ២០២០។ ទោះបីជាប្រទេសចិនមិនបានអនុវត្តទៅតាមក្រមស្តង់ដារសុវត្ថិភាពរបស់អង្គការស្បៀង និងកសិកម្មនៃសហប្រជាជាតិ (FAO) និងអង្គការសុខភាពពិភពលោក (WHO) ជាផ្លូវការក៏ដោយ ក៏ប្រទេសចិននៅតែជាម្ចាស់ផ្ទះក្នុងការរៀបចំកិច្ចប្រជុំប្រចាំឆ្នាំរបស់គណៈកម្មាធិការស្តង់ដារសំណល់ថ្នាំពុលកសិកម្ម(CCPR) ដដែល ហើយក្នុងអំឡុងកិច្ចប្រជុំ

CCPR ឆ្នាំ២០០៧ ប្រទេសចិនបានអះអាងថាខ្លួនអាចពិចារណាយោងស្តង់ដារ MRLs របស់ខ្លួនតាមស្តង់ដាររួម ប្រសិនបើមានការយល់ផ្សុយគ្នាអំពីកាកសំណល់ថ្នាំកសិកម្មនៅក្នុងទំនិញដឹកជញ្ជូនណាមួយ។

ភាពញឹកញាប់នៃការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពស្តង់ដារ MRLs ៖

ស្តង់ដារ MRLs របស់ប្រទេសចិនត្រូវបានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពរៀងរាល់ ២ ទៅ ៣ឆ្នាំម្តងហើយការកែសម្រួលភាគច្រើន គឺពាក់ព័ន្ធនឹងការបន្ថែម MRLs ថ្មី។ សំណើព្រាងនៃការកែប្រែ MRLs ត្រូវបានជូនដំណឹងទៅកាន់អង្គការពាណិជ្ជកម្ម ពិភពលោក (WTO) នាពេលណាមួយក៏បានក្នុងមួយឆ្នាំ ប៉ុន្តែត្រូវចំណាយពេល ១ ទៅ ២ឆ្នាំក្នុងការរួមបញ្ចូលសំណើ ព្រាងថ្មី។ សម្រាប់បញ្ជី MRL ដែលទាក់ទងនឹងដំណាំមៀនប៉ៃលិន សូមមើលឧបសម្ព័ន្ធ៦។

៤.២.៣ បញ្ជីឯកសារដែលត្រូវការសម្រាប់ការដឹកជញ្ជូនផ្លែឈើស្រស់ចូលមកប្រទេសចិន[10]

<u>ឯកសារទូទៅសម្រាប់ផ្លែឈើនាំចូល</u>

ផ្តល់ដោយអ្នកនាំចេញ

- *វិញ្ញាបនបត្រភូតគាមអនាម័យផ្លូវការចេញដោយប្រទេស ឬតំបន់ដើម (输出国家或地区官方植物检疫证书)*
- *វិញ្ញាបនបត្របញ្ជាក់ប្រភពដើម (CO) (产地证书)*
- *កិច្ចសន្យាលក់ (贸易合同)*
- *វិក័យបត្រចូលចត (提单)*
- *បញ្ជីវេចខ្ចប់ (装箱单)*
- *ឯកសារផ្សេងៗទៀតរបស់អ្នកទិញដូចដែលបានបញ្ជាក់ដោយអ្នកនាំចូល ឬភ្នាក់ងារដឹកទំនិញបន្តនៅចិន។*
    - *នៅខែសីហា ឆ្នាំ២០២០ អ្នកនាំចេញចំណីអាហារទៅកាន់ប្រទេសចិនមួយចំនួនកំពុងត្រូវបានស្នើសុំក្រៅផ្លូវការដោយការិយាល័យគយកម្រិតតំបន់ ដើម្បីផ្តល់លិខិតដែលបង្ហាញពីការប្តេជ្ញាចិត្តរបស់ពួកគេក្នុងការគោរពតាមបទប្បញ្ញត្តិរបស់ចិន និងសេចក្តីណែនាំស្តីពីសុវត្ថិភាពចំណីអាហារ ដែលចេញដោយអង្គការសុខភាពពិភពលោកទាក់ទងនឹង Covid-19 ។*

អ្នកនាំចូល

- *លិខិតអនុញ្ញាតនាំចូលបសុសត្វ និងភូតគាមអនាម័យ (进境动植物检疫许可证) សម្រាប់ប្រភេទផ្លែឈើ ប្រភពដើម អ្នកនាំចូល និងអ្នកនាំចេញ។*
- *លិខិតតែងតាំងភ្នាក់ងារប្រកាសពន្ធគយ(代理报关委托书,ក្នុងករណីដើរតួជាភ្នាក់ងារសម្រាប់ទូទាត់ពន្ធគយ)។*

[10] Source: GACC and importer interviews

អ្នកនាំចេញ

- *នាពេលបច្ចុប្បន្ននៅទាន់មានពិធីសារភូតគាមអនាម័យនាំចេញមៀនប៉ៃលិនពីប្រទេសកម្ពុជាទៅកាន់ប្រទេសចិននៅឡើយទេ។ នៅពេលដែលកិច្ចព្រមព្រៀងនេះត្រូវបានចុះហត្ថលេខា ព័ត៌មាននៃប្រព្រឹត្តកម្មផ្លែមៀននឹងអាចរកបាន និងធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពនៅផ្នែកនេះ។*

៤.២.៤ ដំណើរការប្រកាសពន្ធគយ និងភូតគាមអនាម័យ

- សេចក្តីជូនដំណឹងអំពីទំនិញមកដល់៖ អ្នកដឹកទំនិញត្រូវជូនដំណឹងទៅអ្នកទទួលទំនិញ (អ្នកនាំចូល ឬភ្នាក់ងារ) ពីការមកដល់នៃទំនិញនៅកំពង់ផែ និងចូលក្នុងកន្លែងដែលគ្រប់គ្រងដោយអាជ្ញាធរគយចិន។
- អ្នកទទួលទំនិញបញ្ជូនទៅ GACC នូវរាល់ឯកសារចាំបាច់ទាំងអស់ ហើយដាក់ពាក្យសុំធ្វើអធិការកិច្ចគយ (ដែលរួមទាំងការធ្វើត្រួតពិនិត្យភូតគាមអនាម័យ)។

ការបញ្ជូនឯកសារជាធម្មតាធ្វើឡើងតាមអេឡិចត្រូនិក ហើយអាចធ្វើបាន ២៤ ម៉ោងក្នុងមួយថ្ងៃ។

- ប្រសិនបើពាក្យសុំត្រូវបានទទួលយកការទូទាត់ពន្ធ និងពន្ធនឹងត្រូវធ្វើឡើង។

ផ្លែមៀនប៉ៃលិនរបស់កម្ពុជាមិនជាប់ពន្ធគយទេក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មសេរីអាស៊ាន-ចិន (ASEAN-China FTA) ប៉ុន្តែនៅតែត្រូវបង់ពន្ធលើតម្លៃបន្ថែម ៩% គិតត្រឹមខែសីហា ឆ្នាំ២០២០។

- ការធ្វើអធិការកិច្ចគយ និងភូតគាមអនាម័យ (សូមមើលលម្អិតនៅផ្នែកបន្ទាប់)។
- ក្នុងករណីភាគច្រើន ប្រសិនបើការធ្វើអធិការកិច្ចត្រូវបានយល់ស្រប អ្នកទទួលទទួលទំនិញត្រូវដឹកទំនិញចេញភ្លាមៗ (នេះជាចំណុចដែលផ្លែឈើស្រស់ និងទំនិញស្រស់នានាខុសគ្នាពីទំនិញផ្សេងទៀតដោយសារតែលក្ខណៈធម្មជាតិដែលងាយខូច)។
- ការចេញលិខិតបញ្ជាក់ "វិញ្ញាបនបត្រភូតគាមអនាម័យ និងអធិការកិច្ចទូរផ្ទុកទំនិញចូល"។ នេះ គឺជាឯកសារសំខាន់មួយដែលអ្នកលក់រាយជាច្រើនត្រូវការ ដើម្បីបញ្ជាក់ថាផលិតផលផ្លែឈើដែលពួកគេកំពុងលក់ត្រូវបាននាំចូលដោយស្របច្បាប់។

ក្រាហ្វិកទី ៣៖ ឧទាហរណ៍នៃវិញ្ញាបនបត្របញ្ជាក់ពីការធ្វើអធិការកិច្ចទំនិញចូល និងភូតគាមអនាម័យ[11]

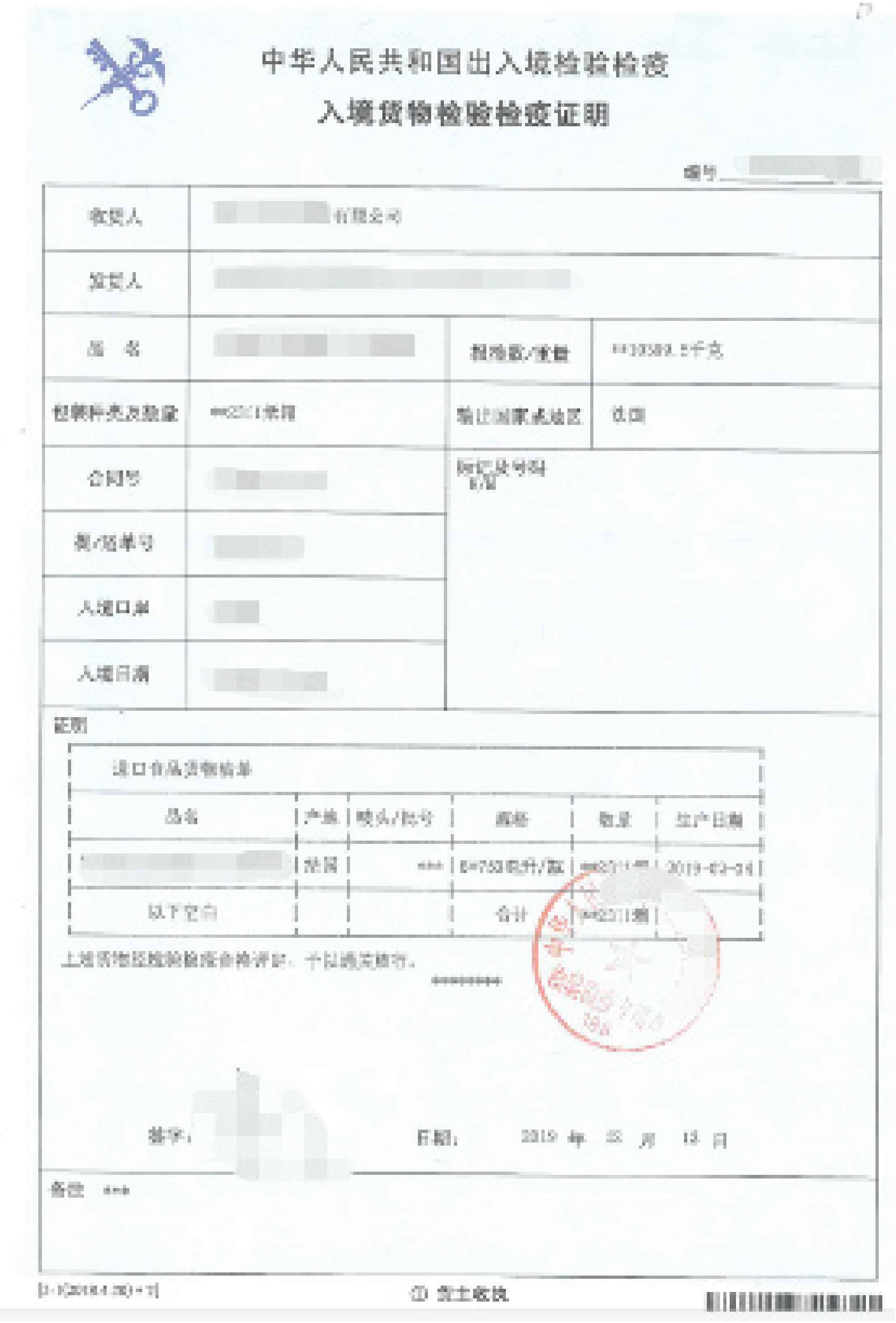
中华人民共和国出入境检验检疫

入境货物检验检疫证明

编号

收货人	有限公司		
发货人			
品 名		报检数/重量	千克
包装种类及数量		输出国家或地区	
合同号			
提/运单号			
入境口岸			
入境日期			

证明

品名	产地	唛头/批号	规格	数量	生产日期
		***			2019-03-04
以下空白			合计		

签字：　日期：2019 年 月 日

备注 ***

① 货主收执

“វិញ្ញាបនបត្របញ្ជាក់ពីការធ្វើអធិការកិច្ចទំនិញនាំចូល និងភូតគាមអនាម័យ” ត្រូវបានចេញដោយគយប្រចាំកំពង់ផែ ដោយយោងទៅតាមច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិជាតិ ដែលពាក់ព័ន្ធដើម្បីបញ្ជាក់ថាទំនិញណាមួយត្រូវបាននាំចូលតាមបណ្តាញទូទៅ ហើយបានទទួលការធ្វើអធិការកិច្ចគយ និងវាយតម្លៃអនុលោមភាពស្របច្បាប់ភូតគាមអនាម័យ យោងតាមច្បាប់ដែលអនុញ្ញាតឱ្យទំនិញត្រូវបានចែកចាយ ដឹកជញ្ជូន និងដាក់លក់ក្នុងប្រទេសដោយមានឯកសារស្របច្បាប់សម្រាប់ការប្រើប្រាស់ទីផ្សារ។

---

[11] Source: https://www.re-code.org/article/865?categoryid=33

៤.២.៥ ការធ្វើអធិការកិច្ចគយ និងភូតគាមអនាម័យ និងនីតិវិធីនៃការធ្វើតេស្ត

ការធ្វើអធិការកិច្ចនៅនឹងកន្លែងរួមមានផ្នែកទាក់ទងទាំងបទប្បញ្ញត្តិគយ និងនីតិវិធីភូតគាមអនាម័យ

- ការធ្វើអធិការកិច្ចលើផ្នែកគយនៅនឹងកន្លែងរួមមានការបញ្ជាក់ថាខ្លឹមសារ ទម្ងន់ និងតម្លៃនៃទំនិញ ដែលត្រូវគ្នានឹងការប្រកាសដែលបានធ្វើលើឯកសារដឹកជញ្ជូន។

- លេខកុងតេន័រត្រូវតែត្រូវនឹងលេខដែលបានប្រកាសនៅលើវិញ្ញាបនបត្រភូតគាមអនាម័យ (សម្រាប់ការដឹកជញ្ជូន)
- គយក៏អាចធ្វើសវនកម្មដើម្បីកំណត់ថាតើតម្លៃទំនិញដែលបានប្រកាសមានលក្ខណៈសមហេតុផល និងមិនទាបពេក។

- ចំពោះផ្នែកភូតគាមអនាម័យ ការធ្វើអធិការកិច្ចនៅនឹងកន្លែងអាចអនុវត្តបន្ទាប់ពីការធ្វើតេស្ត និងការវិភាគនៅមន្ទីរពិសោធន៍
- ការធ្វើអធិការកិច្ចនៅនឹងកន្លែង។

- ពិនិត្យរថយន្តដឹកជញ្ជូន និងសម្ភារៈវេចខ្ចប់
- ការប្រមូលសំណាកសម្រាប់ការធ្វើតេស្តនៅមន្ទីរពិសោធន៍ (ចាប់ដោយចៃដន្យ)
- ការពិនិត្យនៅនឹងកន្លែងដែលរួមបញ្ចូលការកាត់ផ្លែឈើជាបំណែកៗ ដើម្បីពិនិត្យរកពងសត្វល្អិត ដង្កូវ ឬរោគសញ្ញាបំផ្លាញពីសត្វល្អិត ក៏ដូចជាវត្តមានរបស់ផ្សិតនៅខាងក្នុងផ្លែឈើ
- ការប្រមូលឯកសាររូបថត ឬវីដេអូអំពីអតិសុខុមប្រាណដែលអាចបង្កគ្រោះថ្នាក់ ឬបញ្ហាផ្សេងទៀតដែលបានរកឃើញនៅក្នុងពេលធ្វើអធិការកិច្ច
- ប្រសិនបើបញ្ហាត្រូវបានរកឃើញ សំណាកតំណាងនឹងត្រូវបញ្ជូនដាច់ដោយឡែកទៅមន្ទីរពិសោធន៍ដើម្បីវិភាគអំពីសុវត្ថិភាព និងសុខភាព និងស្វែងរកសមាសភាពចង្រៃភូតគាមអនាម័យ និងការកំណត់អត្តសញ្ញាណ។

- ការធ្វើតេស្តនៅមន្ទីរពិសោធន៍ដើម្បីរកមើលសមាសភាពចង្រៃ និងការបំពានច្បាប់សុវត្ថិភាពចំណីអាហារ (សំណល់លោហៈធ្ងន់ និងថ្នាំពុលកសិកម្ម)។

- ការធ្វើតេស្តត្រូវបានកំណត់ដោយប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័រស្វ័យប្រវត្តិ ហើយត្រូវចាប់ដោយចៃដន្យ
- អ្នកនាំចូលមិនត្រូវបានជូនដំណឹងថាតើការធ្វើតេស្តផលិតផលរបស់ពួកគេត្រូវបានធ្វើឡើងកម្រិតណា និងមានបញ្ហាអ្វីខ្លះត្រូវបានរកឃើញ។

- ផ្លែឈើដែលធ្លាក់ក្នុងការធ្វើអធិការកិច្ច ដោយសារតែវត្តមាននៃភ្នាក់ងារបង្ករោគដែលមានគ្រោះថ្នាក់អាចត្រូវបានសម្លាប់មេរោគនៅប្រទេសចិនក្រោមការត្រួតពិនិត្យពី GACC ។ ប្រសិនបើការសម្លាប់មេរោគទទួលបានជោគជ័យ ផ្លែឈើអាចបញ្ចេញពីកន្លែងគយ និងយកទៅលក់។ បើមិនដូច្នោះទេ ទំនិញនឹងត្រូវបញ្ជូនត្រឡប់ទៅវិញ (ដែលអាចរួមទាំងបង្វែរគោលដៅទៅប្រទេសផ្សេង) ឬក៏បំផ្លាញចោល។

- នៅតាមកំពង់ផែដែលមានបរិមាណការនាំចូលផ្លែឈើស្រស់ច្រើន ទំនិញផ្លែឈើដែលត្រូវបានគេចាត់ទុកថាមានហានិភ័យភូតគាមអនាម័យ ឬបញ្ហាសុខភាពទាបនឹងត្រូវបានបញ្ចេញឱ្យទៅអ្នកទទួលទំនិញនៅពេលបញ្ចប់ការធ្វើអធិការកិច្ចនៅនឹងកន្លែង ហើយនៅតែរង់ចាំលទ្ធផលនៃការធ្វើតេស្តពីមន្ទីរពិសោធន៍ និងការចេញវិញ្ញាបនបត្រភូតគាមអនាម័យបញ្ជាក់ និងអធិការកិច្ចការនាំចូលទំនិញ។
- ផ្លែឈើដែលផ្ទុកក្នុងការដឹកជញ្ជូនត្រូវតែមានប្រភពចេញពីចម្ការផ្លែឈើ ទីតាំងវេចខ្ចប់ និងកន្លែងធ្វើប្រព្រឹត្តកម្មសមាសភាពចង្រៃ ដែលបានចុះបញ្ជីត្រឹមត្រូវជាមួយ GACC ។
- អ្នកនាំចេញមិនត្រូវលាយចូលគ្នាទៅក្នុងកុងតេន័រ/ទូដឹកជញ្ជូននូវផ្លែឈើដែលមិនបានចុះបញ្ជីក្នុងបញ្ជីវេចខ្ចប់ និងអាជ្ញាប័ណ្ណនាំចូល(ដូចជាផ្លែឈើសម្រាប់លក់ផ្សេង និងផ្លែឈើធ្វើសំណាកផ្សេង)។ ការធ្វើដូច្នេះអាចនាំឱ្យមានការមិនទទួលយកទំនិញទាំងមូល។
- បរិមាណដែលនាំចូលមិនត្រូវលើសពីបរិមាណដែលបានចុះបញ្ជីក្នុងអាជ្ញាប័ណ្ណនាំចូលឡើយ។
- កំណល់ក្តារឈើដែលត្រូវបានប្រើក្នុងការដឹកជញ្ជូនត្រូវអនុវត្តតាមស្តង់ដារអន្តរជាតិសម្រាប់វិធានការភូតគាមអនាម័យលេខ ១៥ (ISPM-15) និងត្រូវបានដាក់ស្លាកសម្គាល់យ៉ាងត្រឹមត្រូវ។
- ការដឹកជញ្ជូនផ្លែឈើលើកដំបូងទៅកាន់ប្រទេសចិនពីប្រទេស/តំបន់មួយ ទំនងជាត្រូវបានធ្វើអធិការកិច្ចយ៉ាងតឹងរឹងជាងការដឹកជញ្ជូនជាបន្តបន្ទាប់ ហើយអាចចំណាយពេលច្រើនថ្ងៃ ឬដល់មួយសប្តាហ៍ ឬច្រើនជាងនេះដើម្បីបញ្ចេញ។
- កម្មវិធីធ្វើអធិការកិច្ច និងភូតគាមអនាម័យសម្រាប់ការដឹកជញ្ជូនផ្លែឈើអាចជះឥទ្ធិពលពីស្ថានភាពជាក់ស្តែងនៅចម្ការផ្លែឈើរបស់ប្រទេសនាំចេញ ដែលរួមមានទិន្នន័យអំពីការឆ្លងចូលសមាសភាពចង្រៃដែលប្រមូលបានពីកំណត់ត្រាត្រួតពិនិត្យ និងគ្រប់គ្រងសមាសភាពចង្រៃនៅចម្ការ ដែលបានចែងនៅក្នុងពិធីសារនាំចេញ។
- លទ្ធផលនៃការធ្វើអធិការកិច្ច និងភូតគាមអនាម័យ និងសុវត្ថិភាពចំណីអាហារពីការិយាល័យគយថ្នាក់តំបន់ត្រូវបានបញ្ជូនទៅទីស្នាក់ការកណ្តាល GACC ក្នុងទីក្រុងប៉េកាំង ដើម្បីប្រើប្រាស់ក្នុងប្រព័ន្ធរាយការណ៍ពីការរីករាលដាល និងប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យហានិភ័យសុវត្ថិភាពចំណីអាហារ។ ប្រព័ន្ធទាំងនេះត្រូវបានប្រើដើម្បីជូនដំណឹងដល់កម្មវិធីអធិការកិច្ច និងតេស្តសម្រាប់ប្រភេទផ្លែឈើជាក់លាក់ណាមួយ ដែលនាំចូលពីប្រទេស/តំបន់ជាក់លាក់មួយ។ ដូច្នេះ ការធ្វើអធិការកិច្ចកន្លងទៅ ឬការធ្លាក់តេស្តសម្រាប់ផលិតផលជាក់លាក់មួយអាចជះឥទ្ធិពលដល់អត្រានៃការធ្វើអធិការកិច្ច និងការធ្វើតេស្តនាពេលអនាគត សូម្បីតែនៅកំពង់ផែចូលចតផ្សេងទៀត។

៥. ការណែនាំសម្រាប់ផលិតកម្ម និងទីផ្សារប៉ៃលិន[12]

៥.១ ផលិតកម្មមៀនប៉ៃលិន

<u>ធានាការផលិតគ្រប់គ្រាន់៖</u> មួយក្នុងចំណោមគោលការណ៍គ្រឹះនៃការត្រៀមខ្លួនសម្រាប់ការនាំចេញ គឺការដឹងថាសមត្ថភាពរបស់ក្រុមហ៊ុនក្នុងការនាំចេញ គឺផ្អែកទៅលើភាពអាចរកបាននៃផលិតផលរបស់ខ្លួន។ ប្រសិនបើក្រុមហ៊ុនមិនមានទិន្នផលខ្ពស់ជាងតម្រូវការរបស់អ្នកទិញក្នុងស្រុកទេនោះ អាចមិនមែនជាការគិតគូរដ៏ត្រឹមត្រូវក្នុងការស្វែងរកការបញ្ជាទិញពីបរទេសនោះទេ។

---

[12] Sources: AusVeg, Horticulture Australia, 2019, Guide to the export readiness checklist

ចំនួននៃការបញ្ជាទិញជាក់លាក់៖ ជាការចាំបាច់ណាស់ក្នុងការយល់ដឹងថាក្នុងករណីភាគច្រើន អ្នកទិញជនជាតិចិនមានបរិមាណបញ្ជាទិញច្បាស់លាស់ដែលពួកគេត្រូវបំពេញ។ ពួកគេក៏ទំនងជាមានតម្រូវការតាមរដូវកាលដែលអាចខុសគ្នាពីរដូវកាលផលិតកម្មនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាបច្ចុប្បន្ន។ មុនពេលចាប់ផ្តើមធ្វើអាជីវកម្មជាមួយអ្នកទិញ ជាការចាំបាច់ណាស់ដែលក្រុមហ៊ុនត្រូវកំណត់នូវតម្រូវការបញ្ជាទិញអប្បបរមា និងអតិបរមាក៏ដូចជាពេលវេលានៃការបញ្ជាទិញ។ ដើម្បីរក្សាបាននូវទំនាក់ទំនងជោគជ័យយូរអង្វែងជាមួយអតិថិជនចិន ក្រុមហ៊ុនត្រូវតែអាចបំពេញបានតាមការបញ្ជាទិញ។ វិធីសាស្ត្រនៅក្នុងផលិតកម្មមៀនប៉ៃលិនក៏អាចប្រែប្រួលផងដែរទៅតាមតម្រូវការរបស់ប្រទេសចិនដែលជាប្រទេសនាំចូល។ ចំណុចទាំងនេះចាំបាច់ត្រូវត្រួតពិនិត្យ និងផ្ទៀងផ្ទាត់ដោយយកចិត្តទុកដាក់ជាមួយអ្នកទិញចិន។

បញ្ជីផ្ទៀងផ្ទាត់សម្រាប់ការផលិតកម្មមៀនប៉ៃលិន៖

⇒ តើក្រុមហ៊ុនអាចផលិតទិន្នផលច្រើនគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់បម្រើដល់ទីផ្សារគោលដៅនៅចិនបានឬទេ?

⇒ តើក្រុមហ៊ុនមានធន្ទៈក្នុងការផ្លាស់ប្តូរវិធីសាស្ត្រផលិតកម្មស្របតាមតម្រូវការសន្តិសុខជីវសាស្ត្រនៃទីផ្សារចិនដែរឬទេ?

⇒ តើផលិតផលផ្លែមៀនប៉ៃលិនបំពេញតាមបទប្បញ្ញត្តិ និងស្តង់ដារសុវត្ថិភាពរបស់រដ្ឋាភិបាលសម្រាប់ទីផ្សារនៅប្រទេសចិនដែរឬទេ?

⇒ តើក្រុមហ៊ុនអាចបង្កើនផលិតកម្ម ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការបានដែរឬទេ? បើដូច្នេះ តើក្រុមហ៊ុនមានបុគ្គលិកដែលទទួលបានការបណ្តុះបណ្តាលគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីធ្វើការបង្កើនផលិតកម្មដែរឬទេ?

៥.២ ការផ្តោតសំខាន់លើគុណភាព[13]

ជាការយល់ស្របទូទៅរបស់អ្នកជំនាញផ្នែកឧស្សាហកម្ម ដែលធ្វើការក្នុងវិស័យនាំចេញនេះ គុណភាពផលិតផលគឺជាកត្តាសំខាន់បំផុតតែមួយក្នុងការកំណត់ភាពជោគជ័យសម្រាប់ការលក់ផ្លែឈើស្រស់នៅប្រទេសចិន។ ការកំណត់ភាពរាំងស្ទះក្នុងការផលិតនូវផលិតផល ដែលមានគុណភាពគួរតែស្ថិតក្នុងចំណោមចំណុចអាទិភាពចម្បងៗរបស់អ្នកដាំដុះផ្លែឈើ និងអ្នកនាំចេញដែលចង់មានវត្តមាននៅក្នុងទីផ្សារប្រទេសចិន។ បន្ថែមលើការបង្កើនបច្ចេកទេសដាំដុះ ការប្រមូលផលនិងការគ្រប់គ្រងដី ការធានាបាននូវការគ្រប់គ្រងក្រោយប្រមូលផលនិងសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនសមស្របក៏ជាលក្ខខណ្ឌកំណត់ដ៏សំខាន់ដែលធ្វើឱ្យផ្លែឈើទៅដល់ទីផ្សារលក់ដុំ និងអ្នកប្រើប្រាស់នៅប្រទេសចិន។ លើសពីនេះទៀត អ្នកដាំដុះ និងអ្នកនាំចេញគួរតែផ្តោតលើការស្វែងយល់អំពីចំណង់ចំណូលចិត្តរបស់ប្រជាជនចិនចំពោះទំហំផ្លែឈើ រសជាតិ ពណ៌ និងរូបរាង ហើយពិចារណាលើការអភិវឌ្ឍផលិតផល ដែលត្រូវនឹងតម្រូវការរបស់ពួកគេ។

៥.៣ ការស្រាវជ្រាវទីផ្សារ

ទីផ្សារអ្នកប្រើប្រាស់នៅប្រទេសចិនមានសក្តានុពល និងវិវឌ្ឍន៍យ៉ាងឆាប់រហ័ស។ អ្នកផ្គត់ផ្គង់ផ្លែឈើស្រស់គួរតែពិចារណាធ្វើការស្រាវជ្រាវអំពីទីផ្សារដោយខ្លួនឯង ដើម្បីយល់កាន់តែច្បាស់អំពីស្ថានភាពទីផ្សារ និងដើម្បីបង្កើតយុទ្ធសាស្ត្រផ្អែកលើភស្តុតាងសម្រាប់ផលិតផលណាមួយរបស់ពួកគេ។ ការស្រាវជ្រាវបែបនេះគួរតែរួមបញ្ចូលការវិភាគយ៉ាងលម្អិតលើការប្រកួតប្រជែងផលិតផល និន្នាការតម្លៃនិងផ្តល់ជូននូវអនុសាសន៍ដែលអាចអនុវត្តបាន។ គួរតែគិតគូរផងដែរនូវការ

[13] Tropical Fresh Fruit Exporter's Guide to China, March 2020, Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH, Support of Regional Economic Cooperation in Asia (SRECA), Cambodia

ប្រែប្រួលខ្លាំងនៃទីផ្សារក្នុងតំបន់របស់ប្រទេសចិន និងការប្រែប្រួលចំណង់ចំណូលចិត្ត និងទម្លាប់នៃការបរិភោគរបស់ពួកគេ។ នៅក្នុងបរិយាកាសប្រកបដោយភាពបត់បែនដូចប្រទេសចិន ព័ត៌មានទីផ្សារទាំងអស់ខាងលើមានអាយុកាលខ្លី (ដោយសារភាពប្រែប្រួលឥតឈប់ឈរ) ហេតុដូច្នេះគួរតែរួមបញ្ចូលយុទ្ធសាស្ត្រផ្សេងទៀត ដើម្បីរក្សាបច្ចុប្បន្នភាពជាមួយនិន្នាការទីផ្សារនេះ។ របាយការណ៍ដ៏មានប្រយោជន៍មួយត្រូវបានបោះពុម្ពនៅក្នុង *«គោលការណ៍ណែនាំសម្រាប់អ្នកនាំចេញផ្លែឈើស្រស់ត្រូពិកទៅប្រទេសចិន»*[14]។ របាយការណ៍នេះបង្ហាញពីពាណិជ្ជកម្មរវាងប្រទេសចិន និងប្រទេសសមាជិកអាស៊ានចំនួន ៣ រួមមាន៖ កម្ពុជា ឡាវ និងវៀតណាមសម្រាប់ផ្លែឈើដូចខាងក្រោម៖ ស្វាយ ចេក ឪឡឹក មៀន គូលែន ផ្លែស្រកានាគ ទុរេន និងផ្លែខ្នុរ។

៥.៤ ភាពជាដៃគូក្នុងស្រុក

អ្នកនាំចេញផ្លែឈើស្រស់មានគុណភាពខ្ពស់ គឺត្រូវផ្ដោតការយកចិត្តទុកដាក់ខ្លាំងទៅលើការជ្រើសរើសដៃគូនាំចូល និងផ្សព្វផ្សាយ ដែលអាចជួយពួកគេឱ្យសម្រេចសក្ដានុពលនៅក្នុងប្រទេសចិន។ ការរក្សាគុណភាពផលិតផលពីអ្នកដាំរហូតដល់អ្នកប្រើប្រាស់ គឺជាការខិតខំរួមគ្នាដែលទាមទារឱ្យមានការគ្រប់គ្រងប្រកបដោយការយកចិត្តទុកដាក់លើការគ្រប់គ្រងខ្សែច្រវាក់ផ្គត់ផ្គង់ទាំងមូល។ ការធានានូវផលិតផលដែលមានគុណភាពខ្ពស់គួរតែត្រូវទទួលបាននូវការយកចិត្តទុកដាក់ខាងផ្នែកផ្សព្វផ្សាយទាំងនៅតាមបណ្ដាញអ៊ីនធឺណិត និងលំហរព័ត៌មានផ្សេងទៀត ហើយក៏ទាមទារដៃគូដែលមានបណ្ដាញក្នុងស្រុករឹងមាំ។ អ្នកដាំដុះ និងអ្នកនាំចេញផ្លែឈើស្រស់មានគុណភាពខ្ពស់គួរតែស្វះស្វែងរកឱកាសដើម្បីជួប និងបង្កើតទំនាក់ទំនងនៅក្នុងប្រទេសចិន (មិនត្រឹមតែអ្នកនាំចូលប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែជាមួយអ្នកគ្រប់គ្រងការបញ្ជាទិញរបស់ក្រុមហ៊ុនលក់រាយធំៗ ក៏ដូចជាគេហទំព័រពាណិជ្ជកម្មតាមអ៊ីនធឺណេតផងដែរ)។

៥.៥ ការធ្វើទីផ្សារ និងការកសាងម៉ាកយីហោ

នៅក្នុងទីផ្សារផ្លែឈើដែលមានការប្រកួតប្រជែងខ្ពស់របស់ប្រទេសចិន ការកសាងម៉ាកយីហោបានក្លាយជាវិធីសាស្ត្រដ៏សំខាន់សម្រាប់អ្នកផ្គត់ផ្គង់ ដើម្បីញែកផលិតផលរបស់ពួកគេ (ឱ្យខុសពីដៃគូរប្រកួតប្រជែង) ទទួលបានតម្លៃខ្ពស់ និងទទួលបានបរិមាណលក់កាន់តែច្រើន។ ការធ្វើទីផ្សារម៉ាកយីហោផ្លែឈើដែលមានប្រសិទ្ធភាព តម្រូវឱ្យធ្វើការដោយផ្ទាល់ជាមួយដៃគូលក់រាយចិន ក៏ដូចជាការធ្វើយុទ្ធនាការទំនាក់ទំនងសាធារណៈ នៅក្នុងប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយរបស់ប្រទេសចិន និងនៅលើបណ្ដាញផ្សព្វផ្សាយសង្គម។ បន្ថែមលើម៉ាកយីហោសម្រាប់ក្រុមហ៊ុនផ្លែឈើ និងផលិតផលណាមួយ (ដូចដែលបានបង្ហាញដោយការផ្សព្វផ្សាយផ្លែឈើ ដែលដឹកនាំដោយរដ្ឋាភិបាលនៅលើវេទិកាបណ្ដាញអេឡិចត្រូនិកឈានមុខគេ និងបណ្ដាញលក់រាយធំៗ) ការធ្វើកសាងម៉ាកយីហោប្រចាំប្រទេស និងឧស្សាហកម្មក៏ទទួលបានជោគជ័យខ្ពស់ផងដែរនៅក្នុងប្រទេសចិន។

៥.៦ ការធ្វើទីផ្សារ

ស្គាល់អំពីទីផ្សាររបស់អ្នកទទួលទិញ៖ ការទាក់ទាញចំណាប់អារម្មណ៍លើកដំបូងរបស់អ្នកទិញផ្លែឈើស្រស់ដែលមានសក្ដានុពល គឺសំខាន់ណាស់ដើម្បីឱ្យការនាំចេញទទួលបានជោគជ័យ។ ជាការសំខាន់ គឺត្រូវមានទំនុកចិត្ត ការឆ្លើយ

[14] Tropical Fresh Fruit Exporter's Guide to China" SRECA's website https://connecting-asia.org/wp-content/uploads/2020/03/20200410_Tropical-Fresh-Fruit-Exporter%E2%80%99s-Guide-to-China_SRECA_e-version.pdf

តបល្អ ភាពរួសរាយរាក់ទាក់ និងវិជ្ជាជីវៈ។ ដើម្បីឱ្យមានការទាក់ទាញចំណាប់អារម្មណ៍ល្អ សំខាន់យើងត្រូវយល់ដឹងអំពីកត្តាវប្បធម៌នានា ដែលអាចជះឥទ្ធិពលដល់សមត្ថភាពរបស់ក្រុមហ៊ុនក្នុងការនាំចេញទៅកាន់ទីផ្សារនៅប្រទេសចិន។

សម្ភារៈផ្សព្វផ្សាយ៖ គេហទំព័រ និងខិត្តប័ណ្ណផ្សព្វផ្សាយ គឺជាមធ្យោបាយដ៏មានប្រសិទ្ធភាពក្នុងទំនាក់ទំនងជាមួយអ្នកទិញបន្លែផ្លែឈើអន្តរជាតិ។ គេហទំព័ររបស់ក្រុមហ៊ុនគួរតែរចនាឱ្យបានស្អាត និងងាយស្រួលប្រើប្រាស់ ហើយមានមាតិកាថ្មីៗជានិច្ច។ គេហទំព័រគួរមានភាសាអង់គ្លេស ចិន និងខ្មែរ។ កាតអាជីវកម្ម(Business Card) ក៏ផ្តល់ភាពងាយស្រួលសម្រាប់ក្រុមហ៊ុនក្នុងការបង្កើតទំនាក់ទំនងជាមួយអ្នកទិញបន្លែ ដែលអ្នកជួបដោយផ្ទាល់។

ការបកប្រែ៖ អ្នកទិញផ្លែមៀនប៉ៃលិនជនជាតិចិននឹងមិនអាចនិយាយ រឺអានភាសាខ្មែរ រឺអង់គ្លេសបានទេ។ ក្រុមហ៊ុនគួរគិតគូរអំពីការបកប្រែលើរាល់សម្ភារៈទំនាក់ទំនងទាំងអស់ទៅជាភាសាអង់គ្លេស និងភាសាចិន និងជួលសេវាកម្មអ្នកបកប្រែសម្រាប់ការប្រជុំ។

ទស្សនកិច្ចទៅកាន់ប្រទេសចិន (ទស្សនកិច្ចទីផ្សារ)៖ អ្នកនាំចេញផ្លែឈើស្រស់កម្ពុជាគួរតែទៅលេងប្រទេសចិនដើម្បីស្វែងយល់ឱ្យកាន់តែច្បាស់អំពីទីផ្សារគោលដៅរបស់ពួកគេ និងបណ្តាញចែកចាយ និងលំហូរផលិតផលរបស់ពួកគេ។ ការធ្វើទស្សនកិច្ចទៅកាន់ប្រទេសចិនក៏ចាំបាច់សម្រាប់បង្កើតទំនាក់ទំនងជាមួយដៃគូនាំចូល និងផ្សព្វផ្សាយដែលមានសក្តានុពលផងដែរ។ ការចូលរួមពិព័រណ៍ពាណិជ្ជកម្មផ្លែឈើស្រស់ សន្និសីទ ឬចូលរួមបេសកកម្មពាណិជ្ជកម្មគឺជាមធ្យោបាយលឿន និងងាយស្រួលបំផុត ដើម្បីចាប់ផ្តើមភ្ជាប់ទំនាក់ទំនងជាមួយដៃគូដែលមានសក្តានុពលស្របពេលជាមួយគ្នាទៅនឹងការសិក្សាអំពីទីផ្សារដោយផ្ទាល់ជាមួយការណែនាំពីអ្នកជំនាញ។ ការជួបគ្នាដោយផ្ទាល់ក៏ជាផ្នែកមួយដ៏សំខាន់នៃវប្បធម៌ជំនួញរបស់ចិន ដែលមានតម្លៃមិនគួរត្រូវមើលស្រាលដោយអ្នកដែលចង់ចូលទៅកាន់ទីផ្សារចិនដែរ។

បញ្ជីផ្ទៀងផ្ទាត់សម្រាប់ការធ្វើទីផ្សារផ្លែមៀនប៉ៃលិន៖

- ⇒ តើក្រុមហ៊ុនមានសម្ភារៈផ្សព្វផ្សាយសមស្របសម្រាប់អតិថិជននៅក្រៅប្រទេសដូចជា គេហទំព័រ និងខិត្តប័ណ្ណផ្សព្វផ្សាយដែរ ឬទេ ?
- ⇒ តើក្រុមហ៊ុនបានពិចារណាពីការបកប្រែឯកសារផ្សព្វផ្សាយជាភាសាអង់គ្លេស និងភាសាចិនដែលពាក់ព័ន្ធនឹងគោលដៅទីផ្សារចិនដែរ ឬទេ ?
- ⇒ តើក្រុមហ៊ុនមានឆន្ទៈក្នុងការធ្វើដំណើរបែបពាណិជ្ជកម្មទៅកាន់ទីផ្សារគោលដៅដើម្បីផ្សព្វផ្សាយ និងធ្វើទីផ្សារផ្លែមៀនប៉ៃលិន ក៏ដូចជាធ្វើការចរចាពាណិជ្ជកម្មដែរ ឬទេ ?

៥.៧ ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យ

ការយល់ដឹង និងការគ្រប់គ្រងហានិភ័យប្រកបដោយភាពជោគជ័យទាក់ទងនឹងការនាំចេញបន្លែរបស់អ្នកត្រូវតែជាចំណុចសំខាន់នៃយុទ្ធសាស្ត្រនាំចេញរបស់អ្នក។ ហានិភ័យដែលត្រូវយល់ដឹងនៅពេលនាំចេញរួមមាន៖

- **ហានិភ័យផ្លូវច្បាប់៖** ទិសដៅនៃការនាំចេញស្ថិតនៅក្រោមច្បាប់ដែលខុសពីច្បាប់កម្ពុជា។ ក្រុមហ៊ុនត្រូវតែទទួលខុសត្រូវដោយខ្លួនឯងពីច្បាប់របស់ប្រទេសចិន (ច្បាប់ជាតិ និងតំបន់) សម្រាប់នាំចេញផ្លែមៀនប៉ៃលិន
- **ការសូកប៉ាន់ អំពើពុករលួយ និងហានិភ័យនៃអំពើពុករលួយ៖** ការសូកប៉ាន់ និងអំពើពុករលួយ គឺជាអំពើខុសច្បាប់នៅក្នុងប្រទេសចិន។ ចូលរួមក្នុងសកម្មភាពណាមួយនៃសកម្មភាពទាំងនេះ គឺអំពើខុសច្បាប់
- **ហានិភ័យនៃអនុលោមភាពភូតគាមអនាម័យ៖** ស្វែងយល់ពីលក្ខខណ្ឌតម្រូវភូតគាមអនាម័យ ដែលប្រទេសចិនតម្រូវឱ្យមាន
- **ហានិភ័យអត្រាប្តូរប្រាក់៖** ហានិភ័យអត្រាប្តូរប្រាក់អាចកើតឡើងដោយសារការប្រែប្រួលនៃតម្លៃរូបិយប័ណ្ណ
- **ហានិភ័យនៃការមិនបង់ប្រាក់៖** ហានិភ័យដ៏ធ្ងន់ធ្ងរមួយសម្រាប់អ្នកនាំចេញទាំងឡាយ គឺនៅតែជាមិនទទួលបាននូវការទូទាត់ទំនិញ។

៦. បញ្ជីពិព័រណ៍ពាណិជ្ជកម្មពាក់ព័ន្ធនៅក្នុងប្រទេសចិន

កម្មវិធី	២០២០	ទីកន្លែង
ពិព័រណ៍ពាណិជ្ជកម្មបន្លែ និងផ្លែឈើអន្តរជាតិចិន en.chinafvf.com	ផ្តល់ឱ្យពេលក្រោយ	ក្រុងប៉េកាំង
ពិព័រណ៍ពាណិជ្ជកម្មនាំចូលអន្តរជាតិចិន (CIIE) www.ciie.org/zbh/en	ផ្តល់ឱ្យពេលក្រោយ	ក្រុងសៀងហៃ
ពិព័រណ៍ Asia Fruit Logistica www.asiafruitlogistica.com	ខែកញ្ញា ១៦-១៨	ប្រទេសសិង្ហបុរី
ពិព័រណ៍ ifresh Asia Fruit & Vegetable Industry Expo en.ifreshfair.cn	ខែវិច្ឆិកា ១០-១២	ក្រុងសៀងហៃ
ពិព័រណ៍ Asia Fresh www.asiafreshexpo.com	ខែវិច្ឆិកា ២៧-២៨	ក្រុងសៀងហៃ

៧. ឧបសម្ព័ន្ធ

កំណត់សម្គាល់៖ បច្ចុប្បន្នក្រោមហេតុផលដែលមិនទាន់មានពិធីសារភូតគាមអនាម័យសម្រាប់ការនាំចេញមៀនប៉ៃលិនពីប្រទេសកម្ពុជាទៅកាន់ប្រទេសចិន ដែលជំហានបន្តបន្ទាប់ខាងក្រោមនេះគ្រាន់តែជាជំហានពង្រាងតែប៉ុណ្ណោះ។ នៅពេលដែលពិធីសារភូតគាមអនាម័យត្រូវបានចុះហត្ថលេខា ជំហានទាំងនេះនឹងត្រូវកែសម្រួលឡើងវិញ។

ឧបសម្ព័ន្ធទី ១៖ ជំហាន/ដំណើរការនៃការដាក់ពាក្យសុំវិញ្ញាបនបត្រភូតគាមអនាម័យ

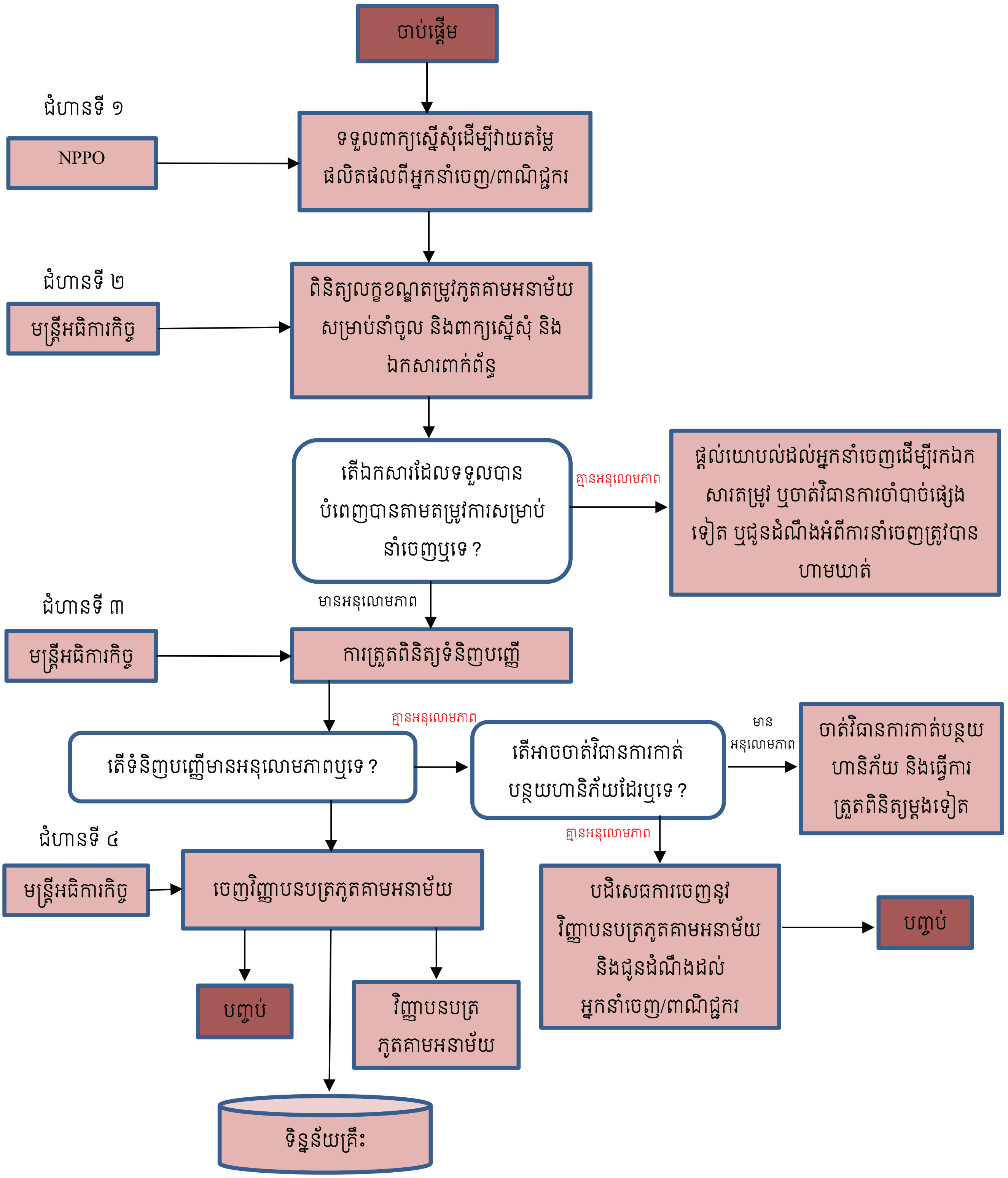

ឧបសម្ព័ន្ធទី ២៖ ការប្រកាសពន្ធគយ (កម្ពុជា)

បទប្បញ្ញត្តិយោង

- ប្រកាសលេខ ១៤៤៧ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី២៦ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៧ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុស្តីពីបទប្បញ្ញត្តិ និងនីតិវិធីស្តីពីការប្រកាសពន្ធគយ។
- សេចក្តីណែនាំលេខ ១៣០៨ អ.ន.គ.រ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៩ ស្តីពីនីតិវិធី និងការទទួលខុសត្រូវលម្អិតក្នុងការអនុវត្តមុខងារប្រកាសពន្ធគយ (ឯកសាររដ្ឋបាលគយតែមួយគត់-SAD) តាមរយៈវិធីសាស្ត្រអេឡិចត្រូនិក។

<u>នីតិវិធីការប្រកាសពន្ធគយក្នុងប្រព័ន្ធ ASYCUDA</u>

ការដាក់លិខិតប្រកាសពន្ធគយតាមអេឡិចត្រូនិក (ឯកសាររដ្ឋបាលគយតែមួយគត់-SAD) តាមរយៈប្រព័ន្ធដំណើរការពន្ធគយស្វ័យប្រវត្តិថ្មី ហៅថាប្រព័ន្ធស្វ័យប្រវត្តិកម្មលើទិន្នន័យគយ (ASYCUDA) អនុវត្តតាមដំណើរការតាមដ្យាក្រាម ASYCUDA ខាងក្រោម។

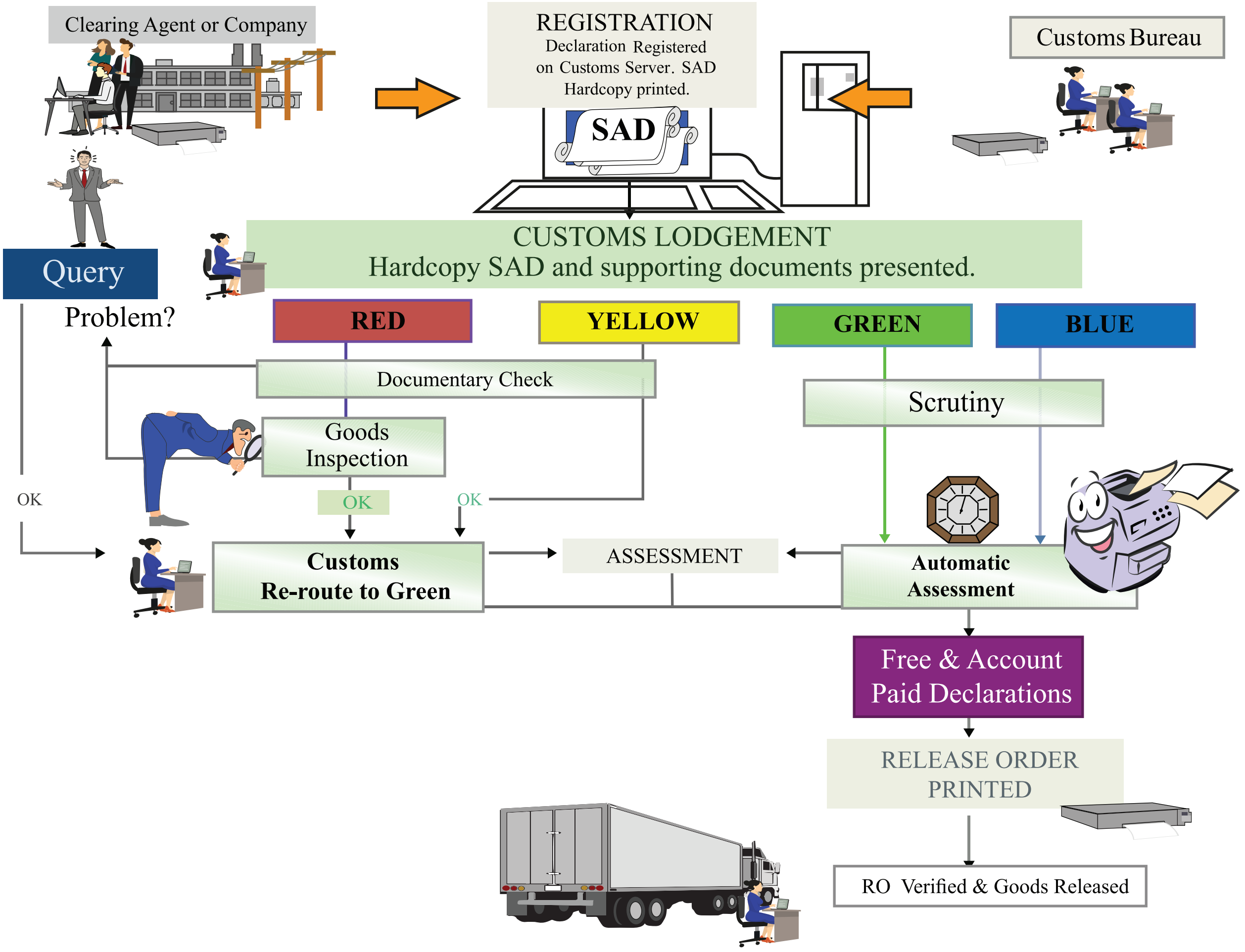

នីតិវិធីទូទៅដែលត្រូវអនុវត្តដោយអ្នកនាំចូល អ្នកនាំចេញ និងអ្នកតំណាងរបស់ពួកគេសម្រាប់ការដាក់ប្រកាសពន្ធគយតាមអេឡិចត្រូនិកត្រូវបានពិពណ៌នាដូចខាងក្រោម៖

១. ការរៀបចំ និងបោះពុម្ពឯកសារប្រកាសពន្ធគយ

ជើងសារគយ ឬអ្នករៀបចំពន្ធគយបញ្ចូលព័ត៌មានរបស់លិខិតប្រកាស SAD ដោយផ្ទាល់ទៅក្នុងប្រព័ន្ធASYCUDA។ កុំព្យូទ័រសម្រាប់ត្រួតពិនិត្យ និងផ្ទៀងផ្ទាត់ការប្រកាសពន្ធគយដោយមានឯកសារយោងនៅក្នុងប្រព័ន្ធ ហើយធ្វើការពិនិត្យមួយចំនួន។ ប្រព័ន្ធនេះអនុញ្ញាតឱ្យចុះបញ្ជីការប្រកាសពន្ធគយនៅពេល ដែលព័ត៌មានត្រូវបានបំពេញ និងមានសុពលភាព។ ការប្រកាសអំពីពន្ធគយដែលបានចុះបញ្ជីអាចត្រូវបានលុបចោលដោយមានការអនុញ្ញាតពី GDCE ហើយមានតែការប្រកាសពន្ធគយដែលបានចុះបញ្ជីប៉ុណ្ណោះ ដែលត្រូវបានចាត់ទុកថាជាឯកសារស្របច្បាប់។

បន្ទាប់ពីការចុះបញ្ជី ជើងសារគយ ឬអ្នកប្រកាសពន្ធត្រូវបោះពុម្ព និងចុះហត្ថលេខាលើលិខិតប្រកាស SAD ចំនួន ២ច្បាប់ ដែលភ្ជាប់ជាមួយឯកសារចាំបាច់ទាំងអស់ ហើយប្រគល់ទៅឱ្យមន្ត្រីគយដែលទទួលបន្ទុក។

ប្រព័ន្ធនេះនឹងជូនដំណឹងដោយស្វ័យប្រវត្តិដល់ជើងសារគយ ឬអ្នកប្រកាសពន្ធគយអំពីស្ថានភាពនៃដំណើរការប្រកាសពន្ធគយ។

២. ការដាក់ឯកសារប្រកាសពន្ធគយ

មន្ត្រីគយទទួលបន្ទុកផ្នែកត្រួតពិនិត្យផ្ទាល់នឹងពិនិត្យមើលឯកសារថតចម្លងលិខិតប្រកាស SAD ដែលបានចុះបញ្ជី និងឯកសារភ្ជាប់ជាមួយព័ត៌មាននៅក្នុងប្រព័ន្ធដើម្បីធានាថាលិខិតប្រកាស SAD ត្រូវបានបំពេញយ៉ាងត្រឹមត្រូវច្បាស់លាស់ និងអាចអានបាន និងចុះហត្ថលេខាដោយជើងសារគយ ឬអ្នកប្រកាសពន្ធ ហើយឯកសារចាំបាច់ទាំងអស់ត្រូវភ្ជាប់ជាមួយសំណៅដើមលិខិតប្រកាស SAD ដែលបានចុះបញ្ជី។
មន្ត្រីគយអាចមិនទទួលលិខិតប្រកាស SAD ណាមួយដែលមិនបានបំពេញតាមតម្រូវការខាងលើ។

៣. ជួរសម្រាប់ដំណើរការវិនិច្ឆ័យលិខិតប្រកាស SAD៖

នៅពេលដែលលិខិតប្រកាស SAD ត្រូវបានត្រួតពិនិត្យត្រឹមត្រូវ និងរួចរាល់ហើយ មន្ត្រីគយនឹងវាយតម្លៃលិខិតប្រកាស SAD ដោយប្រើប្រព័ន្ធដែលរៀបចំរួចជាស្រេចដោយប្រើលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យគ្រប់គ្រងហានិភ័យ។ ប្រព័ន្ធនេះនឹងកំណត់ជួរដំណើរការវិនិច្ឆ័យសម្រាប់ការប្រកាសពន្ធដូចខាងក្រោម៖

ជួរពណ៌ក្រហម៖ លិខិតប្រកាស SAD ត្រូវតែពិនិត្យពិច័យ (ពិនិត្យឯកសារយ៉ាងលម្អិត)។ ទំនិញត្រូវឆ្លងកាត់ការធ្វើអធិការកិច្ចមុនពេលបញ្ជូនលិខិតប្រកាស SAD ទៅជួរពណ៌បៃតង និងបានវាយតម្លៃដោយគយ។

ជួរពណ៌លឿង៖ លិខិតប្រកាស SAD ត្រូវតែពិនិត្យពិច័យ (ពិនិត្យឯកសារយ៉ាងលម្អិត) មុនពេលបញ្ជូនទៅជួរពណ៌បៃតង និងបានវាយតម្លៃដោយគយ។

ជួរពណ៌បៃតង៖ លិខិតប្រកាស SAD ត្រូវបានវាយតម្លៃដោយស្វ័យប្រវត្តិ ហើយឯកសារទូទាត់ត្រូវបានអនុម័ត។ ឯកសារប្រកាស SAD អាចជាកម្មវត្ថុនៃការធ្វើសវនកម្មក្រោយការទូទាត់ (Post-Clearance Audit)។

ជួរពណ៌ខៀវ៖ លិខិតប្រកាស SAD ក្នុងជួរនេះ ត្រូវបានអនុវត្តដូចគ្នាទៅនឹងជួរបៃតងដែរ ប៉ុន្តែមានបញ្ហាជាក់លាក់មួយចំនួន ដែលជាកម្មវត្ថុនៃការធ្វើសវនកម្មក្រោយការទូទាត់។

ប្រសិនបើការប្រកាសពន្ធគយស្ថិតនៅក្រោមជួរពណ៌ក្រហម និងពណ៌លឿង មន្ត្រីគយត្រូវផ្ទៀងផ្ទាត់លក្ខខណ្ឌ (ចំណុចខ្វះខាត)ដែលនាំឱ្យឯកសារប្រកាសត្រូវបានដាក់នៅក្នុងជួរទាំងពីរនេះ។ ប្រព័ន្ធនេះនឹងបង្ហាញនូវតម្រូវការពិសេសដូចជា អាជ្ញាប័ណ្ណនាំចូល ការយកសំណាក និងប្រវត្តិនៃការរត់ពន្ធជាដើម។

៤. កន្លែងសួរសំនួរ

ប្រសិនបើមានកំហុសមួយចំនួននៅក្នុងការបញ្ចូលទិន្នន័យ ឬភាពមិនប្រក្រតីណាមួយត្រូវបានរកឃើញក្នុងអំឡុងពេលពិនិត្យលិខិតប្រកាស SAD ដោយរូបសាស្ត្រនោះ ឯកសារនឹងត្រូវបញ្ជូនទៅកន្លែងសាកសួររបស់គយ (Customs Query Desk)។ ដើងសារគយ ឬអ្នកប្រកាសពន្ធគយនឹងត្រូវបានជូនដំណឹងអំពីស្ថានភាពលិខិតប្រកាស SAD របស់ខ្លួនដែលត្រូវបានផ្លាស់ប្តូរទៅកាន់កន្លែងសាកសួរ និងមូលហេតុនៃការសួរសំនួរ។

នៅពេលទទួលបានការជូនដំណឹង ដើងសារគយ/អ្នកប្រកាសត្រូវចូលទៅកាន់កន្លែងសួរសំនួររបស់គយ។ ប្រសិនបើមានការកែសម្រួលលិខិតប្រកាស SAD ណាមួយត្រូវបានស្នើឡើង មន្ត្រីគយទទួលបន្ទុកកន្លែងសួរសំនួរ និងពិភាក្សាជាមួយដើងសារគយ/អ្នកប្រកាស។ ប្រសិនបើមិនមានការព្រមព្រៀងទេ មន្ត្រីគយនឹងរៀបចំរបាយការណ៍ ឬកំណត់ត្រាទៅ GDCE ដើម្បីចាត់ការបន្ត។

នៅពេលដែលសកម្មភាពខាងលើត្រូវបានបំពេញ ហើយមានការព្រមព្រៀងគ្នានៅនឹងកន្លែង មន្ត្រីគយនឹងចុះហត្ថលេខាលើលិខិតប្រកាស SAD បន្ទាប់មកធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពលើអធិការកិច្ចដោយផ្អែកលើលទ្ធផលនៃការធ្វើអធិការកិច្ច និងការព្រមព្រៀងនៅកន្លែងសួរសំនួររបស់គយ ឬតាមសេចក្តីសម្រេចរបស់ GDCE ។ បន្ទាប់មកលិខិតប្រកាស SAD នឹងត្រូវបញ្ជូនទៅជួរបៃតង។

៥. ការស្កេនកុងតេន័រ

ការស្កេនកុងតេន័រត្រូវបានធ្វើឡើងដោយឯករាជ្យផ្សេងពីដំណើរការប្រកាសលិខិត SAD ។ ប្រព័ន្ធសម្រាប់ដំណើរការស្កេនកុងតេន័រមាននៅក្នុងការិយាល័យស្កេន (Scanning Office) ដែលអាចឱ្យមន្ត្រីទទួលបន្ទុកស្កេនធ្វើការប្រៀបធៀបទំនិញដែលបានប្រកាសនៅលើលិខិតប្រកាស SAD ជាមួយនឹងទំនិញដែលរកឃើញនៅលើរូបភាព/ព័ត៌មានដែលបានស្កេន។

ភាពមិនប្រក្រតីណាមួយដែលបានរកឃើញគួរតែត្រូវបានកត់ត្រាទុកនៅក្នុងទម្រង់ច្បាប់អធិការកិច្ច (Inspection Act Form) ដោយមន្ត្រីគយ។

៦. ការជូនដំណឹងអំពីការវាយតម្លៃ

នៅពេលលិខិតប្រកាស SAD ត្រូវបានវាយតម្លៃដោយ ASYCUDA រួចហើយ ប្រព័ន្ធនេះនឹងជូនដំណឹងអំពីចំនួនទឹកប្រាក់ត្រូវបង់ពន្ធ និងថ្លៃឈ្នួលដែលត្រូវបង់ទៅឱ្យដើងសារគយ ឬអ្នកប្រកាសពន្ធគយ។ សេចក្តីជូនដំណឹងអំពីការវាយតម្លៃនឹងត្រូវប្រើប្រាស់ជាឯកសារយោងសម្រាប់ការបង់ពន្ធអាករ ពន្ធ និងថ្លៃឈ្នួល។

៧. គណនេយ្យ

ពន្ធអាករ ពន្ធ និងថ្លៃឈ្នួលត្រូវបង់ស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិជាធរមាន។ ប្រសិនបើការទូទាត់ត្រូវបានធ្វើឡើងតាមរយៈធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ឬស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុដែលមានការអនុញ្ញាត វិក្កយបត្រដែលចេញដោយស្ថាប័នទាំងនេះនឹងត្រូវបញ្ជូនទៅគយ ហើយប្រព័ន្ធនឹងចេញវិក្កយប័ត្រគយត្រឡប់មកវិញ។

៨. ការបញ្ចេញទំនិញ

បន្ទាប់ពីការបង់ពន្ធអាករ ពន្ធ និងថ្លៃសេវាគយនឹងចេញលិខិតអនុញ្ញាតបញ្ចេញទំនិញ ដែលមានលម្អិតអំពីចំនួនពន្ធអាករ ពន្ធ និងកម្រៃនានាដែលទាក់ទងនឹងការប្រកាស។ លិខិតនេះត្រូវបានប្រើដើម្បីបញ្ចេញទំនិញពីគយ។

៩ .ការធ្វើសវនកម្មក្រោយការទូទាត់ (PCA)

លិខិតប្រកាស SAD ទាំងឡាយដែលដំណើរការក្រោមដួរពណ៌ខៀវ និងបៃតង គឺជាកម្មវត្ថុនៃការធ្វើសវនកម្មក្រោយការទូទាត់។

អ្នកប្រើប្រាស់ស្របច្បាប់នៃលិខិតប្រកាស SAD

- នីតិបុគ្គល ឬក្រុមហ៊ុនស្របច្បាប់ ដែលមានវិញ្ញាបនបត្រអាករលើតម្លៃបន្ថែម
- ម្ចាស់ទំនិញ ឬអ្នកតំណាង
- ជើងសារគយទទួលស្គាល់ដោយគយ
- និយោជិករបស់ក្រុមហ៊ុនត្រូវបានអនុញ្ញាតដោយស្របច្បាប់។

ឯកសារចាំបាច់សម្រាប់ការប្រកាសពន្ធគយ

ឯកសារដែលត្រូវភ្ជាប់ជាមួយលិខិតប្រកាស SAD ៖

- វិក្កយបត្រ និងបញ្ជីវេចខ្ចប់

ប្រសិនបើចាំបាច់

- ឯកសារលម្អិតអំពីការដឹកជញ្ជូន (កប៉ាល់ ទំនិញ....)
- អាជ្ញាប័ណ្ណ
- លិខិតអនុញ្ញាត
- វិញ្ញាបនបត្របញ្ជាក់ប្រភពដើម
- វិញ្ញាបនបត្រជានារ៉ាប់រង និង
- ឯកសារពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត។

ទំនួលខុសត្រូវរបស់ជើងសារគយ/អ្នកប្រកាសនៅក្នុងការប្រកាសគយ

ជើងសារគយ/អ្នកប្រកាសគួរទទួលខុសត្រូវអនុវត្តដូចខាងក្រោមៈ

- អ្នកប្រកាសគួរបញ្ចូលទិន្នន័យស្តីពីការប្រកាសពន្ធគយរួមទាំងកំណត់ត្រាវាយតម្លៃរហូតដល់ការចុះបញ្ជី។
- នៅពេលបញ្ចប់ការបញ្ចូលទិន្នន័យស្តីពីការប្រកាសពន្ធគយ អ្នកប្រកាសនឹងត្រូវផ្ទៀងផ្ទាត់ ហើយបន្ទាប់មកចុះបញ្ជីប្រកាសពន្ធគយ ប្រសិនបើគ្មានកំហុស ឬបន្ទាប់ពីកែកំហុស។ បន្ទាប់ពីចុះបញ្ជីប្រព័ន្ធ ASYCUDA នឹងផ្តល់លេខចុះបញ្ជី និងកាលបរិច្ឆេទដោយស្វ័យប្រវត្តិ។
- អ្នកប្រកាសត្រូវបោះពុម្ពសេចក្តីប្រកាសពន្ធគយ និងលិខិតកំណត់តម្លៃគយចំនួន ២ ច្បាប់ (ក្នុងករណីចាំបាច់) លើក្រដាស A4 (**កំណត់ចំណាំ៖** សេចក្តីប្រកាសពន្ធគយអាចបោះពុម្ពបន្ទាប់ពីចុះបញ្ជី)។
- ការប្រកាសពន្ធគយ ដែលបានភ្ជាប់ជាមួយឯកសារចាំបាច់ត្រូវដាក់ជូនមន្ត្រីគយទទួលបន្ទុកត្រួតពិនិត្យផ្ទាល់ អ្នកប្រកាសត្រូវចុះហត្ថលេខាលើការប្រកាសពន្ធគយនៅចំពោះមុខមន្ត្រីគយ។

- ក្នុងករណីដែលមន្ត្រីគយទទួលបន្ទុកការត្រួតពិនិត្យមិនទទួលយកការប្រកាសរបស់គយ អ្នកប្រកាសត្រូវទាក់ទងមន្ត្រីនៅកន្លែងសួរសំនួររបស់គយ (Query Desk)។
- ប្រសិនបើមានមន្ត្រីទទួលបន្ទុកត្រួតពិនិត្យទំនិញ អ្នកប្រកាសត្រូវយកច្បាប់ចម្លងលិខិតប្រកាសពន្ធគយទៅបង្ហាញមន្ត្រីគយ ដែលទទួលបន្ទុកត្រួតពិនិត្យ ដើម្បីបញ្ចេញទំនិញដែលនៅក្នុងការប្រកាសពន្ធគយពីការត្រួតពិនិត្យ។
- ប្រសិនបើចាំបាច់ត្រូវស្កេន អ្នកប្រកាសត្រូវយកច្បាប់ចម្លងនៃសេចក្តីប្រកាសពន្ធគយទៅអង្គភាពគយទទួលបន្ទុកត្រួតពិនិត្យកុងតេន័រ។
- ប្រសិនបើមានតម្រូវការធ្វើអធិការកិច្ចបែបរូបសាស្ត្រលើទំនិញ អ្នកប្រកាសពន្ធត្រូវទាក់ទងប្រធានត្រួតពិនិត្យសម្រាប់ការធ្វើអធិការកិច្ចទំនិញ។
- ប្រសិនបើត្រូវការព័ត៌មានបន្ថែមពីមន្ត្រីគយ អ្នកប្រកាសពន្ធត្រូវទៅកន្លែងសួរសំនួររបស់គយ (Query desk)
- ប្រសិនបើការទូទាត់ត្រូវបានធ្វើឡើងតាមរយៈប្រព័ន្ធធនាគារ អ្នកប្រកាសគួរតែផ្តល់វិក្កយបត្រធនាគារដល់មន្ត្រីគយទទួលបន្ទុកផ្នែកគណនេយ្យ ដើម្បីបញ្ជាក់ការទូទាត់ប្រាក់នៅក្នុងប្រព័ន្ធ ASYCUDA។
- ប្រសិនបើការទូទាត់ប្រាក់ត្រូវបានធ្វើឡើងជាសាច់ប្រាក់/មូលប្បទានប័ត្រ អ្នកប្រកាសពន្ធគួរផ្តល់ជាសាច់ប្រាក់/មូលប្បទានប័ត្រទៅមន្ត្រីគយទទួលបន្ទុកគណនេយ្យ ដើម្បីបញ្ជាក់ការទូទាត់ប្រាក់នៅក្នុងប្រព័ន្ធ ASYCUDA
- បន្ទាប់ពីការបង់ពន្ធ ឬក្នុងករណីទំនិញត្រូវបានប្រកាសនៅក្រោមការទូទាត់ប្រាក់ជាមុន អ្នកប្រកាសនឹងទទួលបានបង្កាន់ដៃគយពីអ្នកគិតលុយ ហើយបន្ទាប់មកបង្កាន់ដៃគយលើយានយន្ត (ប្រសិនបើមាន) និងលិខិតអនុញ្ញាតបញ្ចេញទំនិញពីប្រធានគណនេយ្យ។
- អ្នកប្រកាសត្រូវយកកំណត់ហេតុដឹកជញ្ជូនពីមន្ត្រីគយទទួលបន្ទុកឃ្លាំង ឬតំបន់គយ បន្ទាប់មកយកទំនិញ ចេញ
- ក្នុងករណីមានការយល់ព្រម និងការអនុញ្ញាតឱ្យដកពន្ធ និងអាករទាំងអស់ ឬផ្នែកខ្លះមកវិញ អ្នកប្រកាសត្រូវយកឯកសារចាំបាច់នានារួមមាន សេចក្តីសម្រេចរបស់អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ការប្រកាសពន្ធគយ វិក្កយបត្រគយ វិក្កយបត្រ។ល។ ទៅកាន់គណនេយ្យករ និងអ្នកគិតលុយ ដើម្បីបញ្ជាក់ការដកពន្ធអាករ និងពន្ធមកវិញពីប្រព័ន្ធ ASYCUDA។

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
Kingdom of Cambodia
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ
Nation Religion King

អគ្គនាយកដ្ឋានគយនិងរដ្ឋាករកម្ពុជា
General Department of Customs and Excise

ចំណាំបញ្ចេញទំនិញពីគយ
CARGO RELEASE NOTE

ការិយាល័យដាក់ប្រតិវេទន៍ Customs Office of Lodgment: KPC11 Trorpeang Plong CEO

បញ្ជិកាប្រតិវេទន៍គយ Customs Registration:
លេខ No.: E 652 កាលបរិច្ឆេទ Date: 30/06/2020
បង្កាន់ដៃពន្ធលេខ Receipt No.:
R 1928 30/06/2020
សរុបមុខទំនិញ Total No. of Items: 1
ទីតាំងនៃទំនិញ Location of Goods: CCA

អ្នកនាំចូលឬអ្នកនាំចេញ Importer/Exporter: K009901805837
YQL (CAMBODIA) INVESTMENT CO., LTD.
#40 St. 04 Phum Banla Sa'et Sangkat
ប្រតិវេទក Declarant: K009901805837
YQL (CAMBODIA) INVESTMENT CO., LTD.
កញ្ចប់សរុប Total No. of Pkgs: 1,540
ទម្ងន់ដុលសរុប Total Gross Weight: 23100.00

ឈ្មោះនិងជើងនាវា Name & Voyage of Vessel:

មុខទំនិញទី Item No.	បរិយាយមុខទំនិញ Description of Goods	ទម្ងន់ដុលសរុប Gross Weight	ចំនួននិងប្រភេទកញ្ចប់ Number & Type of Packages	ចំនួននិងលេខកុងតឺន័រ បើមាន Container No, if any
1	FRESH BANANAS	23,100.00	1,540 BX	See Attached Doc.

ថ្ងៃទី DD 30 ខែ MM 06 ឆ្នាំ YY 2020
ប្រធានការិយាល័យដាក់ប្រតិវេទន៍គយ
Chief of Customs Office of Lodgment

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
Kingdom of Cambodia
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ
Nation Religion King

អគ្គនាយកដ្ឋានគយនិងរដ្ឋាករកម្ពុជា
General Department of Customs and Excise

លេខ និងកាលបរិច្ឆេទ No. & Date
2020 R 1928 30/06/2020

បង្កាន់ដៃបង់ប្រាក់
PAYMENT RECEIPT

ទីតាំងគយ/សាខា/ការិយាល័យដាក់ប្រតិវេទន៍ Lodgment Office: KPC11 Tropeang Plong CEO

ប្រតិវេទករ Declarant : K009901805837 YQL (CAMBODIA) INVESTMENT CO., LTD.

អ្នកនាំចូលឬអ្នកនាំចេញ Importer/Exporter: K009901805837 YQL (CAMBODIA) INVESTMENT CO., LTD.

លេខយោងប្រតិវេទករ Declarant Reference		បញ្ជិកាប្រតិវេទន៍គយ Customs Registration			ប្រភេទ Type	ទឹកប្រាក់ Amount
ឆ្នាំ Year	លេខ No.	ឆ្នាំ Year		លេខ No.		
2020	YQ040/20	2020	E	652[illegible]	EX 1	0

កម្រៃសេវាគយ Fees		យោង Reference	ទឹកប្រាក់ Amount
សរុបកម្រៃសេវាគយ Total Amount for Fees:			0

កម្រៃមិនមែនសារពើពន្ធ Non-Tax		យោង Reference	ទឹកប្រាក់ Amount
CDF	Customs Declaration Fee	Prakas 1608 MEF Dated 21/12/2018	15,000
PFC	CPF 20F	Prakas 1608 MEF Dated 21/12/2018	60,000
សរុបកម្រៃមិនមែនសារពើពន្ធ Total Amount for Non-Tax Fees:			75,000

មធ្យោបាយទូទាត់ Means of Payment		យោង Reference	ធនាគារ Bank	ទឹកប្រាក់ Amount
10	In cash			75,000
សរុបប្រាក់ពន្ធនិងកម្រៃ Grand Total:				75,000

បេឡាករ Cashier

SENG WANNACRITH

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ពាក្យស្នើសុំ

ខ្ញុំបាទឈ្មោះ FAN JIANQIANG កាន់លិខិតឆ្លងដែនលេខ EH4447297 និងជាតំណាងក្រុមហ៊ុនឈ្មោះ [illegible] (ខេមបូឌា) [illegible] ស្ថិតនៅ ភូមិ[illegible] សង្កាត់[illegible] ខណ្ឌ[illegible] រាជធានីភ្នំពេញ ។

សូមគោរពជូន

លោកប្រធានការិយាល័យគយនិងរដ្ឋាករ[illegible]

កម្មវត្ថុ៖ សំណើសុំអនុញ្ញាតនាំចេញផ្លែចេកស្រស់(Fresh Bananas) ចំនួន ១,៥៤០ CTNS មានទម្ងន់សុទ្ធ ២១,៨៦០.០០ គីឡូក្រាម និងទម្ងន់សរុប ២៣,១០០.០០ គីឡូក្រាម ដែលមានតម្លៃ USD ៤,៥១៤.០០ តាមរយៈច្រកអន្តរជាតិ[illegible]ឆ្ពោះទៅកាន់ប្រទេសចិន។

យោង៖ - វិក័យប័ត្រពាណិជ្ជកម្មលេខ៖ YQL-0017 ចុះថ្ងៃទី 30-06-2020
- បញ្ជីវេចខ្ចប់លេខ៖ YQL-0017 ចុះថ្ងៃទី 30-06-2020
- ប័ណ្ណប៉ាតង់លេខ៖ PTM2020031582 អពន ចុះថ្ងៃទី 04-03-2020
- វិញ្ញាបនបត្រចុះបញ្ជីអាករលេខ៖ VATM2019071691 អពន ចុះថ្ងៃទី 30-07-2019
- វិញ្ញាបនបត្រលេខ៖ MOC-38425951 ពណ.ចបក ចុះថ្ងៃទី 05-11-2018

សេចក្តីដូចបានជម្រាបជូនខាងកម្មវត្ថុ និងយោងខាងលើនេះ យើងខ្ញុំសូមជម្រាបជូនលោក **ប្រធានការិយាល័យគយនិងរដ្ឋាករ[illegible]** មេត្តាជ្រាបថា៖ ផ្លែចេកស្រស់ (Fresh Bananas) ដែលក្រុមហ៊ុនរបស់យើងខ្ញុំ ស្នើសុំនាំចេញនេះបានផលិតនៅក្នុងខេត្តកំពង់ចាម ហើយពេលនេះមានតម្រូវការរបស់ទីផ្សារប្រទេសចិន។ ក្រុមហ៊ុនយើងខ្ញុំ សូមធានាថាផ្លែចេកស្រស់ (Fresh Bananas) ដែលក្រុមហ៊ុនរបស់យើងខ្ញុំស្នើសុំនាំចេញខាងលើនេះ ពិតជាត្រឹមត្រូវពិតមែនមានគុណភាពល្អ គ្មានជាតិដែលប៉ះពាល់ ឬគ្រោះថ្នាក់ដល់សុខភាព សាធារណៈ មនុស្ស សត្វ និងរុក្ខជាតិ ឬប៉ះពាល់ដល់បរិស្ថាន ឬច្បាប់ណាមួយរបស់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបានហាមឃាត់ និងប្រទេសដែលត្រូវនាំចូលហាមឃាត់ឡើយ។ ប្រសិនបើមានទំនិញណាហាមឃាត់ ឬមិនត្រូវតាមការប្រកាសខាងលើនេះ ក្រុមហ៊ុនយើងខ្ញុំយល់ព្រមទទួលនូវការដាក់វិន័យ និងផ្តន្ទាទោសតាមច្បាប់ជាធរមាន។

អាស្រ័យដូចបានជម្រាបជូនខាងលើនេះ សូមលោក **ប្រធានការិយាល័យគយនិងរដ្ឋាករ[illegible]** មេត្តាពិនិត្យ និងអនុញ្ញាតអោយក្រុមហ៊ុនយើងខ្ញុំទទួលបានការនាំចេញទៅកាន់ប្រទេសចិន ដោយក្តីអនុគ្រោះ។

សូមលោក **ប្រធានការិយាល័យគយនិងរដ្ឋាករ[illegible]** មេត្តាទទួលនូវការគោរពដ៏ជ្រាលជ្រៅបំផុតពីខ្ញុំបាទ

[illegible]

ថ្ងៃអង្គារ ១០កើត ខែភទ្របទ ឆ្នាំជូត ទោស័ក ព.ស២៥៦៤
ភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី៣០ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២០

KINGDOM OF CAMBODIA

FAN JIANQIANG

ឡេង សុមណ្ណារ៉ា

KINGDOM OF CAMBODIA
SINGLE ADMINSTRATIVE DOCUMENT

CUSTOMS DECLARATION

A OFFICE OF LODGEMENT
Office Code: KPC11
Trorpeang Plong CEO
Manifest
Customs Registration:
Number: E 652
Date: 30/06/2020

BLUE

Copy 1

1 TYPE OF DECLARATION: EX
3 Forms: 1
4 xxxxx
5 Items: 1
6 Total Packages: 1,540
7 Declarant Reference number: 2020 YQ040/20

2 Exporter/Consignor — Code K009901805837
YQL (CAMBODIA) INVESTMENT CO., LTD.
#40 St. 04 Phum Banla Sa'et Sangkat
Kmounh Khan Sen Sok Phnom Penh
Cambodia

8 Importer/Consignee — Code
DALIAN RUIHUA EVERFRESH TRADE CO.,LTD.
ADD: NANSHAN1910 HOUSE E14, NO.124 QIQI STREET
ZHONGSHAN DISTRICT DALIAN, CHINA.

9 Occasional Consignee/Exporter
Name:
ID:
Address:

បានឧទ្ទូល
ថ្ងៃទី៣០.ខែ០៦...ឆ្នាំ២០២០..ម៉ោង.14:28

10 Country LC/FD	11 xxx		13 Pre-arrival
VN	xxx		0

14 Declarant/Representative — Code K009901805837
YQL (CAMBODIA) INVESTMENT CO., LTD.
#40 St. 04 Phum Banla Sa'et Sangkat
Kmounh Khan Sen Sok Phnom Penh

15 Country of Export: Cambodia
15 C.E.: a KH, Code b
17 C.D.: a CN, Code b
16 Country of Origin: Cambodia
17 Country of Destination: China

18 Ident. and Nat. of MOT at Arrival / Departure: TRUCK: 51C-11764 VN
19 Ctr.: yes
20 Delivery Terms: FOB Trorpeang Plong
21 Ident. and Nat. of MOT Crossing the Border: TRUCK: 51C-11764 VN
22 Cur. & Tot. Invoice Amount: USD 8,514.00
23 Exch. rate: 4,093.0000
24 Nature of Transactions: 1 0

25 Mode Transport at Border: 3
26 Inland Mode Transport: 3
27 Place of Loading/Discharge: KHKPC KAMPONG CHAM
28 Bank Code
Terms of Payment:
Bank Name:
Branch:
File No:
29 Office of Entry/Exit: KPC11 Trorpeang Plong CEO
30 Location of Goods: CCA

31 DESCRIPTION OF GOODS

Marks Packages
a)
b)
Number & Type: 1,540 BX Box
Containers Identifier
Goods Description as Per Tariff: - - Other
Commercial Description: FRESH BANANAS

32 Item No: 1
33 Commodity Code: 08039090 00
34 C.O. Code: a KH b
35 Gross Mass (kg): 23,100.00
36 Preference
37 Procedure: 1000 000
38 Net Mass (kg): 21,560.00
39 xxxxx
40 Transport Doc / Previous Declaration: YQL-0017
S/I.
41 Supplementary units
42 Item Price: 8,514.00
43 Valuation Method: 9

44 ADD. INFO

License No:
DV:
DQ:
Value Details: 0-0
A.I. Code
45 Adjustment: 1.0000
Attached Doc:
CHAMNAR OFFICE: (30-06-2020)
INV+PL:YQL-0017 (30-06-2020)
46 Customs value: 34,847,802
Other Info:

47 CALCUL OF TAXES

Type	Tax base	Rate	Amount	MP
ETO	34,847,802	0.00	0	1
		Total	0	1

48 Deferred payment
49 Identification of Warehouse

B ACCOUNTING DETAILS
Mode of Payment : CASH
Assessment No : — Date 30 JUN 2020
Receipt No : — Date 30 JUN 2020
Guarantee : 0 KHR Date
Total Fees : 15,000 KHR
Total Declaration: 15,000 KHR

50 Principal — No: — Signature:
C OFFICE OF DEPARTURE

51
country

52 Guarantee Not Valid
Code
53 Office of Destination (and Country)

D CONTROL BY OFFICE OF DESTINATION
Stamp:
Result:
Signature:

54 Place and date
Signature and Name of Declarant Representative
ZHAO YANG

បញ្ជីកុងតឺន័រ
LIST OF CONTAINERS

ការិយាល័យដាក់ប្រតិវេទន៍ Customs Office of Lodgment : KPC11 Tropeang Plong CEO

បញ្ជិកាប្រតិវេទន៍គយ Customs Registration:

លេខ No.: E 652 កាលបរិច្ឆេទ Date : 30/06/2020

សរុបមុខទំនិញ Total No. of Items: 1

ទីតាំងនៃទំនិញ Location of Goods: CCA

ទម្ងន់ទាំងស្រុងសរុប Total Gross Weight: 23,100

អ្នកនាំចូលឬអ្នកនាំចេញ Importer/Exporter: DALIAN RUIHUA EVERFRESH TRADE CO.,LTD. ADD: NANSHAN1910 HOUSE E14, NO.124 QIQI STREET

ប្រតិវេទក Declarant: K00990180583 YQL (CAMBODIA) INVESTMENT CO., LTD.

កញ្ចប់សរុប Total No. of Pkgs: 1,540

សរុបចំនួនកុងតឺន័រ Total No. of Containers: 1

ឈ្មោះនិងជើងនាវា Name & Voyage of Vessel:

មុខទំនិញទី Item No.	លេខកុងតឺន័រ Container No.	បរិយាយមុខទំនិញ Description of Goods	ចំនួននិងប្រភេទកញ្ចប់ Number & Type of Packages	ប្រភេទ Type	ទម្ងន់មុខទំនិញ Item Weight
1	GESU9531240	FRESH BANANAS	1,540 BX	40RF F	23,100.00

ថ្ងៃទី DD 30 ខែ MM 06 ឆ្នាំ YY 2020

ហត្ថលេខានិងឈ្មោះប្រតិវេទក / អ្នកតំណាង
Signature and Name of Declarant / Representative

ZHAO YANG

Page # 1

YQL(CAMBODIA)INVESTMENT CO.,LTD.
#40, st04, Phum Banla sa'et Sangkat Kmounh Khan Sen Sok, Phnom Penh City, Cambodia.
TEL:+855-718035039
cilis@126.com

COMMERCIAL INVOICE

Invoice Number: YQL-0017
Date: 30-Jun-20

Consignee: DALIAN RUIHUA EVERFRESH TRADE CO.,LTD
Address : NANSHAN1910 HOUSE E14 , NO.124 QIQI STREET ZHONGSHAN DISTRICT , DALIAN,CHINA

Notify Party: *****Same as consignee*****

Shipper/Exporter: YQL (CAMBODIA) INVESTMENT CO.,LTD.
Address:#40 , st04 , Phum Banla sa'et Sangkat Kmounh Khan Sen Sok , Phnom Penh city, Cambodia.

Seller: YQL (CAMBODIA) INVESTMENT CO.,LTD.
Address:#40 , st04 , Phum Banla sa'et Sangkat Kmounh Khan Sen Sok , Phnom Penh City, Cambodia.

COMMODITY	FRESH BANANAS	
BRAND/S	YQL	
TRANSPORT DETAILS:		
Destination	DALIAN,CHINA	LOADING AT:
Carrier	CMA	FROM: Kampong Cham Province, Cambodia. Trucking
Vessel /VOY	LORRAINE 20006N	Ho Chi Minh ,Vietnam
ETD	7/3/2020	BY Sea to : Dalian, China

CONTAINER NUMBERS/SEAL NUMBERS	Classification	Quantity (Cartons)	NET WEIGHT (14kg/Carton)	FOB HO CHI MINH UNIT PRICE (USD/Carton)	TOTAL AMOUNT (USD)
GESU9531240/K8514205	CLASS A789	44	616	$6.50	$286.00
	CLASS B458	200	2800	$5.50	$1,100.00
	CLASS CL	1296	18144	$5.50	$7,128.00
TOTAL FOB HO CHI MINH PORT		1540	21560		$8,514.00

TOTAL AMOUNT IN WORDS: US DOLLAR EIGHT THOUSAND FIVE HUNDRED AND FOURTEEN ONLY.

Certified true and correct
YQL (CAMBODIA) INVESTMENT CO.,LTD.

KINGDOM OF CAMBODIA

YQL(CAMBODIA)INVESTMENT CO.,LTD.
#40，st04，Phum Banla sa'et Sangkat Kmounh Khan Sen Sok，Phnom Penh City, Cambodia.
TEL:+855-718035039
cilis@126.com

PACKING LIST

SERIES NO. YQL-0017
DATE. 30-Jun-20

Consignee: DALIAN RUIHUA EVERFRESH TRADE CO.,LTD
Address : NANSHAN1910 HOUSE E14 , NO.124 QIQI STREET ZHONGSHAN DISTRICT , DALIAN,CHINA

Notify Party: *****Same as consignee*****

Shipper/Exporter: YQL (CAMBODIA) INVESTMENT CO.,LTD.
Address:#40 , st04 , Phum Banla sa'et Sangkat Kmounh Khan Sen Sok , Phnom Penh city, Cambodia.

Seller: YQL (CAMBODIA) INVESTMENT CO.,LTD.
Address:#40 , st04 , Phum Banla sa'et Sangkat Kmounh Khan Sen Sok , Phnom Penh City, Cambodia.

TRANSPORT DETAILS:		LOADING AT:
Destination	DALIAN,CHINA	FROM: Kampong Cham Province, Cambodia, Trucking
Carrier	CMA	Ho Chi Minh ,Vietnam
Vessel /VOY	LORRAINE 2000BN	BY Sea to : Dalian, China

COMMODITY FRESH BANANAS
BRAND/S YQL

CONTAINER NUMBERS/SEAL NUMBERS	Classification	Quantity (Cartons)	NET WEIGHT (14kg/Carton)	GROSS WEIGHT (15kg/Carton)
GESU9531240/K8614205	CLASS A789	44	616	660.00
	CLASS B456	200	2800	3000.00
	CLASS CL	1296	18144	19440.00
GRAND TOTAL		1540	21560	23100.00

PACKING DETAILS/SAY: FRESH BANANAS

Certified true and correct.
YQL (CAMBODIA) INVESTMENT CO.,LTD.

KINGDOM OF CAMBODIA

YQL(CAMBODIA)INVESTMENT CO.,LTD.
#40, st04, Phum Banla sa'et Sangkat Kmounh Khan Sen Sok, Phnom Penh City, Cambodia.
TEL:+855-718035039
cilis@126.com

BILL OF TRUCKING

Document Date: 30-Jun-20

Bill of Trucking No : YQL-0017

Place of Loading: Kampong Cham Province, Cambodia

Shipper/Exporter: YQL (CAMBODIA) INVESTMENT CO.,LTD.

Address:#40 , st04 , Phum Banla sa'et Sangkat Kmounh Khan Sen Sok , Phnom Penh city, Cambodia.

Consignee: DALIAN RUIHUA EVERFRESH TRADE CO.,LTD

Address : NANSHAN1910 HOUSE E14 , NO.124 QIQI STREET ZHONGSHAN DISTRICT , DALIAN,CHINA

ORIGIN	CAMBODIA	Port of discharge: TRAPANG THLONG BORDER CHECK POINT,VIETNAM		
FROM	KAMPONG CHAM,CAMBODIA	TO: Ho Chi Minh City,Viet Nam		
MARKING	DESCRIPTION OF GOODS	QTY (Boxes)	Net Weight (14kgs)	Gross Weight (15kgs)
FRESH BANANA (HS code : 0803.90.00)				
Packing:14kg/box net		1540	21560	23100.00
TOTAL:		1540	21560	23100.00
IN WORDS	From Kampong Cham,Cambodia to Vietnam By Truck			
Contract No.:	YQL-0017			
Invoice No.:	YQL-0017			
Vehicle No.:	GESU9531240/K8614205			

Certified true and correct
YQL (CAMBODIA) INVESTMENT CO.,LTD.

ឧបសម្ព័ន្ធទី ៤៖ ទីភ្នាក់ងាររដ្ឋាភិបាល ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និងភាគីពាក់ព័ន្ធនានា [15]

អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្មនៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ (MAFF) បានដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការជំរុញការនាំចេញផ្លែមៀនប៉ៃលិននៅកម្ពុជា។ នៅក្រោមអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម **នាយកដ្ឋានសាកវប្បកម្ម** បានបង្កើតគោលនយោបាយសាកវប្បកម្មក្នុងគោលបំណងជួយគាំទ្រ និងលើកកម្ពស់អនុវិស័យ។ អគ្គនាយកកសិកម្មគាំទ្រដល់អនុវិស័យនេះតាមរយៈការផ្តល់ការបណ្តុះបណ្តាលជំនាញបច្ចេកទេសរួមទាំងការលើកកម្ពស់ស្តង់ដារផលិតផល ដែលមានសុវត្ថិភាព (GAP និង សរីរាង្គ) និងភ្ជាប់អ្នកផលិតទៅទីផ្សារ។ **នាយកដ្ឋានការពារដំណាំ អនាម័យ និងភូតគាមអនាម័យ (ន.ក.អ.ភ)** គឺជាអង្គភាពដែលមានការពាក់ព័ន្ធសំខាន់សម្រាប់ការនាំចេញកសិផល តាមរយៈតួនាទីរបស់ខ្លួនក្នុងការគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យសមាសភាពចង្រៃ និងធ្វើអធិការកិច្ចចម្ការ ដើម្បីចេញវិញ្ញាបនបត្រភូតគាមអនាម័យ (SPS) ដល់ក្រុមហ៊ុននាំចេញ។

នៅក្រោមក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម (MoC) នាយកដ្ឋាន/អង្គភាពពាក់ព័ន្ធរួមមាន៖

- **វិទ្យាស្ថានបណ្តុះបណ្តាល និងស្រាវជ្រាវពាណិជ្ជកម្ម (TTRI)** (ក្រោមអគ្គនាយកដ្ឋានពាណិជ្ជកម្មក្នុងស្រុក) ផ្តល់ការកសាងសមត្ថភាពដល់មន្ត្រីរដ្ឋាភិបាល និងវិស័យឯកជនពាក់ព័ន្ធនឹងកិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្ម ការចរចាពាណិជ្ជកម្មសម្រាប់វិស័យកសិកម្ម និងមិនមែនកសិកម្ម (សរុប ១៦ ច្បាប់) វគ្គបណ្តុះបណ្តាលផ្សេងទៀតតាមការស្នើសុំរបស់សហគ្រាសធុនតូច និងមធ្យម (រួមមាននីតិវិធីនាំចេញ ការស្រាវជ្រាវទីផ្សារ គយ សហគ្រិនភាព ពិព័រណ៍ ផលិតកម្ម និងការចុះបញ្ជីជាដើម) ការស្រាវជ្រាវ (ខ្សែច្រវ៉ាក់តម្លៃមៀនប៉ៃលិននៅឆ្នាំ២០១៦) និងមានគម្រោងបង្កើតមជ្ឈមណ្ឌលព័ត៌មានពាណិជ្ជកម្ម ដែលរួមមានតារាងព័ត៌មានសម្រាប់សេវាកម្មចុះឈ្មោះគម្រោងវិនិយោគដែលសមស្រប QIP គំរូអាជីវកម្ម សេវាកម្មពន្ធដារ និងគយ ការបណ្តុះបណ្តាល ការអភិវឌ្ឍផលិតផល និងបច្ចេកវិទ្យា) ប្រព័ន្ធទិន្នន័យសម្រាប់សហគ្រាសធុនតូចនិងមធ្យម និងបណ្ណាល័យអេឡិចត្រូនិកសម្រាប់ក្រសួងពាណិជ្ជកម្មដែលមានព័ត៌មានពាណិជ្ជកម្មសម្រាប់ទាំងនិស្សិត និងសហគ្រាសធុនតូច និងមធ្យម។

- **នាយកដ្ឋានកិច្ចការពិព័រណ៍៖** (ក្រោមអគ្គនាយកដ្ឋានជំរុញពាណិជ្ជកម្ម)ទទួលខុសត្រូវលើការរៀបចំ និងសម្របសម្រួលការតាំងពិព័រណ៍ពាណិជ្ជកម្មទាំងនៅទីផ្សារក្នុងស្រុក និងអន្តរជាតិដោយមាន (១) វេទិកាប្រចាំឆ្នាំ និងការតាំងពិព័រណ៍បន្លែ និងផ្លែឈើដែលមានសុវត្ថិភាពនៅក្នុងខេត្តសៀមរាបក្នុងគោលដៅសម្រាប់ទេសចរណ៍ និងសណ្ឋាគារ (ក្រសួងពាណិជ្ជកម្មផ្តល់ស្តង់ឥតគិតថ្លៃដល់សហគ្រាសធុនតូច និងមធ្យមនៅពេលចុះឈ្មោះ) (២)ការតាំងពិព័រណ៍ចិន និងអាស៊ានប្រចាំឆ្នាំនៅក្រុងណាងនីង (Nang Ning) ក្នុងខែកញ្ញាដោយដាក់ស្តង់ចំនួន ១៥០ ស្តង់សម្រាប់ផលិតផលគ្រប់ប្រភេទ និងសហគ្រាសធុនតូច និងមធ្យមជាអ្នកចំណាយផ្ទាល់ខ្លួនសម្រាប់ចំណាយផ្សេងៗជាមួយក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ដែលសម្របសម្រួលដំណើរការនៃការយកគំរូទៅការតាំងពិព័រណ៍ (៣)ពិព័រណ៍ប្រចាំឆ្នាំនៅសៀងហៃ(Shanghai) ក្នុងខែវិច្ឆិកា (៤)ការតាំងពិព័រណ៍ប្រចាំឆ្នាំនៅគួនមីង (Khun Ming) ក្នុងខែមិថុនា និង (៥)ការតាំងពិព័រណ៍ផ្សេងៗទៀតក្នុងខេត្តផ្សេងៗទៀតក្នុងប្រទេសចិន។

- **នាយកដ្ឋានគោលនយោបាយពាណិជ្ជកម្ម៖** (ក្រោមអគ្គនាយកដ្ឋានជំរុញពាណិជ្ជកម្ម) បានចូលរួមជាមួយក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទក្នុងការពិភាក្សា/ចរចាជាមួយអាជ្ញាធរចិនស្តីពីការចូលទីផ្សារផ្លូវការនូវ

[15] Source: GIZ; Mapping Actors in Trade/Export of Agriculture Produce in Cambodia, 31 July 2020, BDTrus consultancy

ផលិតផលកសិកម្មស្រស់របស់កម្ពុជាទៅខ្សែច្រវ៉ាក់ ដែលជាផ្នែកមួយនៃក្រុមការងារលើផ្លែមៀនប៉ៃលិននៅក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ដោយគាំទ្រការចរចាចុះអនុសារណៈយោគយល់គ្នាស្តីពីផ្លែមៀនប៉ៃលិន និងធ្វើការជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍លើការសិក្សាខ្សែច្រវ៉ាក់តម្លៃផ្សេងៗទៀត និងបង្កើតគោលនយោបាយពាណិជ្ជកម្មសម្រាប់ដំណាំជាក់លាក់មួយ (ឧ. សេចក្តីព្រាងគោលនយោបាយជាតិដំឡូងមី ការសិក្សាខ្សែរច្រវ៉ាក់តម្លៃលើម្រេច និងគ្រាប់ស្វាយចន្ទី។ល។)

- **នាយកដ្ឋាននាំចេញ-នាំចូលៈ** (ក្រោមអគ្គនាយកដ្ឋានសេវាកម្មពាណិជ្ជកម្ម) ទទួលខុសត្រូវលើការចេញលិខិតបញ្ជាក់ប្រភពដើម (CO) (ស្វ័យប្រវត្តិកម្មចាប់តាំងពីឆ្នាំ ២០១៥ ជាមួយនឹងពាក្យសុំ និងការទូទាត់តាមអ៊ិនធឺណិត ប៉ុន្តែនៅតែត្រូវការច្បាប់ចម្លងតាមតម្រូវការរបស់អតិថិជន) សហការជាមួយវិទ្យាស្ថានបណ្តុះបណ្តាល និងស្រាវជ្រាវពាណិជ្ជកម្ម (TTRI) ក្នុងការផ្តល់វគ្គបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីការដាក់ពាក្យស្នើសុំ CO ដល់អ្នកជំនាញផ្នែកដឹកជញ្ជូនប្រមាណ ៦០០ ទៅ ៧០០នាក់ និងជានានូវក្រមប្រតិបត្តិ (តាមរយៈប្រកាស) របស់អ្នកផ្តល់សេវាដឹកជញ្ជូនដោយចេញអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ និងវិញ្ញាបនបត្រ (សុពលភាព ២ឆ្នាំ)។

នាយកដ្ឋានស្រាវជ្រាវ និងផ្សព្វផ្សាយនៃសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទកសិកម្ម (RUA) ទទួលបានការគាំទ្រថវិកាពីទីភ្នាក់ងារ USAID តាមរយៈក្រសួងកសិកម្មសហរដ្ឋអាមេរិក(USDA) ដើម្បីធ្វើការសិក្សាខ្សែច្រវ៉ាក់តម្លៃមៀនប៉ៃលិន (និងស្វាយចន្ទី) ដើម្បីធ្វើផែនទីបង្ហាញដល់អ្នកពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗ។ លើសពីនេះទៀត RUA កំពុងដំណើរការសួនបច្ចេកវិទ្យាចំនួន ៥ (ប្រព័ន្ធដំណក់ទឹក និងគ្របដំណាំ) ក្រោមការគាំទ្រថវិកាពី USAID ដើម្បីគាំទ្រដល់ការអភិវឌ្ឍវិស័យសាកវប្បកម្ម និងការចិញ្ចឹមសត្វ។ មួយក្នុងចំណោមឧទ្យានបច្ចេកវិទ្យា ដែលមានទីតាំងស្ថិតនៅខេត្តសៀមរាបផ្តោតសំខាន់លើផ្នែកលើអនុវិស័យឈើហូបផ្លែ។ RUA ក៏បានចូលរួមចំណែកក្នុងការសិក្សាក្រោមក្របខណ្ឌជប៉ុន-អាស៊ាន ដើម្បីលើកកម្ពស់បច្ចេកវិទ្យាជាពិសេសទាក់ទងនឹងខ្សែច្រវ៉ាក់ត្រជាក់ កន្លែងស្តុក និងទីតាំងវេចខ្ចប់។

ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ (MEF) គាំទ្រដល់វិស័យកសិកម្មតាមរយៈការលើកទឹកចិត្តផ្នែកពន្ធដារ និងគយដែលបានផ្តល់ដល់សហគ្រាសធុនតូច និងមធ្យម និងអ្នកដែលចូលរួមក្នុងវិស័យកសិកម្មផងដែរ។ យោងតាមអនុក្រឹត្យចំនួន ២ ស្តីពីការលើកទឹកចិត្តផ្នែកពន្ធដារ និងគយសម្រាប់សហគ្រាសធុនតូច និងមធ្យមដែលចេញនៅចុងឆ្នាំ២០១៨ និងដើមឆ្នាំ២០១៩[16] សហគ្រាសធុនតូច និងមធ្យមនៅក្នុងវិស័យកសិកម្ម និងវិស័យកសិឧស្សាហកម្មក្នុងចំណោមសហគ្រាសធុនតូច និងមធ្យមដែលមានលក្ខណៈសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ទទួលបានអត្ថប្រយោជន៍ជាច្រើនរួមមានៈ

- ការលើកលែងពន្ធលើប្រាក់ចំណូលសម្រាប់សហគ្រាសដែលបានចុះបញ្ជីថ្មីក្នុងរយៈពេលពី ៣ ទៅ ៥ ឆ្នាំ។
- ការលើកលែងការបង់ពន្ធមុន ១% នៃពន្ធប្រាក់ចំណូល និងពន្ធអប្បបរមាប្រចាំឆ្នាំក្នុងកំឡុងពេលលើកលែងពន្ធលើប្រាក់ចំណូល។
- ការលើកទឹកចិត្តសម្រាប់ចំណាយដែលអាចកាត់ចេញបានរួមមាន ការចំណាយលើពន្ធកាត់ទុក ២០០% សម្រាប់កម្មវិធីគណនេយ្យផ្អែកលើប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យា និងការបណ្តុះបណ្តាល និងការបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេសដល់បុគ្គលិក និងការចំណាយលើពន្ធកាត់ទុក ១៥០ % សម្រាប់ឧបករណ៍ ឬបច្ចេកវិទ្យាថ្មីដែលបង្កើនផលិតភាព។

[16] Sub-Decree No. 124 R.N.Cr.BK on tax incentives to SMEs in priority sectors, dated 2 Oct 2018; and Sub-Decree No. 50 R.N.Cr.BK on custom incentive to SMEs, dated 25 Mar 2019.

- ការលើកលែងពន្ធនាំចូលលើសម្ភារៈផលិតកម្ម សម្ភារៈសំណង់ និងធាតុចូលផលិតកម្ម។

ក្នុងខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២០ រដ្ឋាភិបាលបានបង្កើត «គំនិតផ្តួចផ្តើមស្តារវិស័យសហគ្រាសធុនតូច និងមធ្យមឆ្នាំ ២០២០» ដើម្បីចាប់ផ្តើម **មូលនិធិគាំទ្រសហគ្រាសធុនតូចនិងមធ្យម** ។ ក្រោមមូលនិធិនេះ ធនាគារធុនតូច និងមធ្យមត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយមានទឹកប្រាក់ ១០០ លានដុល្លារអាមេរិក ដើម្បីផ្តល់ជូនសហគ្រាសធុនតូច និងមធ្យមជាឥណទានដែលមានអត្រាការប្រាក់ទាប។ ខណៈដែលថវិកាចំនួនពាក់កណ្តាល គឺសម្រាប់សហគ្រាសខ្នាតតូច និងមធ្យមដែលក្រៅពីវិស័យកសិកម្មតាមរយៈការចាប់ដៃគូជាមួយធនាគារ និងមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុដែលមាន ហើយប្រាក់ដែលនៅសេសសល់ត្រូវបានបញ្ជូនទៅគាំទ្រសហគ្រាសធុនតូច និងមធ្យមនៅក្នុងវិស័យកសិកម្ម និងកសិ-ឧស្សាហកម្មតាមរយៈធនាគារកសិកម្ម និងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ។ ចំនួនប្រាក់កម្ចីមានរហូតដល់ ៣០ ម៉ឺនដុល្លារអាមេរិក ដែលមានអត្រាការប្រាក់ចន្លោះពី ៥ ទៅ ៦% សម្រាប់ធ្វើជាដើមទុន និង ៥,៥ ទៅ ៦,៥ % សម្រាប់ការវិនិយោគ។

ក្រៅពីទីភ្នាក់ងាររដ្ឋាភិបាលដែលបានរៀបរាប់ខាងលើនេះ មានគម្រោង កម្មវិធី និងគំនិតផ្តួចផ្តើមមួយចំនួនដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការធ្វើពាណិជ្ជកម្ម និងនាំចេញកសិផលដែលបានកំណត់។ ក្រៅពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍មានវេទិកាចំនួនពីរដែលទើបតែត្រូវបានផ្តួចផ្តើមដោយភាពពាក់ព័ន្ធដោយផ្ទាល់ទៅនឹងការសិក្សានេះ។ ទាំងនេះរួមបញ្ចូលទាំង៖

- **Grow Asia's Cambodia Partnership for Sustainable Agriculture (CPSA)** គឺជាវេទិកាភាពជាដៃគូពហុភាគីពាក់ព័ន្ធមានគោលបំណងលើកកម្ពស់ការរួមបញ្ចូល និងនិរន្តរភាពវិស័យកសិកម្មនៅកម្ពុជា។ ផ្លែឈើ ម្រេច និងអនុវិស័យសាកវប្បកម្មដទៃទៀត **CPSA** ធ្វើការស្រាវជ្រាវ និងផ្តល់វេទិកាសម្រាប់ឱកាសទំនាក់ទំនងផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មាន និងបណ្តុះបណ្តាលជំនាញបច្ចេកទេស និងការសម្របសម្រួលភាគីពាក់ព័ន្ធ (ឧ.ក្រុមការងារបន្លែដែលបង្កើតឡើងក្នុងឆ្នាំ២០១៩)។ ថ្មីៗនេះ CPSA បានធ្វើការសិក្សាខ្សែច្រវ៉ាក់តម្លៃខ្លីមួយលើផ្លែឈើចំនួន ៥ ប្រភេទ(ចេក ស្វាយ មៀនប៉ៃលិន ផ្លែស្រកានាគ និងដូងក្រអូប) ដើម្បីគាំទ្រដល់ការអភិវឌ្ឍក្រុមការងារផ្លែឈើ។
- **វេទិកាវិនិយោគវិស័យសាកវប្បកម្មនៅកម្ពុជា (CHIP)** ត្រូវបានផ្តួចផ្តើមថ្មីៗនេះដោយអ្នកធ្វើគោលនយោបាយ និងវិស័យឯកជនក្នុងគោលបំណងប្រមូលការចូលរួមពីអ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់នៅក្នុងអនុវិស័យបន្លែ និងផ្លែឈើ។ រហូតមកដល់បច្ចុប្បន្ន CHIP មានសមាជិកប្រមាណជា ១០ នាក់ ដែលជាផ្នែកឯកជន (រួមមាន Longmate, Amru, KOC) អ្នកធ្វើគោលនយោបាយ (MAFF, MEF និង MoC) និងវិនិយោគិន។ CHIP ត្រូវបានដឹកនាំដោយសសរស្តម្ភបួនរួមមាន ការគាំទ្រដល់រដ្ឋាភិបាលក្នុងការចរចាពាណិជ្ជកម្មជាមួយដៃគូពាណិជ្ជកម្ម (ដូចជាជប៉ុន កូរ៉េ និងប្រទេសដទៃទៀត) ដោះស្រាយរបាំងមិនមែនពន្ធគយ តាមរយៈការវិនិយោគលើគ្រឿងម៉ាស៊ីនដែលគាំទ្រដល់ផលិតផលកសិកម្មស្រស់ ការតស៊ូមតិសម្រាប់ការលើកទឹកចិត្តរបស់រដ្ឋាភិបាលក្នុងការកែច្នៃកសិផល និងការផ្សារភ្ជាប់អ្នកផលិតទៅនឹងទទួលបានទីផ្សាររយៈពេលវែង និងវិនិយោគលើប្រព័ន្ធជាពសាស្ត្រ។ អត្ថប្រយោជន៍របស់ CHIP សម្រាប់វិស័យផ្លែឈើរួមមាន ផ្លែចេក ម្នាស់ ផ្លែបឺរ និងផ្លែផាសិន។ នៅចុងឆ្នាំ២០២០ CHIP មានគោលបំណងគាំទ្រដល់សមាជិករបស់ខ្លួនក្នុងការនាំចេញផ្លែស្វាយស្រស់ក្រោម "Rich Farm Asia" ដែលជាការបណ្តាក់ទុនរួមគ្នា ដើម្បីនាំចេញផ្លែស្វាយស្រស់ និងដំណាប់ស្វាយទៅប្រទេសចិន (គោលដៅ ៥ ០០០ តោនទៅប្រទេសចិន និងប្រទេសកូរ៉េក្នុងឆ្នាំ ២០២០-២០២១)។

ឧបសម្ព័ន្ធទី៥ ៖ បញ្ជីភ្នាក់ងារ និងអាជ្ញាធរនៅកម្ពុជា និងចិន

ការិយាល័យរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា

ឈ្មោះអង្គភាព ឬ ក្រុមហ៊ុន	ព័ត៌មានលម្អិតទំនាក់ទំនង
ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម	ប្រធាននាយកដ្ឋានគោលនយោបាយពាណិជ្ជកម្មនៃអគ្គនាយកដ្ឋានជំរុញពាណិជ្ជកម្ម ទូរស័ព្ទ: 017 495 091
ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម	ឯកឧត្តម ហូ ស៊ីវយុង - ប្រធាននាយកដ្ឋាននាំចេញ និងនាំចូលក្នុងវិញ្ញាបនបត្របញ្ជាក់ពីប្រភពដើម ទូរស័ព្ទ: 012 838 909
ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ	អគ្គនាយកនៃអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម ទូរស័ព្ទ: 017 98 48 98
ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ	ប្រធាននាយកដ្ឋានការពារដំណាំ អនាម័យ និងភូតគាមអនាម័យនៃអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម ទូរស័ព្ទ: 012 325 558
អគ្គនាយកគយ និងរដ្ឋាករកម្ពុជា	ប្រធានសាខាគយ និងរដ្ឋាករកម្ពុជានៃនាយកដ្ឋាននាំចេញ ទូរស័ព្ទ: 012 871 797

ការិយាល័យរដ្ឋាភិបាលសម្រាប់ពាណិជ្ជកម្មតាមព្រំដែនចិន

ការិយាល័យ	ខេត្ត/តំបន់	ទំនាក់ទំនង
ការិយាល័យគយគួនមីង (Kunming)	ខេត្តយុនណាន **(Yunnan)**	ទូរស័ព្ទ៖ +86 871 63016999 គេហទំព័រ៖ https://kunming.customs.gov.cn
ការិយាល័យចត្តាឡីស័ក និងអធិការកិច្ចចេញ-ចូលរបស់ហេគូ (Hekou)	ខេត្តយុនណាន **(Yunnan)**	ទូរស័ព្ទ៖ +86 873 3426689
Mengla CIQ (កំពង់ផែ Mohan)	ខេត្តយុនណាន **(Yunnan)**	ទូរស័ព្ទ៖ +86 691 8811030
សាខាគយ Customs	ក្រុង **Guangxi**	ទូរស័ព្ទ៖ +86 771 8520101

ទីផ្សារលក់ដុំនៅប្រទេសចិន

ក្រុមហ៊ុន	ទំនាក់ទំនង
ក្រុមហ៊ុន Shanghai Longwu Fruits and Vegetables Wholesale Trading Market Management Co., Ltd.	អ៊ីម៉ែល៖ wangcx@esenagro.com ទូរស័ព្ទ៖ +86 13501653481 គេហទំព័រ៖ www.lwfruit.com
ក្រុមហ៊ុន Guangzhou Jiangnonghui Market Service Management Co., Ltd.	អ៊ីម៉ែល៖ jiangnonghui@outlook.com ទូរស័ព្ទ៖ +86 20 81990213

ក្រុមហ៊ុន Shanghai Huizhan Fruit and Vegetable Market Management Co., Ltd.	អ៊ីម៉េល៖ huizhanguoshu@163.com ទូរស័ព្ទ៖ +86 21 64919766 គេហទំព័រ៖ www.huizhanmarket.com
ក្រុមហ៊ុន Jiaxing Haiguangxing Market Management Co., Ltd.	ទូរស័ព្ទ៖ +86 573 82396666 /82031520
ក្រុមហ៊ុន Guangxi HiGreen Wholesale Market	អ៊ីម៉េល៖ 924511948@qq.com អ៊ីម៉េល៖ gxhjxsyglgs@szap.com ទូរស័ព្ទ៖ +86 771 4979739 គេហទំព័រ៖ www.gxhigreen.com
ក្រុមហ៊ុន Kunming Jinmazhengchang Fruit Market	ទូរស័ព្ទ៖ +86 871 5190985 គេហទំព័រ៖ jmzcsgsc.cn.china.cn

ឧបសម្ព័ន្ធទី ៦៖ កម្រិតសំណល់អតិបរមាលើផលិតផលមៀនប៉ៃលិន[17]

Pesticide Name ឈ្មោះថ្នាំកសិកម្ម	MRL (mg/kg) កម្រិតសំណល់ជាតិពុល អតិបរមា (មីលីក្រាម/គីឡូក្រាម
Abamectin	-- Proposed **0.1**
Acephate	0.5 Proposed **0.05**
Acequinocyl	-- Proposed **0.01**
Acetamiprid	2
Aldicarb	0.02
Aldrin	0.05
Alpha-Cypermethrin	0.5
Azinphos-methyl	1
Bacillus Cereus Strain BPO1	-- *Exempt*
Bacillus subtilis QST713	-- *Exempt*
Bacillus subtilis var. amyloliquefaciens strain FZB24	-- *Exempt*
Bacillus thuringiensis	-- *Exempt*
Beauveria bassiana GHA	-- *Exempt*
Beta-cypermethrin	0.5
Binapacryl	-- Proposed **0.01**
Cadusafos	0.02
Carbofuran	0.02
Carbosulfan	-- Proposed **0.01**
Chitosan	-- *Exempt*
Chlorantraniliprole	-- Proposed **1**
Chlorbenzuron	-- Proposed **20**
Chlordane	0.02
Chlordimeform	0.01
Chlorfenvinphos	-- Proposed **0.01**

Pesticide Name ឈ្មោះថ្នាំកសិកម្ម	MRL (mg/kg) កម្រិតសំណល់ជាតិពុល អតិបរមា (មីលីក្រាម/គីឡូក្រាម)
Chlorobenzilate	-- Proposed **0.01**
Chloroneb	-- Proposed **0.01**
Chlorpyrifos	1
Chlorsulfuron	-- Proposed **0.01**
Coniothyrium minitans	-- *Exempt*
Coumaphos	0.05
Cypermethrin	0.5
Dalapon	-- Proposed **0.01**
DCPA	-- Proposed **0.01**
DDT (DDE, DDD)	0.05
Demeton-S	0.02
Dichlorvos	0.2
Dicofol	-- Proposed **0.01**
Dieldrin	0.02
Dimethomorph	-- Proposed **7**
Dinoterb	-- Proposed **0.01**
Emamectin	-- Proposed **0.1**
Endosulfan	-- Proposed **0.05**
Endrin	0.05
Erwinia amylovora harpin protein	-- *Exempt*
Esfenvalerate	0.2
Ethametsulfuron-methyl	-- Proposed **0.01**
Ethoprop	0.02

[17] *Note: Based on GB 2763-2019. "Proposed" means that China has notified the WTO that it plans to add or update this MRL in future National Standards.*

Pesticide Name ឈ្មោះថ្នាំកសិកម្ម	MRL (mg/kg) កម្រិតសំណល់ជាតិពុលអតិបរមា (មីលីក្រាម/គីឡូក្រាម)
Fenamiphos	0.02
Fenitrothion	0.5
Fenpropathrin	5
Fenthion	0.05
Fenvalerate	0.2
Fipronil	0.02
Fonofos	0.01
Glufosinate-ammonium	0.1
Glyphosate	0.1
Heptachlor	0.01
Heptenophos	-- Proposed **0.01**
Hexachlorocyclohexane	0.05
Hexachlorocyclohexane, alpha isomer	0.05
Hexachlorocyclohexane, beta isomer	0.05
Hydroprene	-- Proposed **0.01**
Indanofan	-- Proposed **0.01**
Isazofos	0.01
Isocarbophos	0.05
Isofenphos	0.01
Isomate-M	-- *Exempt*
Metarhizium anisopliae strain F52	-- *Exempt*
Methamidophos	0.05
Methidathion	0.05
Methomyl	0.2
Methoxychlor	-- Proposed **0.01**
Methoxyfenozide	-- Proposed **2**
Methyl bromide	-- Proposed **0.02**
Methyl Parathion	0.02
Metsulfuron-methyl	-- Proposed **0.01**

Pesticide Name ឈ្មោះថ្នាំកសិកម្ម	MRL (mg/kg) កម្រិតសំណល់ជាតិពុលអតិបរមា (មីលីក្រាម/គីឡូក្រាម)
Mevinphos	-- Proposed **0.01**
Mirex	0.01
Monocrotophos	0.03
Naled	-- Proposed **0.01**
Nosema locustae	-- *Exempt*
Omethoate	0.02
Paclobutrazole	-- Proposed **0.05**
Paraquat dichloride	0.01 Proposed **0.01**
Parathion	0.01
Permethrin	2
Phorate	0.01
Phosfolan	0.03
Phosfolan-methyl	0.03
Phosphamidon	0.05
Phoxim	0.05
Prochloraz	5
Pyraclostrobin	-- Proposed **5**
Spirotetramat	-- Proposed **7**
Sulfotep	0.01
Terbufos	0.01
Tetrachlorvinphos	-- Proposed **0.01**
Toxaphene	0.05
Triacontanol	-- *Exempt*
Trichlorfon	0.2
Trichoderma harzianum, Rifai strain T22	-- *Exempt*
Tridiphane	-- Proposed **0.01**
Zeta-Cypermethrin	0.5